

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 18 (2149) 1991 BALANDIS-APRIL 30

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416)275-4672

Iš tolumos į artybę

I daiktą žvelgiant iš tolo, matoma visuma; iš arti — pastebimos jo detalės. Todėl apžiūrėjimą ir tikslesnį objekto aptarimą bei vertinimą nulemia nuotolis, neneigiant, žinoma, išsiūreėjimo laiko, gilesnio ar tik paviršutiniško apžvelgimo ir išvadų, kurios paprastai būna subjektyvios.

IŠEIVIJA į Lietuvą kone penkis dešimtmečius tegalėjo žiūrėti iš tolo. Ne vienas visuma vaidenosi raudonu saulėlydžiu, besiantinančia naktimi, grasinančia uždengti ir paskutinį matomumą, užgožti objektą. Teko sutikti ir su tuo, kas propagandininkų buvo rodoma, teko sijoti, atrinkti, nes nieko kito iš tikrųjų nebuvo. Tiesa, Lietuvos lankytojai parveždavo šurpių žinių, pagrindžio spauda, ypač "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika", atskleidė daug detalių, tarsi priartino stebėjimo daiktą, dar labai neaiškiose prosvaitėse išnirusį į paviršių. Bet visa tai tada rodėsi daugiau kaip medžiaga reikalingai dokumentacijai, arba tik varganos okupacijos tikrasis buities paveikslas. Laisvėjimui prasidėjus, išeivijos sąlytis su kovojančia tauta ėmė sparčiai keistis. Prasivėrė galimybės ne tik stebėti, bet ir patiems patirti, daikto detales paliesti, įsijungti į didžiųjų permainų procesus, juos vertinti savais požiūriais ir pažįstamomis teorijomis. Šitomis galimybėmis betgi iki šiol pasinaudojo dar tik maža išeivijos dalelė. Ir vis dėlto pradžia jau padaryta. Ji atkelia vartus visiems, kurie pavargo žiūrėdami į savo gimtąjį kraštą iš tolo. Atėjo laikas prieiti arčiau, pamatyti ne vien tik politinę, ekonominę, okupacinę tikrovę, bet ir žmogaus atsitatymo, kas iš toliau miglotai tematomai ir apie ką dar tik nedrąsiai, beveik pašnibždomis pasikalbama. Kaip daugelyje atvejų, taip ir šiame, dvasinio atgimimo problemos krepčiamos "specialistams", nors dalykas iš esmės liečia visą atsitatančią valstybę, o "specialistų" gali tapti kiekvienas savo tėvynę giliau mylintis žmogus.

ILGAI nešiota idealistinė mintį šurpia perskrodžia kai kuri regima artybė. "Gali išdurnėti besitąsydamas su tais girtuokliais, paleistuviais ir nedarniomis šeimomis" — sako moterų tarybos pirmininkė Elena Kundrotienė; "rodos, kad pasaulyje nebėra dorų žmonių" — skaitome rašytojo Stasio Kašausko "Tiesos sakyme" paskelbtą pareiškimą. O našlaitynų lankytojų vis gausėja, vis daugiau ir plačiau skleidžiama niūri tikrovė, vis dažniau pasigirsta klaiki aimana: ak, juk ir jie lietuviai! Blaivybės draugijos, geranoriškų organizacijų talka, kai kurios spaudos puslapiuose atsargi sutuoktinių esmės peržiūra — visa tai pirmieji grūdėliai žmogaus atstatymui auginti, tai šventa pradžia ir lygiagretis didvyriškumas kovoje už nepriklausomybę, kuriai jau prireikė kraujo ir gyvybių aukų. Mūsų klausimas šiandien: kaip išeivija geriausiai galėtų prisidėti tame žmogaus atstatymo fronte? Jei užtektų siųsti knygas ir pinigus — būtų lengviausia. Bet vargu ar šito užteks? Misionieriška plėtimė reikalauja asmeninio žmonių sąlyčio, beveik nuolatinio buvimo kartu, pastovios ir neprievartaujančios įtakos, pareikalaujančios nemažai laiko. Reikia mums artėti ir priartėti. Teigiame įsijungimo pavyzdžių jau turime. Statistika šiek tiek prablaško rūpestį: ne visuma reikalinga žmogaus atstatymo pagalbos. Tai tiesa. Tačiau ir dalies mes neturime iš ko nurašyti. O svarbiausia, kad moralinis nuosmukis, jei jis netaisomas, tolydžio tampa epidemine liga, nusakoma žodžiais "man viskas visticke". Kad to nebūtų, turime visų pastangas bendrinti, drąsiau ta linkme orientuoti ir neužsimerkti. Č.S.

Tautiečiai, protestuokime!

Balandžio 25 d. 9-se miestuose Lietuvoje sovietų armija užėmė daugiau kaip 10 pastatų, o balandžio 24 d. — vieną banką Naujojoje Vilnioje. Lietuvos respublikos prezidentas Vytautas Landsbergis savo pokalbiuose su Kanados valdžios pareigūnais gruodžio mėnesį minėjo, kad Lietuvai gresia sekančios sovietų armijos smūgis balandžio mėnesio pradžioje ar gegužės mėnesio gale. Jis tada tai pavadino "the creeping occupation of Lithuania". Jo pranašystė, kaip jau ne pirmą kartą, pildosi. Vakarų kraštai lieka per daug abejingi ir nepakankamai greitai reaguoją. Mūsų šventa pareiga nenutilti, bet tapti Lietuvos balsu per savo vyriausybes! Reikia imtis sekančių akcijų:

1. Skambinti savo parlamentams, reikalaujant, kad: a) Kanada pareikštų sovietų ambasadoriui Kanadoje oficialų protestą dėl agresijos prieš Lietuvos žmones; b) Kanada imtųsi žygių šios karinės agresijos reikalą išskirti Jungtinėse tautose bei CSCE forumuose kaip įrodymą, jog Sovietų Sąjunga nesilaiko jokių Jungtinių tautų ar CSCE įsipareigojimų bei susitarimų, vykdydama karinę agresiją prieš Lietuvos žmones; c) Kanada pareikalautų, kad sovietų armija būtų išvesta iš Lietuvos tuojau

pat ir kad šis reikalas būtų iškeltas NATO organizacijoje; d) Kanada pasisiūlytų sudaryti tarptautinių moderatorių sąrašą Lietuvos deryboms su Maskva, nes be užsienio įsikišimo maža vilties, kad derybos kada nors įvyks. Sov. Sąjunga jau delsia vienerius metus.

2. Paruošti spaudos korespondentams išsamesnį aprašymą apie šiandieninius įvykius arba apie tai juos painformuoti telefonu.

3. Svarbiausia telefonu, telegrama ar laišku kreiptis į savo apylinkių parlamentarus, Kanados naująjį užsienio reikalų ministrę Barbarą McDougall ir ministrę pirmininkę Brian Mulroneį. Rašyti šiais adresais:

Rt. Hon. Brian Mulroney
Prime Minister
309-S Centre Block
House of Commons
Ottawa, Ontario
K1A 0A6.

Hon. Barbara McDougall
Minister for
External Affairs
231 West Block
House of Commons
Ottawa, Ontario
K1A 0A6

Siunčiant laiškus nereikia pašto ženklų. Inf.

Lietuvos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius balandžio 19 d. Toronto Prisikėlimo salėje priėmė sutinkamas su vynu, duona ir druska. Iš kairės: svečias GEDIMINAS VAGNORIUS, Lietuvos gen. konsulas HARRIS LAPAS, dr. RIMAS KARKA ir LAIMA BERŽINYTĖ — Pagalbos Lietuvai vajeus komiteto nariai. Nuotr. O. Burzdžiaus

Lietuva ir išeivija - bendras frontas

Pokalbis su dabartiniu Lietuvos respublikos ministru pirmininku GEDIMINU VAGNORIUMI, kuris lankėsi Kanadoje 1991 m. balandžio 15-23 dienomis. Šis pokalbis įvyko Anapilyje balandžio 21 d. Jame Svečias pareiškė: "Nesitikičiau, kad taip toli nuo Lietuvos gali būti tokia stipri lietuviybė"

— Leiskite pradėti nuo pavardės ir tėviškės. Daug kas klausinėja, kaip atsirado Vagnoriaus pavardė ir su kuria Lietuvos vietoje ji susieta, kaip tariant, kur Jūsų tėviškė?

— Esu gimęs Plungės rajone, Vilkaičių kaime. Mano tolimi senoliai buvo vokiečiai. Iš jų atsirado ir dabartinė pavardė, turinti skanis tolimoje praeityje.

— Ar studijuodamas bei dirbdamas profesinį ir akademinį darbą ruošėtės politinei karjerai — ministerio pirmininko pareigoms?

— Tada dar neturėjau minties, kad man teks dirbti šį darbą. Pradėjau savo politinę veiklą atsiradus Sąjūdžiui, kai reikėjo paruošti dokumentus, įstatymų projektus, programas. Kai kada teko pasukti ir į kitas sritis, skatinant besikeičiančiom gyvenimo aplinkybėm.

— Prieš Jūsų išrinkimą ministeriu pirmininku tas pareigas ėjo Šimėnas. Kas iš tikrųjų juo atsitiko ir kaip pasibaigė jo dingimo aplinkybių tyrinėjimas?

— Tų dienų įvykiai bus dar ilgai tyrinėjami. Bus parašyta ne viena knyga. Na, o buvęs ministras pirmininkas Šimėnas buvo praradęs darbinę nuotaiką. Sunku pasakyti, kas prisidėjo prie jo nuovargio. Matyt, paveikė sunki įtempta padėtis. Visi žinojom, kad ruošiamas valdžios perversmas. Jis ir paveikė ministerio pirmininko Šimėno elgseną bei trumpą išvykimą iš Vilniaus.

— Esant ministere pirmininke Kazimierai Prunskienei vis buvo girdima apie jos vyriausybės nesutarimus su Aukščiausiąja taryba. Kodėl tokie nesutarimai kilo ir kuriais klausimais?

— Nesutarimai kilo dėl to, kad daugumai Aukščiausiosios tarybos narių atrodė, jog premjerė K. Prunskienė vykdo ne tokią politiką. Dažnai ji atrodė prieštaraujanti Lietuvos interesams. Apie kai kurias iniciatyvas mes išgirdavome ne iš jos lūpų, o iš Maskvos žmonių arba paties Gorbaciovo. Dėl to ji prarado pasitikėjimą Aukščiausiosios tarybos daugumos.

— Ar jūsiškė vyriausybė neturi tokių ar panašių nesutarimų su Aukščiausiąja taryba?

— Tokių nesutarimų ji neturi. Problemų, žinoma, yra, bet stengiamės jas spręsti lojaliai, išsiaiškinant kilusius nuomonių skirtumus bei juos derinant, atsižvelgus į Lietuvos gerovę.

— Girdėti priekaištus, esą Kazimiera Prunskienė pataikusi Kremlui ir pakenkusi Lietuvos nepriklausomybės siekiams politinėje ir ekonominėje srityje. Ar tas priekaištas turi pagrindo?

— Man sunku į tuos klausimus atsakinėti, tačiau, mano manymu, jos veikloje buvo trūkumų — ne visuomet buvo korektiška, vertinant Lietuvos valstybės politikos interesus.

— Pastaruoju metu opozicinės politinės grupės (kairieji) susibūrė į bendrą telkinį "Ateities forumą", kuriame dalyvauja Kazimiera Prunskienė, rašytojas Vytautas Petkevičius ir kiti. Ar tokia opozicija šiuo metu, Jūsų nuomone, yra naudinga Lietuvai, tebekovojančiai už nepriklausomybės įtvirtinimą, juoba, kad "Ateities forumas" siūlo paleisti dabartinę Aukščiausiąją tarybą ir rinkti "atkuriamąją seimą"?

— Ši jų idėja apie atkuriamąją seimą nėra priimtina. Galbūt mums ir teks anksčiau nustatyto laiko skelbti rinkimus, bet dar ne laikas dabar tai daryti. Negalio pasakyti bei tiksliai vertinti "Ateities forumą". Šiuo metu jis dar nėra susiformavęs. Jame dalyvauja įvairios jėgos, apiman-

čios įvairias grupuotes. Šiandien sunku pasakyti kurios jėgos ten nugalės. Man pačiam teko būti opozicijoje. Jeigu ji yra konstruktyvi, bandanti spręsti klausimus dalykiškai, pozityviai, atsižvelgiant į Lietuvos gerovę, — yra naudinga valstybei. Po tų nelaimių Vilniuje lauktina, kad Aukščiausiosios tarybos opozicija bus konstruktyvi, ne vien tik kritikuojanti bei griauianti valstybės atstatymo darbą.

— Šioje savo kelionėje susitikote su Kanados užsienio reikalų ministru Joe Clark'u ir kitais valdžios ministrais bei pareigūnais. Ar laimėjote ką nors konkrečiau Lietuvai politinėje ir ekonominėje srityje?

— Manau, kad mūsų susitikimai buvo naudingi. Mes vienu žingsniu priartėjome prie savo tikslo, nors konkrečių pažadų ir mūsų keltus klausimus kol kas negavome. Ekonomikos srityje padarėme gana daug. Pasirašėm daug dalykinių sutarčių su keliomis Kanados bendrovėmis. Mums šiuo metu tai svarbus dalykas.

— Susitikote ir su Lietuvai labai palankiu Ontario premjeru Bob Rae. Ar iš jo sulaukėsite paramos, ir tai konkrečiai kokios?

— Jo veikla mus labai džiugina. Mes jaučiame didelę moralinę jo paramą. Ontario provincijos valdžios parama bei pagalba mums labai reikalinga atkuriant socialinę, ekonominę (Nukelta į 2-rą psl.)

Pradedant pokalbį Anapilyje su Lietuvos ministru pirmininku GEDIMINU VAGNORIUMI, kuris lankėsi Kanadoje. Nuotr. O. Burzdžiaus

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Sovietai užėmė banką

LIC pranešimu, balandžio 24 d. Sov. Sąjungos vidaus reikalų ministerijos kareiviai "juodosios beretės" užėmė banką Naujojoje Vilnioje. Banko patalpomis naudojosi agropramoninio banko skyriaus tarnautojai, lojalūs Lietuvos respublikai, ir sovietinio komercinio banko tarnautojai, pavaldūs Maskvai.

ELTOS korespondentas R. Česna pranešė, kad sovietų kareiviai jėga įsiveržė į agropramoninio banko kasos patalpas. Kareiviai sakėsi vykdančią Sov. Sąjungos vidaus reikalų ministerio B. Pugo įsakymą apsaugoti bankus.

Aukščiausiosios tarybos pirmininkas V. Landsbergis telefonu susisiekė su sovietų ministerio pirmininko pavaduotoju ir derybų su Lietuva delegacijos pirm. V. Dogužijevu, protestuodamas ir išreikšdamas rūpestį dėl sovietinių provokacijų Lietuvos teritorijoje. Dogužijevas tvirtinęs, kad problemos tarp Lietuvos ir Sov. Sąjungos bus sprendžiamos ne jėga, o politiniu keliu ir ekonomine sutartim.

Atrodo, pasak informacijos, Kremlius prieš lietuvius vykdo dvilypę taktiką: "raminančių" dialogų iš vienos pusės ir smurtu iš kitos prieš Lietuvos institucijas. Tokia taktika sovietai tikisi destabilizuoti Lietuvos padėtį, nesukeldami stipraus Vakarų reagavimo.

Nauji išpuoliai

Balandžio 25 d. sovietų parašitinkai buvo užėmę įvairiose Lietuvos vietovėse per 10 pastatų. Kaip skelbia Lietuvos aukščiausiosios tarybos biuras, "sovietinės karinės pajėgos atnaujinai ir tęsia atvirą agresiją prieš Lietuvos respubliką".

Maskva atsiimanti taip tariamą Sov. Sąjungos nuosavybes, nes tomis patalpomis anksčiau naudojosi sąjunginė organizacija DOSAAF, remianti sovietų karines pajėgas. Lietuvai paskelbus nepriklausomybės atstatymą, tas patalpas kontroliavo Lietuvos organizacijos.

Buvo užimta: Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių technikos mokyklos, Kauno radijo technikos mokykla, Alytaus viešbutis "Signalas", Vilniaus, Biržų aeroklubai, Prienų imonė "Sportinė aviacija", valstybinė imonė "Saulėtekis" Vilniuje. Iš vieno pastatų pasitraukė, kituose pasiliko.

Užėmus pastatus, sovietai tuojau pat reikalavo atiduoti automobilius bei kitą techniką. Mokyklų vadovams atsisakius vykdyti netaisėtus reikalavimus, sovietų kareiviai patys pasigrobė automobilius, išsinešė aparatūrą, pagrasindami mokyklos vadovus perduoti sovietinei karinei prokuratūrai. Su kareiviais kai kuriose vietose dalyvavo

Lietuvos komunistai, ištikimi Maskvai.

Vilniuje nušautas sovietų kareivis

LIC pranešimu, balandžio 25 d. Prie Lietuvos radijo ir televizijos bokšto buvo nušautas sovietų kareivis.

Prie bokšto badauja radijo ir televizijos darbuotojai. Jie 2.45 v.p.p. išgirdo šūvį. Atvykusi greitoji pagalba rado mirtinai sužeistą kareivį. Sovietinė karinė prokuratūra pa informavo Lietuvos policiją — nelaimė įvykusi netyčia, kareivis žuvo nuo "neatsargaus ginklo vartojimo".

Religinės šalpos siunta

Balandžio 23 d., kaip praneša LIC, medicininė siunta pasiekė Lietuvą. Siuntos vaistus ir skiepus išrūpino bei suorganizavo Lietuvių katalikų religinė šalpa. Pirmą kartą transporto išlaidas padengė JAV valdžia, tarpininkaujant šalpos organizacijai "Project Hope".

Šios organizacijos pasitarime, kuriame dalyvavo baltiečių organizacijų atstovai, paaiškėjo, kad valdžios finansinė pagalba galioja tik vienerius metus — iki 1992 m. vasario mėnesio pabaigos. Ta pagalba bus skirta ne tik Baltijos kraštams, kaip buvo skelbta anksčiau, bet ir sovietinėms respublikoms.

Iš Lietuvos sveikatos ministerio Juozo Oleko Lietuvos katalikų religinės šalpos vadovybė gavo padėką, kurioje sakoma: "Mes labai dėkojame Jums už pastangas pagelbėti daugiausia kenčiantiems onkologiniams ligoniams Lietuvoje". Ministerija ypač džiaugiasi skiepy siunta, nes buvo vartojami sovietiniai skiepai, iš kurių tikrai tinkami yra skiepai nuo poliomieltos.

Kitos žinios

Vilniaus radijas balandžio 17 d. skelbė — į Kanadą su keturių asmenų palyda atvyko ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius. Montrealyje juos sutiko KLB krašto valdybos visuomeninių reikalų komisijos pirm. Gabija Petrauskienė, KLB Montrelio apylinkės valdybos pirm. Arūnas Staškevičius ir būrys tautiečių. Svečiai tuoj pat išvyko į Otavą. Kanados sostinėje ministras pirm. Gediminas Vagnorius, lydimas Lietuvos generalinio konsulo Hario Lapo, susitiko su Kanados užsienio reikalų ministru Joe Clark, oficialios opozicijos vadovu Jean Chretien. Turėjo pokalbį su žurnalistais, dalyvavo Otavos lietuvių jo garbei surengtame priėmime. Čia svečią sveikino gen. konsulas Haris Lapas, KLB visuomeninių reikalų komisijos pirm. Gabija Petrauskienė ir KLB Otavos apylinkės valdybos pirm. Rita Rudaitytė. J.A.

Šiame numeryje:

Iš tolumos į artybę
Išėivija į Lietuvą penkis dešimtmečius žiūrėjo iš tolo
Lietuva ir išeivija — bendras frontas
Pokalbis su Lietuvos ministru pirmininku Gediminu Vagnoriumi
Gerėja lietuvių ir lenkų santykiai
Keičiasi Lietuvos lenkų laikysena
Užmirštoji "Kronika"
Nebaigti leidyminiai darbai laukia skubios paramos
Pertvarkė ministrų kabinetą
Dvidešimt keturiem Kanados ministriam pakeičius ministerijos
Scenoje sušvito "Ekranas"
Panevėžio laudies dainų ir šokių ansamblio koncertas Kvilande
"Į laisvę" žiemės numeris
Lietuvių fronto bičiulių leidinys
"Egodo literatūros atšvaitė" arba kūrybą deformuojantis veidrodys
Atviras laiškas Lietuvos rašytojams

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada. Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336. Second class mail reg. nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrusis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$30, pusmetinė – \$16, mėnė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje - JAV dol.), oro paštu – \$100. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalui kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$30.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Lietuva ir išeivija - bendras frontas

(Atkelta iš 1-mo psl.)

minę valdžios struktūrą Lietuvoje. Tikimės, kad užmegztų ryšiai su Ontario premjeru bei jo provincija plėtosis mums palankia linkme, prisidedant ir Ontario lietuviams.

— *Dabartiniai Lietuvos pareigūnai jau yra aplankę daugelį įvairių valstybių vadų ir sulaukę daugiau ar mažiau politinės, moralinės ir ekonominės paramos. Iki šiol dar nėra vienas Lietuvos valdžios pareigūnas nėra aplankęs Vatikano, kurio svaris tarptautiniame gyvenime yra gana reikšmingas. Į Vatikaną kreipiasi įvairių valstybių vadai. Kodėl dabartiniai Lietuvos vadovai iki šiol ta galimybe nesinaudoja?*

— Mes jau turėjome kontaktų su popiežiumi. Vatikane yra lankęsis mūsų Aukščiausiosios tarybos prezidento vicepirmininkas K. Motieka. Mes labai vertiname moralinę Vatikano paramą, girdime popiežiaus pareiškimus, liečiančius Lietuvą, žinome, kad jis nuolat už ją meldžiasi ir vien gero jai trokšta.

— *Ar nenumatote artimoje ateityje aukščiausių Lietuvos pareigūnų vizito Vatikane, kur tebeveikia Lietuvos pasiuntinybė?*

— Aš tikiu, kad anksčiau ar vėliau tai įvyks.

— *Jau kuris laikas mūsų išeivija teikia ekonominę ir kitokią pagalbą atskiriantiesiems Lietuva. Ar Lietuvos vyriausybė neplanuoja kultūrinės pagalbos išeivijai, ypač tuose kraštuose, kur jos telkiniai yra mažiau pajėgūs ir pasinėšę nutaistymo linkme? Girdėti, kad Lietuvoje telkiami mokytojai "misijonieriai", pasiruošę dirbti išeivijos telkiniuose įvairiuose kraštuose. Ar tai pradžia platesnio ateities plano?*

— Esame dėkingi už paramą, kurią mums teikia išeivija, įskaitant ir finansinę paramą, kuri yra reikalinga atkuriant valstybę. Mes taip pat esame pasiruošę padėti išeivijai, ypač kultūrinėje srityje. Tam jau esame pajėgūs, ir kai kurie projektai jau vykdomi.

— *Daugelis mūsų išeivių — senimas ir jaunimas — nori ap-*

lankyti savo tėvynę Lietuvą, bet kelionę sunkina sovietinių vizų gavimas, nebuvimas tiesioginių skrydžių į Vilnių. Ar čia nenumatoma kokia nors pertvarka?

— Sovietų Sąjunga daro didelę įtaką, kad tie procesai nesipildytų. Derybose su Kremliumi numatyta tuos klausimus kelti artimiausiu metu — gegužės mėnesį. Derybos su Kremliumi, žinoma, yra sunkios, nėra garantijos, kad keliami klausimai bus išspręsti mums palankia prasme. Mat Kremlius stengiasi tik palaikyti derybų formą, o ne turinį. Dėl to vyksta tikti pasitarimai, tikrų derybų vis dar nėra. Tiesioginiais skrydžiais į Vilnių mūsų vyriausybė rūpinasi. Jau buvo susitarta su viena Vokietijos oro linija, bet tragišką įvykią Vilniuje tai sukludė.

— *Per keletą dienų aplankėte didesnę dalį Kanados lietuvių telkinių. Su kokiais išpuoliais grįžtate į Lietuvą, ko lichte ir ko tikėtis iš išeivių ir Kanados lietuvių ateityje?*

— Kad jie išliktų tokie, kokie jie šiuo metu yra. Mane tai labai nudžiugino. Nesitėkėjau, kad taip toli nuo Lietuvos gali būti tokia stipri lietuviybė. Tikiuosi, kad Kanados ir kitų kraštų lietuviai aktyviai dalyvaus visuomeninėje bei kultūrinėje veikloje, kuria būtų saugoma, ugdoma lietuviybė ir dosniai remiama atskiriantiesiems Lietuva.

— *Dėkoju už pokalbį, skirtą "Tėviškės žiburiams", ir linkiu jums ne tik tai laimingai grįžti Lietuvon, bet ir ją išvesti į pilnutinę laisvę bei nepriklausomybę.*

Pastaba. Nurašant iš garsiajuostės Lietuvos min. pirmo ninko G. Vagnoriaus pareiškimus, teko kai kurias vietas atpaskaitoti, nes įrašai nebuvo pakankamai aiškiai girdimi. Pažymėtina dar, kad šis min. pirmininkas, po pokalbio išvykdamas iš Anapilio, pareiškė: "Čia aš jaučiuosi kaip namie". Jam buvo atsakyta: "Ir tai dėl to, kad šis Anapilis yra Lietuvos dalis". **Pr. G.**

• Spaudai parama būtina: be lietuviškos spaudos nebus nė Tėvynės laisvos.

Gerėja lietuvių ir lenkų santykiai

Geri ženklai: Lenkijos spaudos agentūros atstovė Vilniuje, Varšuvos vyriausybės pareigūnų pareiškimai, besikeičiantį Lietuvos lenkų laikysena • Blogi ženklai: senojo lenkų imperializmo likučių veikla, skatinanti tradicinę neapykantą

STEPAS VARANKA

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Neužtenka to, kad Vilniuje ir Vilniuje yra nemažai Maskvos ir Lietuvoje esančių priešiška nusistatę prieš Lietuvą asmenų, kurie įvairiais būdais stengėsi perimti Lietuvoje valdžią ir Lietuvą vėl įjungti į komunistinę vergiją. Spaudoje buvo paskelbtai, kad po kruvinosios sausio 13-sios dienos valdžią norėjo perimti Ciechanowicz, Švedas, Jarmalavičius, Burokevičius ir kiti jų pakalikai.

Toronte leidžiamo lenkų laikraščio "Express" leidėjas Aleksander Pruszyński 1991 m. vasario 157 nr. aprašo savo jau ne pirmą apsilankymą Lietuvoje straipsnyje "Pas savuosius Lietuvoje ir Gudijoje". Čia trumpai pateikėsi jo vasario mėn. Vilniuje per televiziją perduotą pasikalbėjimą, kurį jam suorganizavo Sovietų Sąjungos deputatas Jan Ciechanowicz, lietuviams žinomas kaip Ivan Tichonovič. Autorius vadina jį "senatorium".

Tame pasikalbėjime A. Pruszyński pareiškė nesąsčius prieš Lietuvą ir jos nepriklausomybę. Jis tik reikalauja, kad lietuviai leistų lenkam įsteigti savo universitetą Vilniuje, atidarytų daugiau vaikų darželių ir mokyklų, leistų lenkam naudotis katedra, paskirtą lenką kunigą vyskupą J. Stepomavičiaus padėjėju, lenkų kalbą šalia lietuvių padarytų valstybine, po 2 metų atidarytų lenkų konsulatą Vilniuje, praplėstų radijo ir televizijos laiką, nelietuvintų lenkiškų vardų ir pavardžių, prievartą nelietuvintų Vilniaus krašto. Landsbergį apšaukė šoviniu, o Sąjūdį — Kauno mafijos įrankiu. Suradęs kažkur išleistą Lietuvos žemėlapi su prie Lietuvos valstybės prijungto Suvalkų trikampio ir Gardino apylinkių dalimi labai pasipiktinę.

Lenkijos viceministeris perspėja

Nemalonus reiškinys, kad Lietuvos lenkai po nepriklausomybės atstatymo paskelbimo įsteigė priešiška Lietuvai organizaciją "Jednosc". Ji kurstė Lietuvos lenkus ir kitų tautybių mažumas, kurios su Maskvos palaiminimu siekia užgrobti Lietuvą valdžią ir neleisti Lietuvai atsikratyti komunistinės-rusiškos vergijos.

Tačiau malonu, kad atsiranda lenkų tarpe, net Lenkijoje, blaičiau galvojančių politikų. 1990 m. gale grįžęs po vizito iš Lietuvos Lenkijos kultūros ministro pavaduotojas M. Jagella laikraščiu "Gazeta Wyborcza" pareiškė: "Jeigu Lietuvos lenkai reikalauja iš Maskvos autonomijos Lietuvoje, tai mažiausiai pusei šimtmečio bus iškasta praraža tarp mūsų tautų".

Dabartinėje laisvoje Lenkijoje nuotaikos ir pažiūros lenkuose ryškiai keičiasi lietuvių ir Lietuvos atžvilgiu. Naujoji karta jau baigia atsikratyti prieškarinio Lenkijos imperializmo, siekiančio sukurti Lenkiją "nuo jūros iki jūros su Vilniumi ir Lvovu".

Senosios kartos, Anglijos Londono emigracinės vyriausybės likučių su prezidentu Ricardu Koczorowskiu 1991 m. pradžioje perdavė savo pareigas dabartiniam laisvos Lenkijos prezidentui Lech Walensai.

Toji Londono lenkų vyriausybė iki šiol laikėsi ir pripažino tik 1935 m. Lenkijos konstituciją, kuri Vilnių ir Lvovą laikė Lenkijos valstybės dalimi. Kaip ši klausimą spręst dabartinė Lenkijos vyriausybė, nėra aiškaus oficialaus pasisakymo. Dabartinė Lenkija dar neturi naujos konstitucijos.

Malonus reiškinys lenkų lietuvių santykiuose yra Varšuvos Marijos Stažynskos redaguojamas žurnalas "Lithuania", kuriame rašo V. Lansbergis, Č. Kudaba, Č. Miloszas, T. Venclova ir kiti, kurie yra realios politikos šalininkai.

Džiuginantys reiškiniai Lenkijoje

Lietuvai 1990. III. 11 paskelbus nepriklausomybės atstatymą, pirmieji lenkai Lenkijoje ir išeivijoje, su mažom išimtim, parodė Lietuvai savo pritartimą ir net simbolinę paramą. Sąjūdis ir Landsbergis gavo iš Valensos ir įvairių jų organizacijų sveikinimus. Vėliau Lietuvoje lankėsi jė senatoriai, seimo atstovai su prof. Br. Geremeku, ir kiti valdžios atstovai, kurie lietuvių siekius nuoširdžiai remia.

1991 m. sausio mėnesį Lenkijos užsienio reikalų viceministeris Jan Majewski, pasikvietęs

Sovietų Sąjungos charge d'affaires Lwa Klepackį, pareiškė jam susirūpinimą dėl jo vyriausybės veiksmų Lietuvoje ir kišimosi į Lietuvos vidaus reikalus.

Naujojo Lenkijos vyriausybės premjero J. K. Bielecko pasiūlymą, kad Lietuva turi pilną teisę siekti laisvės bei nepriklausomybės, patvirtino seimas ir senatas. Tai numato ir Sovietų Sąjungos konstitucija.

Lietuvos vyriausybė numatė, jeigu įvyktų Lietuvos vyriausybės likvidavimas, užsienio reikalų ministeris Algirdas Saudargas sudarytų vyriausybę Varšuvoje. Tam buvo gautas Lenkijos vyriausybės sutikimas.

Gerų santykių siekiant

Norime ar ne, likimo taip lemta, kad mūsų vienas iš kaimynų yra Lenkija. Taip buvo, yra ir taip bus ateityje. Gyvenimo praktika rodo, su kaimynų geras sugyvenimas yra abipusiškai naudingas. Nesantaika dar iki šiol niekam gero nedavė.

Praeityje, tiesa, turėjome su Lenkija nemalonumų ir net ginčų. Paskutiniųjų laikų Lenkija, einanti į pilnutinę nepriklausomybę, rodo Lietuvai ir lietuviams nemažai palankumo, užuojautos ir net paramos. Dėl Sovietų Sąjungos grasinimų ji Lietuvos nepriklausomybės dar neįdrįsta pripažinti, kad jai Kremlius vėl neuždėtų vergijos pančių. Tai pareiškė Lenkijos prezidentas Lech Walensa.

Lietuvioose priešlenkiškas nusistatymas nyksta, matant lenkuose nemažą pasikeitimą

Keliu į atvirą Lietuvą

Neseniai įsteigtas Atviros Lietuvos fondas Vilniuje ir užsienyje plečia savo veiklą, siekiančią padėti laisvėjantiems Lietuvai įvairiose srityse

Atviros Lietuvos fondas (ALF) įsteigtas Vilniuje 1990 m. spalio 5 d. Jo iniciatoriai — vengrų kilmės amerikietis milijardierius, žymus ekonomistas George Soros ir septynių žmonių grupė Lietuvoje. ALF valdybos pirmininku išrinktas prof. Česlovas Kudaba. Pirmieji globėjai — George Soros ir "Atgimimo" bendrovė. Užsienyje yra pradėta steigti Fondo tarptautinę grupę: Arūnas Čiuberkis iš Niujorko, Dalia Guodienė iš Montrealio ir kiti. Didelės pagalbos sulaukiame iš mūsų patarėjo Niujorke Anthony Richtero.

Fondo tikslas — drauge su mūsų tautinės kultūros atgimimo atsiverti ir demokratinei pasaulio kultūrai, atsidurti jos įvairialakbiame, įvairialypime sistėje. George Soroso manymu, uždara visuomenė aiškiai įrodo savo trūkumus ir nusikalstamumą. Neseniai Vidurio ir Rytų Europos kraštais, tegu ir skirtingu mastu, patyrė nepaprastą išsivadavimo džiaugsmą. Bet jų ateitis dar nėra užtikrinta. Pluralistinė demokratine sistema reikalauja aukštesnio civilizacijos lygio negu autoritetinė. Būtina visokeriopai skatinti naujas pavienius asmenų, grupių bei organizacijų iniciatyvas, kurios ir vėstų į tą atvirą visuomenę. "Europa, — pasakė G. Sorosas Dubrovniko, — tai žmonių ryšių tinklas, nežinantys valstybinių sienų". Demokratijos likimas Europoje, o gal ir visame pasaulyje, šiandien didele dalimi priklauso nuo to, kokia kryptimi pasuks tautiniai sąjūdžiai. Gresia didžiulis pavojus, kad universalu uždara sistema, vadinama komunizmu, gali suskilti į ne mažiau uždarus tautinius vienetus. Mes visi esame ir pasaulio piliečiai, visi priklausome vieni nuo kitų.

Taigi, Soroso ir ALF misija — visokeriopai skatinti pavienius asmenų kūrybingą energiją, tiek metų totalistinės sistemos slopinatą, be kurios neįmanoma nei

Knygų išykla "SAMOGITIA"
 meniškai įraš
 knygas bei žurnalus.
A. Plenys
 3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(416) 625-2412

Lietuvos ir lietuvių atžvilgiu.

Vilnius po nepriklausomybės atstatymo paskelbimo tapo žinomas visame pasaulyje kaip neginčijama Lietuvos sostinė, kuriame jų gyventojų skaičius pilnai tai patvirtina.

Lietuvoje po pirmųjų nesu-sipratimų lietuvių-lenkų bendradarbiavimas eina palankia linkme. Išeivijoje lietuvių-lenkų santykiai gerėja. Šiais metais, minint Lietuvos nepriklausomybės 73-ją sukaktį Toronto Prisikėlimo parapijos salėje, pakviestų svetimtaučių eilėje buvo ir dabartinės laisvosios Lenkijos atstovai, jų tarpe konsulas Andrzej Brzozowski, kuris tarė labai palankų Lietuvai ir lietuviams žodį. Minėjime buvo ir daugiau lenkų atstovų, jų tarpe ir pasaulio lenkų kongreso pirmininkas Orłowski. Jis šio straipsnio autoriui pasakė: "Prieškarinės Lenkijos politika ir vėliau emigracinės Londono vyriausybės laikysena Lietuvos atžvilgiu buvo neprotinga, žalinga". Jis sakėsi pilnai pritaręs lietuvių siekiams, labai vertina lietuvių jaunąją kartą, kuri aktyviai jungiasi į Lietuvos atstatymo veiklą. Teko man jį matyti ir kalbėtis prieš metus Toronto Lietuvių namuose, kai jis buvo atėjęs pasveikinti lietuvių lenkų vardu su Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimu kovo 11 dieną.

Atrodo, pagaliau einama teisingu ir protingu keliu. Svarbiausia, kad neatsirastų provokatorių.

demokratija, nei atvira visuomenė, nei garbingas žengimas į XXI š. kartą su visu civilizuotu pasauliu.

Siekdamas minėto tikslo, ALF pirmiesiems veiklos metams jau yra nustatęs pagrindinės savo veiklos kryptis-programas: alternatyvinio švietimo, anglų ir kitų užsienio kalbų mokymo, etninių kultūrų puoselėjimo, pilietinės visuomenės kūrimo, profesinių kontaktų ir kt. Visoms programoms yra paskelbti konkursai ir renkamos paraiškos. Atsižvelgdami į jas, galėsime ta programą taisyti, plėsti. Tikimės naujų idėjų ir idomų pasiūlymų iš mūsų užsienio tarėjų.

Kai ką jau sėkmingame nuveikti: Minesotos valstijoje dirba ir mokosi trys jauni Lietuvos ūkininkai, laimėję ALF skelbtą konkursą. ALF paskyrė trumpalaikių studijų stipendijas 18 įvairių specialybių žmonių. Kartu su estais 1990 m. gruodžio mėnesį organizavome seminarą nepriklausomos spaudos vadovams. Atrinkome septyniolika kandidatų metus trukusiančioms stažuotėms Oksfordo bei Cambridge universitetuose. Artimiausiu metu kartu su Vilniaus universitetu įsteigsime informacijos centrą, kuriame visi norintys nemokamai gaus informaciją ir paramą studijoms JAV-se.

Sumanymų turime didelių, entuziazmo mums netrūksta. Tačiau darba nuolat stabdo ir naujas kliūtis sudaro labai sudėtinga ir nestabili Lietuvos padėtis. Tai nutruksia ryšiai su užsieniu, tai užgrobiami spaudos rūmai, radijas ir televizija, visuomenė nebeįsigauna reikalingos informacijos.

Ir vis dėlto ryšiai plečiasi, mūsų darbas nenutrūko net pačiomis tragiškiausiomis dienomis. Mes nuolat jaučiame Soroso fondo rūpestį ir paramą, už tai esame labai dėkingi. Tikimės, kad į ALF veiklą atkreips dėmesį visi Lietuvos likimui neabejingi žmonės, norintys konkrečių darbų prisidėti prie mūsų krašto laisvėjimo ir atgimimo.

ALF adresas: Atviros Lietuvos fondas, Vilniaus 22-801, 232001 Vilnius, Lithuania. Arba: Anthony Richter, Program Director, The SOROS Foundation, 888 Seventh Avenue, New York, NY 10106. Tel. (212) 397-5562.

ALF sekretoriatas

MIELAI MOTINAI

A+ ONAI ŽIŪRAITIENEI

Lietuvoje mirus,

jose sūnų mūsų bendruomenės pirmininką JONĄ ŽIŪRAITĮ su šeima giliai užjaučiame —

Oakvillės lietuvių bendruomenė

A+ ONAI ŽIŪRAITIENEI

Lietuvoje mirus,

jose sūnų JONĄ, marčią REGINĄ ir vaikaičius nuoširdžiai užjaučiame —

Aldona ir Frank Mottle

Marytė Schoenebeck

Ona ir Vytautas Pulkauninkai

A+ VACIUI GEDVILUI

mirus,

velionies šeimą ir seserį JADVYGĄ AUGUSTINAVIČIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučia —

Buvę Telšių Vysk. Valančiaus vardo valstybinės gimnazijos mokslo draugai

MYLIMAM BROLIUI

A+ VACLOVUI GEDVILUI

Klivlande mirus,

jo sesutei JADVYGAI AUGUSTINAVIČIENEI ir artimiesiems reiškiamo gilą užuojautą —

J. Rinkūnienė

B. Sapijonienė

H. E. Stepaiciiai

J. B. Tamulioniai

PADĖKA

A+ PRANUI PRANAČIUI

mirus, nuoširdi padėka visiems dvasiškiams, gydytojams, organizacijoms, giminėms, draugams ir pažįstamiems, už pagalbą ir lankymą ilgos ligos metu.

Dėkojame visiems, dalyvavusiems laidotuvių namuose, Mišiose, palydėjusiems velionį į amžino poilsio vietą; už pareikštą užuojautą žodžiu ir raštu, užprašytas Mišias, gėles, aukas seneliui namams, už pyragus ir kavutės suruošimą; taip pat dėkojame ir karsto nešėjams.

Nuoširdus ačiū visiems už užuojautą mūsų skausmo valandoje.

Pranačių šeima

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju Daivutei Beresnevičienei, dukterėčiai Nijolei Silivinskienei, visiems draugams, giminėms ir pažįstamiems, guodusiems mane liūdesio valandose, netekus vyro

a. a. JUOZO BUDRIO.

Dėkoju atsilankiusiems laidotuvių namuose, dalyvavusiems maldose prie karsto. Gili padėka klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, kun. Liudui Januškai, OFM, kun. Pijui Šarpanickui, OFM, už koncelebracines Mišias, už velionies lankymą namuose, ligitinėje ir už paskutinį patarnavimą.

Dėkoju visiems užprašiusiems Mišias, už gėles, Toronto pensininkų klubo valdybai už užuojautą. Dėkoju karsto nešėjams. Taip pat nuoširdi padėka Danguolei Radkieni už giedojimą šventovėje ir vargonavimą.

Su nuoširdžiu dėkingumu —

žmona Onutė

PADĖKA

A+ BRONIUS JAKUTIS

mirė 1991 m. balandžio 9 d. Palaidotas 1991 m. balandžio 12 d., Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Nuoširdžiai dėkoju kun. Eugenijui Jurgučui, OFM, ir kun. Liudui Januškai, OFM, už maldas laidotuvių koplyčioje, klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, už jautrų ir prasmingą pamokslą. Dėkoju Danguolei Radkieni už giesmes bei vargonavimą Mišių metu.

Dėkoju visiems, dalyvavusiems laidotuvių namuose, Mišiose, už palydėjimą į kapines, pareikštą užuojautą, užprašytas Mišias ir gėles. Nuoširdi padėka karsto nešėjams, šeimininkei B. Stanulienai, kun. Eugenijui Jurgučui, OFM, už palydėjimą į kapines, maldas ir pusryčių stalo palaiminimą.

Ypatinga padėka dukrai Lindai ir visiems, kurie vienaip ar kitaip prisidėjo prie atsisveikinimo su velioniu.

Liūdinči žmona Regina

ALGIS MEDELIS
 Tel. (416) 593-0600

Kennedy Travel Bureau Ltd.,
 296 Queen Street West,
 Toronto, Ontario M5V 2A1

KELIONĖS Į LIETUVĄ TORONTAS-KOPENHAGA-RYGA (Skandinavų oro linija — SAS)

Išskrendam penktadieniais ir grįžtam sekmadieniais, nežiūrint, kaip ilgai viešėtumėt. Parūpinam išskvietimus, visas, apsidorojimo vietą (pagal pageidavimą, viešbutyje arba privačiuose butuose). Besidomintieji prašomi kreiptis į **ALGI MEDELĮ** asmeniškai nurodytu telefonu.

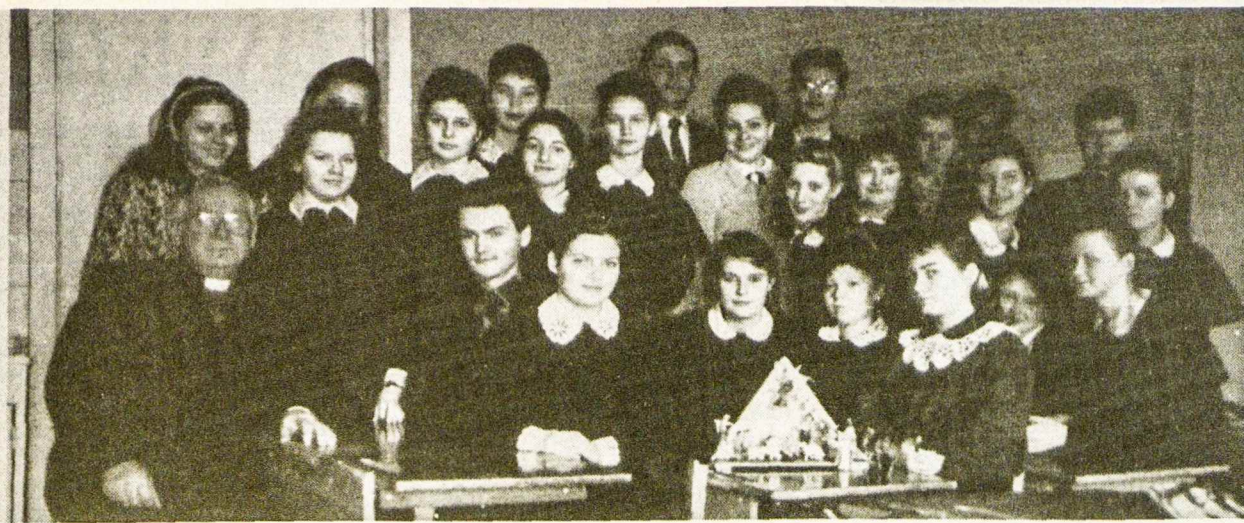
MEJUGORJEI — išvažiuiam gegužės 23 d. — 10 dienų. Priimti galim dar pora keleivių. Registruotis prašom iki gegužės 10 dienos.

MEDELIS CONSULTING
 1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Per trumpiausią laiką išrūpinam išskvietimus ir visas kelionėms į Lietuvą aplankyti savuosius ar važiuoti verslo reikalais. Jūsų giminėms išskvietimus atvykti į Kanadą pristatom per porą dienų. Parūpinam jiems bilietus, atvykus — draudimą ir pervežimą iš Montrealio. Patvirtinam ar pakeičiam jų grįžimo datą.

Be to, ĮVAIRIAUSI PATARNAVIMAI LIETUVOJE!

Kreipkitės vakarais į **Stefą ar Algį Medelius**, tel. 1 - 416-434-1847. Reikalai esant, atvažiuojam į namus.

Panevėžio XII klasės mokiniai ir mokinės su savo kapelionu prel. J. ANTANAVIČIUMI, grįžusiu iš viešnagės Kanadoje ir atvežusiu dovaną – miniatiūrinį Betliejį (seselės Paulės dovaną)

Užmirštoji "Kronika"

VYTAUTAS SKUODIS

Nebaigti leidiniai darbai laukia skubios paramos

Visi, kurie Lietuvoje vienaip ar kitaip buvo susiję su "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos" leidimu, jos dauginimu, platinimu ir naudojimu arba su dideliu dėmesiu klausydavosi per Vatikano radiją, "Amerikos balsą" ir "Laisvosios Europos" radijo lietuviškąsias laidas skaitomų jos puslapių, niekada nepamirš, kokį stiprų poveikį "Kronika" darė Lietuvos žmonėms. Daugeliui jų buvo galingas ginklas ne tik prieš tikėjimo ir Bažnyčios persekiotojus, bet ir prieš Lietuvos pavergėjus aplamai.

Tiktai tuo galima paaiškinti, kad sovietinė valdžia labai stipriai jėgas sutelkė "Kronikai" sunaikinti. Už "LKB kroniką" daug lietuvių buvo persekiojami ir terorizuojami. Ne vienas jų prarado darbą, sveikatą, laisvę ir net gyvybę.

Šiandien aišku, kad dabartiniai Lietuvos iškovojo remiasi tvirtu pagrindinės veiklos pamatu. Tos veiklos pradininkė ir vadovė aštuntajame dešimtmetyje buvo "LKB kronika".

Išėjimoj taktika

"Kronika" labai domėjosi ir mūsų išeivija. Teisingai įvertinusi "LKB kronikos" reikšmę, išeivija sumaniai ją panaudojo Lietuvos vardo išgarsinimui pasaulyje. Tiktai per "LKB kroniką" ir išeivijos pastangas išplatinti ją pasaulis sužinojo, kokį baisų tikėjimo ir tautinės priespaudos jungą kenčia lietuvių tauta.

"LKB kronika" bus amžinas paminklas 1972-1988 m. aktyviems kovotojams už tikėjimo, Bažnyčios ir tautos laisvę Lietuvoje ir tiems, kurie nors šiek tiek prisidėjo prie jos išleidimo ir išgarsinimo pasaulyje. "LKB kronika" bus niekad nesenstantis ir neišsenkantis šaltinis įvairioms mokslinėms studijoms.

1990 m. pabaigoje ir 1991-jų pradžioje daugelyje išeivijos laikraščių bei žurnalų buvo paskelbtas Lietuvos kardinolo Vincento Sladkevičiaus laiškas "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos" leidėjams Čikagoje". Lyg savotiškas antspaudas, jis patvirtina Lietuvos kronikos sąjungos reikalingumą ir jos darbo svarbą.

Išvermingiausias ir labiausiai mūsų tėvynę išgarsinęs leidinys buvo ir lieka "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika" — taip šiais metais pasisakė apie Kronikos reikšmę mūsų tautai Lietuvos Katalikų Bažnyčios Ganytojai savo ganytojiškame laiške spaudos reikalui.

Džiaugiamės, kad Amerikos lietuviai išleido ją viename rinkinyje. Tuo būdu ji galės tęsti savo palaimingą įtaką, kurią ji vykdė atskirais leidiniais per 17 metų, drąsindama tikinčiuosius, mokydama juos ištikimybės Kristui, Bažnyčiai ir Tėvynei.

Reiškiamame nuosirdžiausią padėką kun. Kazimierui Kuzminskui, jo bendradarbiams ir visiems remėjams. Dievo palaima per šį leidinį tepasiekia visų tautiečių širdis.

Vincentas Kardinolas Sladkevičius
Kauno arkivyskupas
Kaunas, 1990. XI.10.

Gerai žinant, su kokiais dideliais sunkumais praeityje susidūrė ir dabar susiduria tie pasišventėliai "LKB kronikos" leidėjai Čikagoje; kečia didelę nuostabą ir pagarbą jų tvirtas, atkaklus ir nepažeidžiamas nusistatymas bei nesavanaudiškas pasiaukojimas pradėta ir gražiai vykdyta darbą tęsti iki jis bus užbaigtas.

Buvo laikas, kai Lietuvos kronikos sąjunga turėjo šimtus remėjų ir dešimtis dosnių mecenatų, kurių aukų dėka pasaulį galėjo išvysti net 14 pogrindžio "LKB kronikos" rinkinių tomų, išleistų lietuvių, ispanų ir anglų kalbomis. Jiems visiems taip pat adresuotas minėtasis Lietuvos kardinolas V. Sladkevičius gerai žino, kad Lietuvos kronikos sąjunga dar neužbaigė darbo. Tikriausiai jis dar nežino, kad toji sąjunga jau nebeturi lėšų, kad galėtų tęsti "LKB kronikos" tomų leidimą ir jų platinimą.

Laikams pasikeitus

Lietuvai paskelbus nepriklausomybės atstatymą ir iš dalies atgavus žmogaus teises bei laisvę, visą buvusią pogrindžio spaudą pakeitė laisvoji spauda. Deja, kadaise buvusi gana gausi, Lietuvos pogrindžio spauda dabar atsidūrė lyg ir užmarstyje. Ją retai kada beprisimena Lietuvos ir beveik niekad nebeprisimena išeivijos spauda. Dabartinis Lietuvos jaunimas ir žymi vidurinėsios kartos dalis iš viso Lietuvos pogrindžio spaudos nematė. Apie ją yra tik tai girdėję ir daugelis dabartinių Lietuvos valdžios bei politinių veikėjų.

Daug tos pogrindžio spaudos susikaupę išeivijoje, tačiau nemaža jos dalis čia taip ir liko archyvuose neperspausdinta ir nepadauginta, nors Lietuvoje buvo labai stengiamasi, kad kiekvienas pogrindžio leidinio numeris patektų į Vakarus. O tos pastangos buvo susijusios su nemažesne rizika. Visi tie leidiniai Lietuvai dabar yra labai reikalingi, nes ten jie jau nebesurandami. Netaip seniai Lietuvos kronikos sąjungos valdyba į Lietuvą išsiuntė didelį kiekį ankščiau išleistų "LKB kronikos" tomų, kurie ten buvo su tikti su didžiuliu dėkingumu visai išeivijai.

Nebeatsiranda mecenatų

Lietuvos kronikos sąjungos valdyba ir jos pirmininkas kun. K. Kuzminskas labai džiaugiasi,

si, kad kunigo dr. Konstantino Gulbino ir Vokietijos lietuvių pastangų dėka užbaigiamas "LKB kronikos" rinkinių tomų išleidimas vokiečių kalba. Vokietijoje gyvenantis kunigas dr. Justinas Vaišvilas buvo pagrindinis mecenatas-leidėjas ir "LKB kronikos" IX-jo tomo išleidimo 1991 m. Čikagoje lietuvių kalba. Deja, tokių mecenatų kažkodėl jau nebeatsiranda nei turtingoje Amerikoje, nei kuriame kitame krašte, kad būtų užbaigtas tos "Kronikos" leidimas anglų ir ispanų kalbomis. Su liūdesiu tenka prisiminti, kad dėl tos pačios priežasties nutrūko "LKB kronikos" išleidimas Italijoje italų kalba, kurios leidimą buvo suorganizavęs ir gražiai tą darbą vykdė mons. Vincas Mincevičius.

Lietuvos liudininkė pasaulyje

Kaip pasaulis vertina "LKB kroniką", parodo Venezuelos atstovų rūmų pirmininko dr. Jose Rodriguez Iturbe 1989 m. pasakyti žodžiai: "Tikėkite, lietuviai, jog Venezuela ir laisvasis Vakarų pasaulis pasiliks jums amžinai dėkingi už "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką", stiprus ir nepalaužiamą tikėjimo liudininkę".

Lietuvos kronikos sąjunga už jau išleistus "LKB kronikos" tomus anglų ir ispanų kalbomis yra gavusi daugiau kaip 700 gražių padėkų ir turiningų atsiliepimų. Jų autoriai laukia kitų tomų pasirodymo. Deja, kaip aukščiau buvo minėta, Lietuvos kronikos sąjunga, nebeturėdama lėšų, nepajėgia tų prašymų ir pageidavimų patenkinti, nors kai kurių tomų vertimai į anglų ir ispanų kalbas jau atlikti. Tai sąjungai labai reikalinga visos išeivijos pagalba ir parama.

Leidėjai laukia remėjų

Prieš keletą mėnesių išeivijos laikraščiuose ir žurnaluose buvo paskelbtas Lietuvos kronikos sąjungos kreipimasis bei prašymas "LKB kronikos" tomų tolesnei leidybai siųsti laiškus ir rašyti čekius tokiu adresu: Lietuvos kronikos sąjunga arba Society of the Chronicle of Lithuania, Inc., 6825 So. Talman Ave., Chicago, IL 60629, USA. Deja, šis prašymas liko beveik be atgarsio.

Nesinorėtų tikėti, kad "LKB kronika" išeivijoje jau užmiršta ir nuvertinta. Manau, kad pagalba Lietuvos kronikos sąjungai yra išeivijos garbės reikalas. Nerimta teisintis, kad dabar, organizuojant Lietuvai įvairią pagalbą, darbas, siekiant užbaigti "LKB kronikos" tomų išleidimą, jau nebereikalingas. Tegu šį klausimą sprendžia Lietuva. O ji jau pasakė savo nuomonę Lietuvos kardinolo V. Sladkevičiaus žodžiais.

Būtų gražu ir pagirtina, jeigu visos išeivijos organizacijos ir lietuviškų parapijų vadovai bei aktyvus suorganizuotų piniginę paramą Lietuvos kronikos sąjungai. Ji labai laukia ir individualių remėjų bei mecenatų-leidėjų, kurių pavardės išleidžiamuose "LKB kronikos" tomuose visada yra įamžinamos.

Šio straipsnio autorius mano, jog jis turi moralinę teisę šiuo straipsniu kreiptis į visą lietuvių išeiviją taip pat ir buvusių "LKB kronikos" pogrindžio leidėjų, daugintojų bei platintojų vardu su prašymu ir toliau remti Lietuvos kronikos sąjungą bei organizuoti jai pagalbą, kol ji užbaigs savo sunkų darbą, kuris yra labai reikalingas ir Lietuvai, ir pasauliui.

Rašo laiške iš Lietuvos

Mūsų niekuo nebeišgąsdins

Sveikinu Jus. (...) Man pačiam labai nepasisekė — per sausio 8-13 dienų įvykius šiek tiek nukentėjau (...) mane operavo chirurgai (...) gulėjau (...) ligoninėje, o dabar naktimis pasikankinu dėl skausmo. Bet nesireklamuojau, nes nenoriu, kad išbrauktų iš savanorių Krašto apsaugos.

Mes visi — visi Jūsų pažįstami — stovėjome tomis dienomis prieš "Jedinstvą", kareivius ir tankus, o tikimybė, kad užmuš, sužalotų ar apnuodys psichotropinėm dujom — visiems buvo lygi. Kas žuvo, kas sužalotas, kas liko gyvas — visų vienodi šansai buvo tomis baisiomis naktimis ir dienomis. (...)

Dalyvavome ir dalyvaujame visa mūsų šeima, o ir visi mūsų bendri pažįstami, toje nuostatioje kovoje už Lietuvą. Jūs mus žinote, kokie mes. Tos kovos masto ir didumo, orumo ir kilnumo aš pats nerandu su kuo lyginti. Lietuvos istoriją rašome, tą istoriją darome patys — siaubingai keista, bet tai patys suvokiame. Mes bevardžiai. Įvardinami tik žuvę. Ne daug tokių, kurie slapstosi už užuolaidomis uždengtų langų. (...) Bemiegės paros — dešimtys parų — ši sąvoka dabar mums nulis. Galų gale Jums kitaip nusakyti tautos pakilimą šiandien — budrumo ir ištikimybės paros, savaitės, mėnesiai.

Šiandien vėl — naujų karių dalinių atvežimas į Lietuvą, kritinės dienos — kovo 21 — 31 d.d., rengiamasi reokupacijai, ypatingosios padėties įvedimui, rezistencijai, kolaborantų izoliavimui — pilietinio nepaklusnumo akcijų planavimas ir kt.

Mano sūnus, žmona po kelias paras vos vos snūstelėdavom, kad nenugriūtumėm nuo kojų. Mūsų moterys suorganizavo medicininės draugovės sužeistiesiems gelbėti. Vyrai, taip pat dėstytojai ir studentai susirašė į Krašto apsaugą. Vien tik mūsų institucijoje — 60 vyrų, pasirodysiu bet kuriuo metu, bet kam, prieš ginkluotą grubią jėgą.

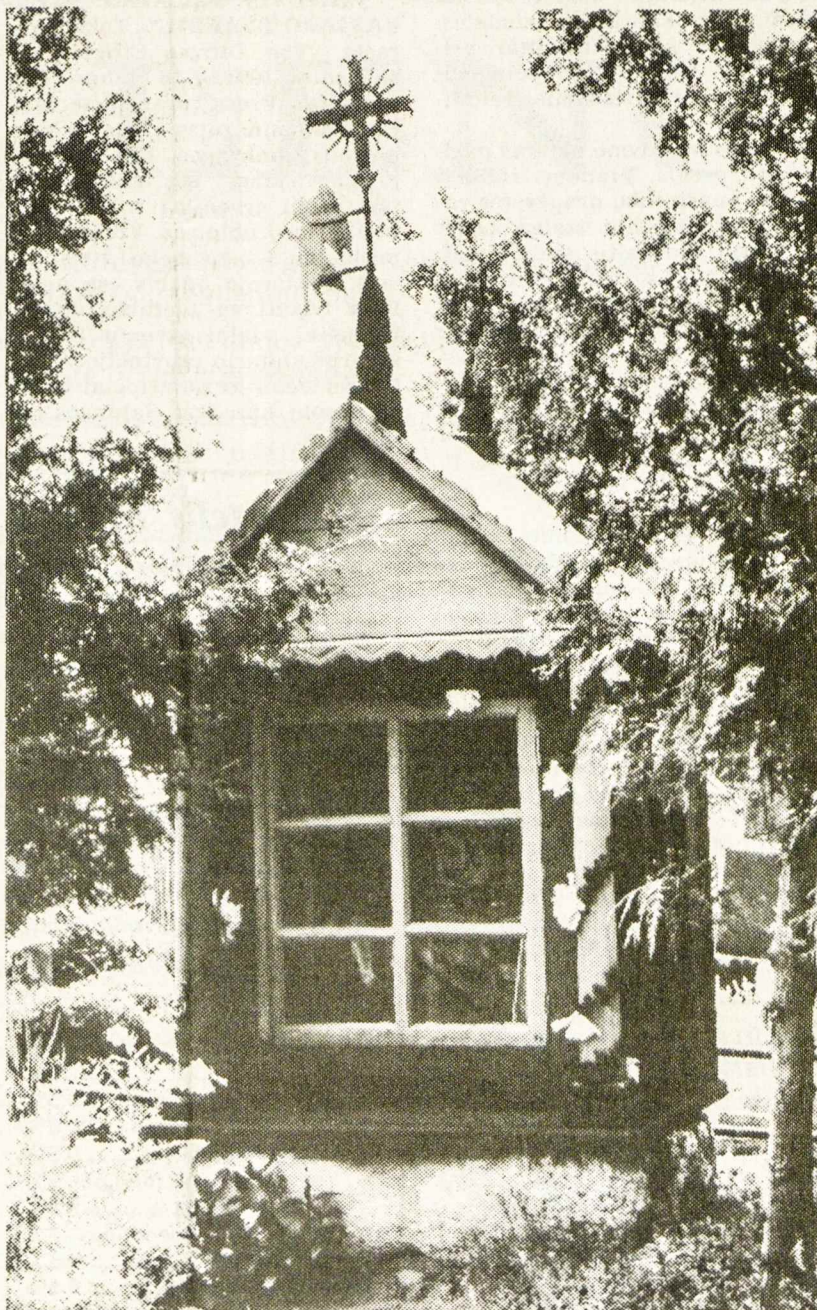
Mano sūnus (...), dabar 15 metų vaikas, specialiai treniruojasi, kad galėtų ginti Lietuvą, jei reiks — plikom rankom.

A+ ALBERTUI NIUNEVAI

mirus,

jo žmoną BIRUTĘ, dukrą VIOLETĄ su šeima, sūnų RAIMUNDĄ ir kitus gimines bei artimuosius nuosirdžiai užjaučiame —

R. E. Juknevičių šeima

Išlaikiusi ilgąs svetimųjų okupacijas žemaitiška koplytėlė Nevarenų kapinėse, Telšių rajone

Lietuvos ministeris pirmininkas GEDIMINAS VAGNORIUS balandžio 21 d. Anapilio salėje susitikime su lietuvių visuomene sveikinasi ir dovanom pasikeičia su Mississaugos miesto burmistr HAZEL McCALLION, vidury — JUOZAS KRISTOLAITIS — KLB valdybos pirmininkas

Nuotr. O. Burzdžiaus

PRANEŠIMAS IŠ ARGENTINOS

Kovo vienuoliktosios minėjimas

Argentinos lietuviai Lietuvos nepriklausomybės atstatymo vienerių metų sukaktį minėjo kovo 11 d. iškilningomis pamaldomis Buenos Aires katedroje, kur Mišias laikė vysk. Ruben Di Monte, asistuojant kun. Augustinui Stegvilai, MIC. Skaitinius atliko Z. Juknevičius. Jaunimas pamaldose dalyvavo su vėliavomis, pasiūso tautiniais drabužiais.

Vyskupas pamoksle priminė Lietuvos kančias ir ragino nenusiminti, nes per vargus bus pasiektas tikslas. Reikia neatsižadėti savo šaknų, tėvų bei protėvių kalbos ir tikybės.

Po Mišių buvo padėtas gėlių vainikas prie Laisvės paminklo Plaza de Mayo aikštėje. Čia patriotinę kalbą pasakė lietuvių organizacijų ir spaudos ALOS tarybos pirm. A. Vezbiakas. Dalyvavo ukrainiečių, armėnų, estų, lenkų ir kitų tautybių atstovai.

Atsišaukimas

Ryšium su 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos nepriklausomybės atstatymu Lietuvai išlaisvinti komitetas Argentinoje (LI-KAR) paskelbė viešą atsišaukimą Jungtinėms Tautoms, prašydamas padėti Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Atsišaukime sakoma, kad Baltijos kraštai buvo sovietų okupuoti, kaip ir praeitais metais Irako okupuotas Kuveitas. Argentinos lietuviai išreiškia pilną solidarumą broliams tėvynėje.

Vadinamam "naujos sąjungos" projektui lietuviai pasakė "ne", nes siūlymas ateina iš pačių okupantų. Lietuvos gyventojai 1990 vasario 9 d. pasisakė už pilną nepriklausomybę.

Atsišaukimą pasirašė komiteto pirm. Arturas Mičiūdas. Dokumentas buvo išsiųstas Jungtinėms Tautoms ir kopijos

Alarmis

 AMERICAN EXPORT-IMPORT INC. Chicago, Ill. 60641, U.S.A.		
Canadian European Export-Import Co. 404 Roncesvalles Ave., Toronto, Canada M6R 2M9 Tel. (416) 534-3860, FAX (416) 533-4910.		
Siunčiame siuntinius į Ukrainą, Lietuvą, Latviją, Estiją, Gudiją, Moldaviją, Krymą, Leningradą, Maskvą Tikra naujiena — niekad nebuvo taip daroma • Garantuoti žemiausios kainos, siuntinius pristatome į namus — patikimas, patikrintas patarnavimas. • Visos kainos įskaitomos į persiuntimą, gavėjas nieko nemoka. • Siunčiame naujų ar senų drabužių siuntinius, nemažesnis 5 kg ar 12 svarų. • Siunčiame maisto siuntinius — reguliariai ar skubiai, pristatoma per 2-3 savaites. • Persiunčiame pinigų — tiesiog iš rankų į rankas jūsų norimam asmeniui. • Pasirūpiname gėles. • Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą (\$121.50 trims mėnesiams). • Parduodame automobilius visoje Rusijoje. Esant blogai padėčiai jūsų gimtose kraštuose, mes mažiname persiuntimo ir patarnavimo kainas JAV, kiek sąlygos leidžia.		
Mūsų patvirtinti prekybininkai		
R&R INTERPOSTMIR CO. 1055 Broadway, Buffalo NY 14212 Tel. (716) 894-9880	PIAST ENTERPRISES LTD. 121 Roncesvalles Ave. Toronto, Ontario M6R 2K9 Tel. (416) 531-8786	
UKRAINIAN GIFT SHOP 11758 Mitchell, Hamtramck MI 48212, Detroit Tel. (313) 892-6563	ARKA LONDON 680 Dundas St. E. Tel. (519) 438-5271	
BOMAR INC. 4754 1/2 W. Belmont Ave. Chicago 60641 (ILL.) Tel. (312) 736-3136	BIG WIN CENTER 760 Brant St., Burlington, Ontario Tel. (416) 639-7547	
UNIPOL TRAVEL 8831 49th St., Pinellas Park Florida 34656 Tel. (813) 544-8700	KAZAN TRADING CO. 83 Shanley St., Kitchener, Ont. Tel. (519) 743-7653	
UNIVERSAL TRAVEL 4117 Bee Ridge Rd., Sarasota Florida 34233 Tel. (813) 377-9025	SILESIA CO. 37 Hellems Ave., Welland, Ontario Tel. (416) 734-4487	

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių išeivijai!"**

LAISVĖJANČIOJ TĖVYNĖJ

DOVANOS IŠ ŠVEDIJOS

Sausio pradžioje dviem laivais buvo atgabentos Švedijos ūkininkų dovanos Lietuvai. Jas iš Talsio uosto atplukdė Latvijos laivas "Alisa", iš Kalmaro uosto — Lietuvos jūrų laivinių kystės laivas "Kompozitorius Borodinas", kuriame buvo švedų dovanas priėmęs Lietuvos žemės ūkio ministerijos ūkininkų valdybos viršininkas Leonas Kačergis. Dovanų sąraše yra keturi traktoriai, šeši nedideli savaeigiai kombainai javams nuimti, penkiolika prikabinamųjų kombainų, daug plūgų, kultivatorių, sėjamųjų presų. Švedų dovanos buvo gautos Kruviniojo sekmadienio Vilniuje išvakarėse.

LEIDĖJŲ DRAUGIJA

Sausio 7 d. lietuviškos spaudos problemas specialiam posėdyje Vilniuje aptarė laikraščių "Respublika", "Lietuvos rytas", "Valstiečių laikraštis", "Tiesa", "Vakarines naujienas", žurnalų "Švyturys", "Politika", "Mokslas ir gyvenimas" leidėjai ir redaktoriai. Posėdyje buvo nusiskųsta, kad "Spauda" ir susivienijimas "Lietuvos spauda" nerealiai brangina savo paslaugas. Leidėjams lieka vienintelė išeitis kelti padidinti leidinių kainas. Šis posėdis įvyko Spaudos rūmose, kurių tada dar nebuvo užėmę sovietų parašiutininkai. Su jų netekimu lietuviškos spaudos problemos dar labiau padidėjo. Liko tik vienas sveikintinas nutarimas, tinkantis ir dabarčiai. Demokratinės spaudos ir skaitytojų interesams ginti buvo nutarta įsteigti Lietuvos periodinės spaudos leidėjų draugiją. Šis iniciatyvinis grupė buvo išrinkti "Respublikos", "Lietuvos ryto" ir "Švyturio" leidėjai. Posėdyje taipgi buvo pritarta "Respublikos" leidėjų sumanymui pasistatyti naują spaustuve.

DOVANOTA SPAUSTUVĖ

"Respublikos" laikraščiai danų padovanoti šveicariškos spaustuves įrengimai jau pasiekė Vilnių. "Respublikos" komercijos direktorių Vytautą Treigį džiugina ateities perspektyvos: "Kol kas vietos spaustuves statybai dar neturime, tačiau vieną konkretų variantą jau svarstome. Viskas turėtų greit paašėti. Labai daug gelbsti materialinių išteklių ministeris R. Kozzyrovičius. Apkritai mane maloniai nustebino visu, padėjusių pargabenti spaustuves įrengimus, geranoriškumas, nuosirdi pagalba. Turime vilčių, kad po pusmečio spaustuve pradės dirbti. Žinoma, daug kas priklausys nuo medžiagų, statybininkų triūso".

NORIME GRĮŽTI NAMO

Taip pavadintą J. Rimšos, O. Jurkienės, R. Rukšos ir kitų buvusį tremtinį laisvą 1990 m. 217 nr. paskelbė "Tiesa". Jame rašoma: "Laimingiausi mūsų, neseniai pargrįžę iš tremties, apsigyveno žadėtose butuose, kiti kol kas glaudžiasi prie artimųjų, bet dar daugelis lietuvių priversti pasilikti tremties vietose. Girdėjome daug gražių žodžių, dėkome už juos, bet dabar parlamentas ir vyriausybė mus tarsi pamiršo. Mūsų tė-

vų nacionalizuotų namų rajono savivaldybės negažina, nes delsimas priimti denacionalizacijos įstatymą, ir mes negalime pagal paliktus testamentus sugrįžti į atimtus tėvų namus. Gal bus išgirstas mūsų prašymas ir nebereikės ilgai laukti tremties vietose, nes ir mūsų jėgos senka, ir vaikai jau baigia pamiršti tėvų kalbą. Trumpai paviešėję Tėvynėje, vėl sugrįžtame į tremties vietas. O taip norėtume namo..." Šią tremtinių viltį gali palaikyti nauji Sovietų Sąjungos prez. M. Gorbačiovo smūgiai Lietuvos nepriklausomybei.

ANTRASIS SUVAŽIAVIMAS

Balandžio 5-6 d.d. Vilniuje įvykusiam Lietuvos žemdirbių sąjūdžio II-jame suvažiavime dalyvavo 657 atstovai ir daugiau kaip 100 svečių. Suvažiavimo dalyviai šviežia duona pavaišino Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. V. Landsbergį, Lietuvos sąjūdžio seimo tarybos pirm. J. Tumelį, agrarinės komisijos pirm. E. Grakauską, žemės ūkio ministerį R. Survilą, žemdirbių organizacijų vadovus V. Lapę, J. Čiulevičių ir A. Liaugaudą. Atskaitinį pranešimą padarė Lietuvos žemdirbių sąjūdžio pirmininko V. Lapės pavaduotojas A. Balažentis. Aukščiausiosios tarybos pirm. V. Landsbergis pabrėžė, kad jau yra atėjus laikas pertvarkyti ir kaimo žmogaus gyvenimą. Karstose diskusijose dėl kaimo ateities buvo pažarta daug minčių ir skirtingų nuomonių. Jas redakcinė komisija įtraukė pagrindinius principus sudarantį deklaracijon, kurią patvirtino suvažiavimo dalyviai.

ŽEMDIRBIŲ NUTARIMAI

Priimtoji deklaracija skelbia, kad savininkai ir jų įpėdiniai turi nuosavybės teisę į visą neteisėtai atimtą bei nusavintą turtą, įskaitant žemę, miškus ir vandenį. Žemės ūkio įmonių darbuotojams, anksčiau jose dirbusiems pensininkams, ūkininkams paliekama teisė į dalį tokiose žemės ūkio įmonėse sukurto turto. Žmogui turi būti leidžiama savarankiškai pasikurti ūkininkavimo formą ir su savo turtu dalyvauti bet kurio tipo įmonėje. Deklaracija taipgi pabrėžia, kad yra pripažįstamas įvairių ūkininkavimo formų lygiateisiškumas ir vienodos ūkininkavimo sąlygos. Lietuvos aukščiausioji taryba ir vyriausybė raginamos nedelsiant pradėti agrarinės reformos darbus, priimti įstatymus, suformuoti reformos tarnybas, organizuoti jų veiklą. Priekaištų pažarta Lietuvos aukščiausiosios tarybos atstovams ir vyriausybės nariams, nepanorusiems atvykti suvažiavimui ir susipažinti su kaimo žmonių nuomonėmis. Priekaištų susilaukė ir savivaldybės, ūkininkams trūkančios kurtis, gauti žemės. Pareikalauta susikompromitavusias žemės skirstymo komisijas pakeisti naujomis, ir jas įjungiant aktyvius pertvarkos šalininkus. Suvažiavimo dalyviai išrinko Lietuvos žemdirbių sąjūdžio tarybą ir jos prezidiumą. Jo pirmininku paliktas Jonavos rajono Žemės ūkio vadovas Vaclovas Lapė.

V. Kst.

Hamiltono pensininkų klubo dainos vienetas

Hamilton, Ontario

ORGANIZACIJOS SOS VAIKAI Lietuvos našlaičiams gelbėti komiteto surengti pusrėčiai balandžio 7 d. praėjo su dideliu pasisekimu ir davė gražaus pelno. Komitetas nuosirdiai dėkoja visiems prisidėjusiems ir pagelbėjusiems prie šio renginio pasiekimo: klebonui kun. J. Liaubai, OFM; parapijos komitetui; poniams už pyragus; suaukotus vertingus laimėjimus loterijai; už pagalbą virtuvėje ir salėje. Nuosirdžiausia padėka tenka Hamiltono lietuvių visuomenei, kuri taip jautriai reagojo į Lietuvos našlaičių šauksmą, gausiai dalyvaudama renginyje, paremdama moralškai ir materialiai. Visiems nuosirdus lietuviškais aciu! Tuo reikalu dar yra renkamos aukos ir drabužiai, nes veikla norima išplėsti. Dėl informacijos skambinti D. Vaitiekūnienei tel. 383-6423. M.B.

VEIKLA SU DAINA. Hamiltono lietuvių pensininkų klubo rengiamas pavasario tradicinis pobūvis sutampa su pensininkų dainos vieneto vadovės Aldonos Matulicz penkerių metų darbo sukaktimi. Vadovė Aldona — įvairių gabumų žmogus.

Nors pensininkai dainuoja jau tryliką metų, bet Aldona vadovaujant vienetas išgarsėjo ne tik Hamiltone, bet ir apylinkėse, nes vadovė moka parinkti dainas ir pasikviečia programų papildymui solistų, gabių pranešėjų.

Šio pavasario programos staigmena — tai grįžimas praeitin: į repertuarą įtrauktos dainos, kadaise dainuotos su A. Juozapavičiumi, pakviesti jas diriguoti. Smagu prisiminti, kai klubo pirm. Pr. Enskaitis sugalvojo suorganizuoti pensininkų chorą. Buvo numatyta pirmame viešame draugystės vakare 1978 m. balandžio 1 d. programoje prie "Aukuro" vaidinimo "Balon kraitės, sausas nekelsi" padainuoti. Bet atėjo tik šešios dainų mylinčios moterys. Tai buvo pradžia. Kiek pasimokiusios dainuoti Jankūnienės parinktas tris dainas ir sukurkus kupletus apie klubo valdybą, nedrąsiai atėjo į sceną. Gerų atsiliepimų padrąsino, nepertraukė darbo. Jankūnienė vadovaujant, ieškojo įdomesnių dainų ir dainavimo klubo apimtyje įvairiomis progomis. Tuo laiku į sekėtą įsijungė Br. Milašius, grojės net keturiais muzikos instrumentais, gerai skaitęs gaidas. Sekstetas padidėjo iki oktetos.

1979 m. sausio mėn. klubo įsikūrimo proga daugiakultūros centro pastate surengė susipažinimo vakarą su vaišėmis. Pakvietė miesto valdžios ir kitatausių atstovus. Klausytojai koncertą šiltai priėmė ir įvertino, o kitataučiai buvo sužavėti lietuviškomis melodijomis.

Po šio pasirodymo oktetas pasipildė ir vyrai. Vienetas ruošėsi antram pensininkų draugystės vakarui. Br. Milašius surado susirgusį, pirm. Enskaitis staiga susirgęs grįžo į vienatį ir porą metų dar dainavo, kai kada pasirodydamas su muzikos instrumentais. Geresniam pasirošimui ir atlikimui susidarė aktyvesnių asmenų grupė: J. Deksnys, A. Prunskis, P. Navickas, D. Jankūnienė, B. Milašius.

Įvairūs ir gausūs kupletai gerai tiko staigmenoms, kurias vienetas rengdavo vadovui A. Juozapavičiui, valdybai ir kitiems geradariams. Tie vieneto nariai daugiausia dirbo ir nemažai paukojo laiko, kad palinksimų kitus.

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusu keleivius į Montreali ir iš Montreali.

[vedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus]
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Trys jau tyliai išėjo, o du iš jų — jau negrįžtamai...

Alf. Juozapavičius, atėjęs į dainos vienatę, dar suspėjo numatyto 1979 m. balandžio 21 d. draugystės vakaro programai paruošti lietuviškų Velykų pokylio vaizdelį su dainomis, o "Gyvatargas" žadėjo pasirodyti su šokiais.

Alf. Juozapavičius buvo gabus muzikos ir dainų mėgėjas. Jei jo tarnyba nekiudė, niekuomet neatsisakydavo savo muzikalumu prisidėti. Svarbesnėm progom vienetas akompanuoti pasikviesdavo Daryją Deksnytę-Powell. A. Juozapavičiui dirbant, vienetas išaugo iki 20 narių, o repertuaras iki 40. Išdirbęs pusketvirtą metų, persikėlė į Toronto. Kurį laiką vienetas buvo be vadovo, kol prisikabinom Aldoną Matulicz.

D.S.J.

Ottawa, Ontario

KANADOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS Rytų Europos ir Sov. Sąjungos skyriaus direktorius W. M. M. Fairweather, paves tas tuometinio užsienio reikalų ministerio Joe Clark, parašė laisvą kun. dr. V. Skilandžiūniui, kuris 1991.1.29 buvo parašęs raštą užsienio reikalų ministerijai Baltijos valstybių klausimu. Laiskė sakoma: "Kanada niekad nepripažino prievartinės Baltijos valstybių aneksijos. Mes remiame jų tautų teisę apspręsti savo padėtį, ir tai mes išreiškiame de jure pripažinimu jų suverenumo. Kanados vyriausybė yra palanki Baltijos valstybių norui atgauti nepriklausomybę. Kanados laikysena tuo klausimu buvo viena iš stipriausių išreiškimų". Laiskė primenami min. pirm. B. Mulronio pareiškimai, smerkiantys sovietų veiksmus Lietuvoje bei Latvijoje, ir specialus laiškas M. Gorbačioviui. Be to, Kanada tarptautinėse konferencijose, drauge su kitomis valstybėmis, kelianti tą klausimą. Šiuo metu esą svarstomas klausimas įsteigti Baltiečių informacijos centrą Kanadoje.

"THE OTTAWA CITIZEN" dienraštis 1991.III.25 išspausdino du skaitytųjį laiškus, pasisakančius prieš J. Nicholson'o pareiškimą, ginančį M. Gorbačiovą. Latvijos Juris Mazutis išreiškė priešiną nuomonę, ją pagrįsdamas faktais, rodančiais jo politiką vedančią Sov. Sąjungą į bankrotą. Edvardas A. Eimantas savo laiske tebsi J. Nicholson'o naivumą — esą jis turbūt iš kitos planetos ir primena M. Gorbačiovą kompromituojančius faktus; ypač tragišką išpuolius Lietuvoje ir Latvijoje.

"LIETUVIŠ NELAIKO SEPARATIZMO SVARBU". Tokia antrašė "The Ottawa Citizen" išspausdino 1991.IV.18 laidoje "The Canadian Press" pranešimą apie Lietuvos min. pirmininko G. Vagnoriaus lankymąsi Kanadoje ir jo pareiškimą. Esą kanadiečiai turi ramų gyvenimą ir dirbtinai susikuria problema. Viena tokių problemų — Kvebeko atsisakymas. Pastarojo būklės esą negalima lyginti su Lietuvos atveju. Lietuviai mielai gventų Kvebeko arba Ontario provincijose, bet kvebekiečiai ar ontariečiai vargu ar norėtų būti Sov. Sąjungos dalimi. Kor.

Rodney, Ontario

MOTINOS DIENOS MINĖJIMA rengia KLB Rodney apylinkės valdyba š.m. gegužės 12 d., 4 v.p.p. Rodney lietuvių namuose ir kviečia visus apylinkės ir artimesnių vietovių tautiečius dalyvauti. Pasikait skaitys visuomenininkė Rasa Kurienė. Meninę dalį atliks Toronto "Gintaro" dainos vienetas ir instrumentalistai. Po minėjimo kavutė. J.S.

St. Catharines, Ont.

SUDARYTA NAUJA KLB apylinkės valdyba, kuri pasiskirstė pareigom: Petras Balsas — pirmininkas, Albertas Vaičkus — sekretorius, Jonas Dervaitis — išdininkas, Jonas Karaliūnas — narys.

TIKINČIAI LIETUVIAI išsiemė surinkta pagal žmonių skaičių rekordinė suma — \$1742. Šios vietovės lietuvių galvoja, kad žmogus, kada nors keliaudamas į kitą pasaulį, nieko su savim nenusineša. Taip pat galvoja, kad aukos, kai jos labiausiai reikalingos, yra kelis kartus vertingesnės, negu tada, kai aukotojui patogiu.

Į ST. CATHARINES MIESTĄ žada persikelti Kanados susisiekimo ministerija. Bus reikalinga daug naujų pastatų, atsisiras tarnybų bei darbų. Tai džiugina šio miesto gyventojus.

GAUTAS VELYKINIS sveikimas ir nuosirdi padėka iš Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio. Kor.

Edmonton, Alberta

ADOMAS IF FILOMENA KANTAUTAI, žiemą praleidę White Rock, BC bei saulėtąjį Kalifornijoje, grįžo į savo namus Edmontone. Sveikiname grįžusius!

PO PAMALDŲ LIETUVIŲ NAMŲ koplyčioje sekmadienį, balandžio 7, namų salėje įvyko metinis Lietuvių namų dalininkų KLB apylinkės narių susirinkimas. Šioms dviem organizacijoms jau daugelį metų vadovauja bendra valdyba, tačiau pinigines dalininkų lėšos tvarkomos atskirai. Pirm. dr. P. Klemką pateikė susirinkimo darbotvarkę, nušvietė metinių darbų veiklą ir numatytus darbus šių metų eigoje. Kasininkė-sekretorė E. Kadienė suglaustai supažindino su metinių pajamų-išlaidų sąmata ir dabartinio izdo būkle. Numatoma surengti Motinos dienos minėjimą, Kazino lošimus birželio mėnesį ir dalyvauti su paviljonu "Heritage" šventėje rugpjūčio 4-5 d. Tenka apgailestauti, kad einamųjų reikalų diskusijose buvo priešlaipie asmeniškų vienas kitam priekaištų bei išmėtinėjimų. Dobilas

HALLING CONTRACTING (Estonian)

- Atnaujinimai — visų rūšių
- Koklinių plytelių (tile) idėjimas
- Vandentiekio vamzdžių taisymas
- Dažymas
- Vėdinimo įvedimas
- Elektrinio šildymo taisymas

Tel. 762-9190 Lic. E 1044

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,

įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 34 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki... 7.5%
santaupas 6%
kasd. pal. taupymo s-ta 5.5%
90 dienų indėlius 9%
1 m. term. indėlius 9.5%
1 m. term. ind. mėn. pal. 9%
3 m. term. indėlius 9.5%
RRSP ir RRRF (pensijos) 7%
RRSP ir RRRF 1 m. 9.5%
RRSP ind. 3 m. 9.5%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 15%
nekiln. turto pask. 1 m. 11%
nekiln. turto pask. 3 m. 11.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

XVII-sis metinis Tautos fondo visu narių susirinkimas gegužės 4 d. Niujorke įvyks Kultūros fondo nariams skirtomis Misiomis Tėvų pranciškonų vienuolyne koplyčioje ir dalyvių registracija salėje. Įvadinį žodį tars TF tarybos pirm. Jurgis Valaitis. Tada bus sudarytos reikalingos komisijos, išklaustyti sveikinimai. Visuotinio narių susirinkimo dalyviams pranešimus padarys TF tarybos pirm. Jurgis Valaitis, valdybos pirm. Juozas Giedraitis, įgaliojimai ir atstovybių vadovai, kontrolės komisijos nariai. Numatomos diskusijos pranešimų klausimais. Po pietų pertraukos bus išklaudyti VLIKo vadovų pranešimai, svarstomas Tautos fondo įstatų pakeitimas, praversti rinkimai. TF tarybom reikės išrinkti penkis narius, kontrolės komisijon — tris.

Pensininkų amžiaus lietuvių Čikagoje jungia "Seklyčia", kurioje jiems pobūvis su kultūrinėmis programomis trečiadieniais surengia Elena Sirutienė. Ketvirtadienis buvo pasirinktas tik vasario 28 d. Tą dieną vadovauti dainų programai buvo pakviestas muzikas Faustas Strolia. Susirinkusiems dalyviams paašėjo, kad tą dieną jis švenčia savo šešiasdešimtąjį gimtadienį. Pobūvio dalyviai jį pasveikino ir jam įteikė šešiasdešimt dolerių, po dolerį už kiekvieną amžiaus metus.

Jaunimo centro Čikagoje narių metinis susirinkimas buvo sušauktas kovo 10 d. Jėzuitų vardu apie Jaunimo centrą kalbėjo kun. J. Vaišny, SJ, džiaugdamasis nuo jų pečių ūminta priežiūros ir tvarkymo našta. Oficialiai Jaunimo centras yra Jėzuitų ordino Lietuvos provincijos nuosavybė, bet administracinius reikalus dabar tvarko narių sudaryta taryba ir valdyba. Tarybos pirm. V. Momkus susirinkimo dalyviams paprašė susikaupti minutę pagerbti kovo 9 d. iš Jaunimo centro palaidoto jo stabybos organizatoriaus a.a. kun. Jono Kubiliaus atminimą. Jis taipgi padarė Jaunimo centro ir Kun. Broniaus Kristanavičiaus, SJ, fondo pranešimus. Apie kultūrinę Jaunimo centro veiklą kalbėjo valdybos pirm. S. Endrijonienė. Iš jų ir kitų pareigūnų pranešimų paašėjo, kad praėjusieji metai Jaunimo centrui buvo nuostolingi: pajamų turėta tik \$11.474.68, o išlaidų — \$114.681.63. Metinis susirinkimo dalyviai tarybom išrinko A. Paužuolį, V. Momkų, M. Gabaliene ir J. Tamulaitį, išrinktoji taryba paprašė valdybos pirm. S. Endrijonienės tėti ligšiolines pareigas. Ji sutiko, pasilikdama tuos pačius valdybos narius.

Australija

ALB krašto valdybos pirm. V. Martišius "Mūsų pastogės" 15 nr. paskelbtame pareiškimе aiškina ALB krašto valdybos ir Lietuvos respublikos atstovybės Australijoje ribas. Nuo ALB įsteigimo 1949 m. jos krašto valdyba daug metų atstovavo Lietuvai ir visiems lietuviškiems reikalams Australijoje. Pasikeitimui atnešė Lietuvos aukščiausiosios tarybos 1990 m. kovo 11 d. paskelbtas nepriklausomybės atstatymas. Lietuvai pradėjo atstovauti pati jos respublikos vyriausybė arba naudotis išlikusia nepriklausomos Lietuvos diplomatie tarnyba. Ji taipgi paskiria savo atstovus

užsienyje. Tokiu Lietuvos respublikos atstovu Australijoje pernai buvo paskirtas prof. Algis Kabaila. Jo pareiga yra vesti pasitarimus ir palaikyti ryšius Lietuvos respublikos vardu su Australijos vyriausybe. Prof. A. Kabaila yra atsakingas Lietuvos respublikos vyriausybei. ALB krašto valdyba — atsakinga ją sudariusiai tarybai ir pastarąją išrinkusiems Australijos lietuviams. ALB krašto valdyba ir Lietuvos respublikos atstovybė su prof. A. Kabaila yra atskiri veiksniai, nepavaldūs viens kitam. Jie betgi abu siekia Lietuvos respublikos nepriklausomybės pripažinimo, bendradarbiauja ir keičiasi informacija.

Margučių šventę prieš Velykas turėjo Džilongo lietuviška mokyklėlė, vadovaujama Gražinos Pranauskienės. Programom buvo įjungtas "Paukštelų gincas", paruoštas pagal Lietuvos poetas ir rašytojos Ramutės Skučaitės kūrinus. Paukščų kaukėmis pasipuošę mokiniai dėklamavo eilėraščius, šoko, virė ir margino kiaušinius, mokėsi juos ridenti, ieškojo kieme paslėptų šokoladinių kiaušinių.

Brazilija

Senojoje Rio de Žaneiro katedroje kovo 10 d. buvo prisimintos 1990 m. kovo 11 d. paskelbtos Lietuvos nepriklausomybės atstatymo pirmosios metinės ir Kruviniojo sekmadienio š. m. sausio 13 d. aukos Vilniuje. Šiems įvykiams skirtas Mišias koncelebravo kun. Mečys Valiukevičius, SDB, ir kun. Petras Urbaitis, SDB. Skaitymus atliko Antanas Gaulia. Pamaldas suorganizavo Lietuvos bičiulių draugija Brazilijoje. Šia proga taipgi prisiminta ir Lietuvos globėjo šv. Kazimiero šventė kovo 4 d.

Prancūzija

Pianistė Birutė Vainiūnaitė, Lietuvos konservatorijos docentė Vilniuje, kovo 3 d. surengė koncertą Paryžiaus St. Merri šventovėje.

Prancūzijos-Lietuvos sąjunga "Lieptas" sudarė galimybę atvykti iš Lietuvos 37 mokiniams ir pavesėti balandžio 19 — gegužės 5 d.d. prancūzų šeimose St. Etienne apylinkėse. Šiai organizacijai vadovauja Mireille Lukoševičius, Mireille Lucault slapvaidžių parašiusi romaną "Atžalos neauga ant nudžiūvusio medžio".

Lenkija

Punkso ir Suvalkų etnografinis ansamblis, vadovaujamas A. Vaicekuskienės, lankydamasis Vilniuje įrašė savo dainų plokštelę. Pirmos iš Lietuvos gautos plokštelės sutiktuvės įvyko 1990 m. lapkričio 18 d. Punkso mokyklos svetainėje. Punkso ir apylinkių lietuvių džiaugėsi savo ansamblio įdainuota plokštele. Į jos sutiktuves įsijungė ir iš Vilniaus atvykę Lietuvos televizijos atstovai. Etnografinis ansamblis lapkričio 23 d. surengė koncertą Baltojoje Seinų sinagogoje.

Lietuvių šachmatininkų turnyras Punks buvo surengtas antrą Kalėdų dieną. Vyrų grupėje pirmą vietą laimėjo Jurgis Pečiulis, jn., iš Ožkinių, antrą — Artūras Radzevičius, trečią — Jurgis Pečiulis, vrn. Moterų turnyrą laimėjo punkietės: I vietą — Alicija Grigutytė, II vietą — Ieva Juosonytė. Šie šachmatininkai dalyvaus Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse Lietuvoje š. m. liepos pabaigoje.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

NRS

NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere — Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriskas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTU PAMINKLŲ BENDROVĖ

Pertvarkė ministerių kabinetą

Kanados ministras pirm. B. Mulroney paskelbė ilgai lauktą ir daugelio pranašautą ministerių kabineto pertvarkymą, peržengęs savo dabartinės kadencijos pusiaukelį. Pertvarkymas buvo rekordinis: 39 narius turinčiame kabinate net dvidešimt keturiems buvo pakeistos ministerijos. Kritikai tai ministerių kabineto pertvarkymą betgi laiko senos kurtų kaladės maišymu. Mat kabinetas sulaukė tik vieno naujo nario, kuriuo tapo gamtos saugos ministere įjungta torontietė Pauline Browes.

Iš tikrųjų ministerių pirm. B. Mulroniui labiausiai rūpėjo Kvebeko atnešta konstitucinė Kanados krizė ir jos dabartinės ekonominės problemos. Joms išspręsti buvo įsteigtos dvi naujos ministerijos, skirtos ligšioliniam užsienio reikalų ministeriui J. Clarkui ir finansų ministeriui M. Wilsonui.

Kvebeko pasilikimą federacinėje Kanadoje turės užtikrinti J. Clarkas, paskirtas ministru Kanados konstitucijos reikalams, aštuoniolikos ministerių konstitucinio komiteto ir patarėjų tarybos pirmininku. Jo laukia sunkūs uždavinys surasti Kvebekui ir kitoms Kanados provincijoms bei jos federacinei vyriausybei priimtinas konstitucijos pakeitimus iki 1992 m. spalio 26 d. Kvebeko premjeras R. Bourasa tada jau yra išpareigojęs skelbti referendumo klausimu. Ligi tos datos jis dar turi teisę priimti konstitucinius pakeitimus.

Pusantrų metų laikotarpis labai trumpas tokiam Kvebeko, Kanados ir provincijų vyriausybų bendram susitarimui. Daug kas stebisi, kodėl šiam tikslui įgyvendinti buvo pasirinktas Albertoje gimęs ir augęs anglų kilmės J. Clarkas, kai pirštus spėjo nusvilti net pats kvebekietis ministras pirm. B. Mulroney. Komentatoriai primena didelį J. Clarko populiarumą Kvebeko provincijoje. Esą kvebekiečius nustebo J. Clarko per trumpą laiką išmokta prancūzų kalba, liudijanti jo nuoširdumą šiai prancūziškai provincijai.

Ekonominės Kanados problemos spres pramonės, gamybinės technologijos ir tarptautinės prekybos ministeriu tapęs M. Wilsonas. Ilgai kovojęs su biudžetinėmis deficitais, dabar jis kovą tęs tarptautinės prekybos rinkose, kur Kanados pramonės gaminiams sunku varžytis su kitų šalių pigesniais gaminiais. Kanadai reikia sustiprinti gamybinę technologiją, padidinti gamybą sumažintomis išlaidomis.

Nepateisinamas yra dabartinis pramonininkų ir darbininkų unijų verkšlenimas, kad Kanados eksportui kenkia per

aukšta jos dolerio vertė. Šią teoriją sugriauna pastaraisiais mėnesiais ypač padidėjęs kanadiečių veržimasis į JAV pasienio miestų krautuves. JAV dolerio vertė yra apie 16-17 centų didesnė už Kanados dolerio, o amerikietiški gaminiai, net ir ten pirkti, pigesni už kanadiškuosius vietinėje rinkoje. Maisto niekada netrūko, netrūksta ir turbūt netrūks Kanadoje, bet jo gaminiai, deja, yra pigesni aukštesnės dolerio vertę turinčiose JAV krautuose.

Pagrindinio kanadiečių dėmesio kitų ministerių pakeitimuose susilaukė įdarbinimo ir imigracijos ministrė Barbara McDougall, gavusi užsienio reikalų ministeriją, ir ministro pirm. B. Mulronio pavaduotojas bei žemės ūkio ministras D. Mazankowskis, perėmęs M. Wilsono paliktą finansų ministeriją.

Spaudoje pabrėžiama, kad Barbaros McDougall paskyrimu užsienio reikalų ministere ypač yra patenkinti Toronto ir visos Kanados žydai. Mat ji, parlamentan išrinkta daug žydų turinčioje rinkiminėje Toronto St. Paul apylinkėje, siekė artimų ryšių su jais ir Izraeliu. Tuo tarpu užsienio reikalų ministras J. Clarkas susilaukdavo priekaištų, kad jis yra artimesnis palestiniečių PLO organizacijai ir jos vadui J. Arafatui.

Kanados ministras pirm. B. Mulroney, D. Mazankowskį paskyręs finansų ministru, jį ir toliau paliko oficialiu savo pavaduotoju. Atrodo, ir jo, ir J. Clarko paskyrimams įtakos turėjo faktas, kad jie abu yra iš Albertos provincijos Vakarų Kanadoje, kurioje auga nusivylimas konservatoriais ir jų dabartinė ministerio pirm. B. Mulronio vyriausybė.

Kitų ministerių eilėse reikėtų paminėti B. Bouchardą, pagrindinį ryšininką su Kvebeko, pramonės ministeriją pakeitusiu į Kvebekui finansaiškai labai svarbią sveikatos ir gerovės ministeriją. Jis taipgi paskirtas J. Clarko vadovaujamo aštuoniolikos ministerių konstitucinio komiteto vicepirmininku. Atlanto provincijų žvejybos ministras B. Valcourtas buvo perkeltas Barbaros McDougall paliktam įdarbinimo ir imigracijos ministerijon, o tarptautinės prekybos ministras J. Crosbie, Niufundlandijos sūnus, atsidadė žemės ūkio reikalų ministerijoje.

Trisdešimt devynių ministerių sąrašą kritiškai sutiko dienraščio "The Toronto Sun" bendradarbis A. Fotheringhamas balandžio 23 d. laidijoje. Teisinga yra jo pastaba, kad JAV vyriausybė turi tik 12 sekretoriais vadinamų ministrų, nors jos valdose yra 260 milijonų gyventojų. Mūsų Kanadą, turinčią tik 26 milijonus gyventojų, valdo net trisdešimt devynių ministerių kabinetas. Į šį faktą dėmesį anksčiau už A. Fotheringhamą buvo atkreipę ir kiti kritikai.

V. Kst.

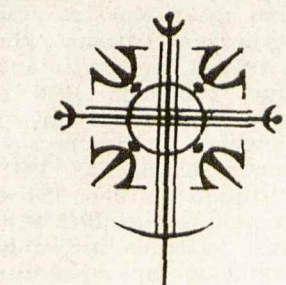
• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvį namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

"Dievas teikia jums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

The
Loughheed & Barnard
šeimoms ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"
Sudbury, Ontario

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:
310 Rathburn Road, Etobicoke, Ont. M9B 2L8

Lietuvos ministras pirmininkas GEDIMINAS VAGNORIUS (viduryje) Toronto Maironio mokykloje 1991.IV.20. Jo dešinėje – mokyklos vedėja GIEDRA PAULIONIENĖ, jo kairėje – Lietuvos aukščiausiosios tarybos deputatas EGIDIJUS KLUMBYS

Artėjama prie šimto milijonų dolerių

Metinis "Paramos" lietuvių kredito kooperatyvo susirinkimas įvyko Toronto Lietuvių namų salėje š.m. balandžio 14 d. Susirinkime dalyvavo 374 nariai (iš 5350). Palyginti nemažas skaičius dalyvių, tačiau kodėl tik 7% narių pilnai domisi savo lietuviško banko veikla ir dalyvauja valdomųjų organų rinkimuose?

Susirinkimą atidarė valdybos pirm. D. Vaidila ir pakvietė vicepirm. H. Stepaitį perskaityti praeitais metais mirusių 61 nario pavardes. Jie buvo pagerbti atsisotijimu ir tylos minute. Valdybos sekr. dr. E. Birgiolas perskaitė paskutinio metinio susirinkimo protokolą.

Valdybos pirm. D. Vaidila savo pranešime suglaustai apžvelgė Kanados ekonominę padėtį – aukšti procentai, didelis bedarbių skaičius. Valdžiai tai sudaro didelę ekonominę naštą. GST mokesčių įvedimas padėję dar paastrinęs. Valdžios tikslas – sumažinti deficitą. Tačiau esą ženklų, kad mažinant aukštus procentus, padėtis imsianti gerėti. Vyriausybė pernai vel atidėjo finansinių institucijų įstatymo pravedimą. Manoma, kad jis gali paliešti ir kooperatyvus, jų tarpe ir "Paramą".

Kredito kooperatyvų centras, kuriam priklauso "Parama", ištrūko iš deficito ir net padarė pelno. Tai geras ženklas kooperaciniam judėjimui.

Pirmininkas pasidžiaugė ir "Paramos" augimu bei sustipėjusiais rezervais, kurie susidaro iš pelno, o už pelną reikia mokėti mokesčius. Praeitais metais buvo pakeltas paskolų draudimas nuo \$15,000 iki \$30,000. Pakelta nekilnojamo turto paskolų riba vienam asmeniui ligi \$250,000. Taip pat įvesta "Paramos" "Mastercard" kreditinė kooperatyvų kortelė.

Kooperatyvui prieš akis yra du labai svarbūs projektai: Pagalba Lietuvai vajus ir Toronto lietuvių slaugos namų statyba,

kurią užbaigus ten persikeltų ir "Parama".

Baigęs pranešimą, pirmininkas į sceną pakvietė tris pirmųjų metų studentes, kurioms įteikė po \$500 stipendijos čekį. Stipendijas gavo: O. Šileikaitė, A. Puzyrė ir M. Kuncaitytė.

Valdybos išd. V. Aušrotas pristatė "Paramos" balanso lentelę, kurioje matyti, kad "Paramos" kapitalas pernai pasiekė \$82,461,917 – paaugo \$6,508,835, kas sudaro 8.5%. "Parama" artėja prie 100 milijonų. Praeitais metais, sulėtėjus namų pirkimui, sumažėjo ir nekilnojamo turto paskolų išdavimas, tačiau šios paskolos dar pakilo 4 mil. dol. Indėlių sąskaitose labiausiai paaugo terminuoti indėliai ir pensijų taupymo plano sąskaita.

Praeitų metų gale valdyba nutarė pakelti privalomą narių akcijų skaičių ligi keturių. Tad nuo š. m. sausio 1 d. nauji nariai, įstodami į "Paramą", privalo nupirkti 4 akcijas už \$20. Visiems nariams buvo prirašyta po \$10 kaip dividendai, kas sudarė \$53,500.

Pajamų už 1990 metus buvo \$9,178,895, o palūkanų per metus išmokėta \$6,929,831. Apskaičius visas išlaidas ir mokesčius metų peleno liko \$1,065,131. Atėmus paskirtus dividendus, pelnas perkeltas į nepaskirstyto pelno sąskaitą, kurioje dabar yra \$4,129,657.

Išdininkas perskaitė paskirtų aukų sąrašą, kurios sudarė \$55,147. Pridėjus dar akcijų dividendus "Parama" iš pelno pernai išmokėjo \$108,647. Priminęs, kad praeitais metais "Parama" įvedė savo kredito kortelę "Mastercard", ragino ją išsiminti ir naudotis.

Kredito komiteto pranešimą padarė V. Petraitis. Paskolų išdavimas 1990 m. buvo sumažėjęs, ypač nekilnojamo turto, ir paskolų išduota 10 mil. mažiau nei 1989 m. S. Masonis perskaitė priežiūros komiteto

pranešimą, o revizorius B. Mocherniak (Burns, Hubley bendrovė) perskaitė revizijos aktą.

Nesant kitų kandidatų kredito ir priežiūros komitetuose palikti tie patys asmenys – V. Petraitis ir S. Masonis. Pasiūlius keturis kandidatus į valdybą, rinkimus pradėdė nominacinė komisija: S. Grigaliūnas, B. Janauskienė ir J. Norkus. Paduoti balsai pasiskirstė sekančiai: V. Aušrotas – 201, J. E. Birgiolas – 153, E. Pamataitis – 153 ir J. Slivinskas – 151. Asmeniškų susitarimų, valdyboje šalia V. Aušrotos liko J. E. Birgiolas.

Pasisakymuose dr. Uleckienė, V. Bireta, F. Mockus, dr. P. Lukoševičius, dr. Uleckas ir p. Janušas išskėlė įvairių sumanymų ir išreiškė padėką už aukas. Susirinkimas dėl balsų skaičiavimo ir kandidatų asmeniškų derybų gana ilgai užtruko. A.V.A.

Pranešimas kunigams

Amerikos lietuvių kunigų vienybė rengia rekolekcinis kunigams birželio 10-14 d.d. Putname, CT. Iš Lietuvos atvyks vysk. J. ŽEMAITIS, Vilniaus-Marijampolės vyskupijos ordinaras. Jis sutiko vadovauti minėtom rekolekcijom. Lietuviai kunigai prašomi iš anksto pranešti apie savo dalyvavimą, nes norime, kad kiekvienas kunigas gautų patogų kambarį šio vienuolyno patalpose. Pranešti šiuo adresu: Rev. V. M. Cukuras, ICC 600 Liberty Hwy., Putnam, CT 06260, USA. Metinis Kunigų vienybės seimas taip pat įvyks Putname š.m. rugsėjo 10-12 d.d. Kas dar norėtų užsisakyti naują A-B-C Mišiolėlį, rašykite: Rev. R. Krasauskas, ALKA, Matulaitis N. Home, Thurber Rd., Putnam, CT 06260, USA.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėję ar garbes prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai

Kad atsirastų savi namai

"TŽ" skaitytojai pastebi kiekvieną savaitę pranešimuose apie didėjančias aukas Lietuvių slaugos namams. Šiame straipsnyje norima pateikti daugiau žinių.

Slaugos namų įteisinimo tarpinis pasibaigė 1990 m. rugsėjo 27 d. pereinant į lėšų teikimo tarpinį. Kai jau žinoma iš įsiuntintų lankstinukų, buvo įsteigtas 25 asmenų komitetas, turintis tuo metu \$180,000 aukų "Paramos", Priskelimo ir "Talkos" kredito kooperatyvuose. Per septynis lėšų teikimo mėnesius buvo suaukota \$245,000 arba \$35,000 per mėnesį. Vasario 14 d. šiais metais išsiuntintus lankstinukus ir laiškus 6000 Ontario ir kitų provincijų lietuviams. Slaugos namų reikalingumas buvo dar daugiau paryškintas. Per devynias laiškus vajaus savaites buvo gauta \$118,894 arba \$13,210 per savaitę. Vajus vyksta ir toliau, nes mūsų tautiečiai vis dar atsiliepija.

Lėšų teikime nesame vieni. Balandžio 10 d. Labdaros pirmininkas R. Strimaitis ir šias eilutes rašantis dalyvavome ukrainiečių sukvietame posėdyje pasitarti dėl bendros iniciatyvos. Nutarta kreiptis į didžiąsias prekybos ir pramonės bendroves prašant aukų. Posėdžiui vadovavo ukrainiečių katalikų kunigas John Tataryn. Dalyvavo ukrainiečių, kiniečių, suomių ir lietuvių atstovai. Bus kreipiamasi į INCO, IBM, Coca Cola, Molson, Labatts ir kitas 45 bendroves, motyvuojant, kad etninės grupės per kelias generacijas savo darbu daug prisidėjo prie bendrovių sėkmės ir yra vartotojai jų produktų. Patirtis parodė, kad pavieniui kreipiantis gautas neigiamas atsakymas, nes pavienių grupių prašymai esą sukelty per daug mašiaties korporacijų duodamų aukų politikoje. Kartu šis komitetas prašo pranešti ir mūsų bendruomenėms nariams, kurie savo asmeniškais kontaktais galėtų pagalbėti pasiekti įtakingus bendrovių valdytojus.

Minėti lietuvių atstovai buvo taip pat pakviesti dalyvauti kitame sambūryje "Multicultural Alliance for Seniors and Aging", kuris rūpinasi vyresnio amžiaus žmonių gerove, teikdamas kultūrinius, religinius ir mitybos patarnavimus. Šios organizacijos nariai yra italų, suomių, graikų, žydų, japonų, ukrainiečių, kiniečių grupės. Naujai dalyvauti lietuvių, portugalų, juodųjų ir indų grupių atstovai. Stebint įvairias bendruomenes, matyti kai kurių grupių nepaprasti pasiekimai. Pvz. žydų "Baycrest Centre", italų "Villa Colombo" ar ukrainiečių "St. Demetrius" kompleksas. Netrukus aplankysime graikų (Hellenic) namus, kur pamatysime ir

jų pasiekimus. Graudu ir malonu darosi, matant tų tautybių senukus, senutes ramiai leidžiant saulėlydžio dienas savųjų priežiūroje, ir skverbiasi mintys – kokiam užkampy mūsų kaimi? O jų vis daugėja.

Kartu su šiuo pranešimu kreipiamės į tautiečius nepalikti savo vyresnio amžiaus brolių, seserų ir tėvų vieny. Centas po cento artina mus prie tikslo. Po keturių mėnesių turėsime parodyti Ontario sveikatos ministerijai savo finansinį pajėgumą. Todėl dabar turime visi prisidėti. Užtenka paprastų metodų, kurie pagelbėtų visiems:

1. Nereikia užmiršti, kad 1000 aukotojų po \$1000 sunestų vieną milijoną dolerių. Todėl prašome visų neaukojusį ir auکوjusį mažesnes sumas paaukoti arba pakelti savo auką iki \$1000. Tūkstantininkai bus reikiamai pažymėti – aukotojų pavardės įrašytos į slaugos namų geradarių lentą, kad tai visad būtų apie jų dosnumą;

2. Daug mūsų tautiečių iškeliauja amžinam poilsiui, patarnaujant Turner & Porter laidotuvių namams. Kai kurie iš artimųjų patyrė ir žino, kiek slaugos namai būtų pagelbėję palieguosems tautiečiams savųjų priežiūroje, o taip pat ir šeimos dvasinei ramybei. Todėl leiskime šermentyse rinkti aukas ir vietoje įvystančių gėlių aukokime Lietuvių slaugos namams;

3. Aukoti renginių pelną ir dalyvauti renginiuose Slaugos namų naudai;

4. Išduodami už aukas pakvitavimai pagelbės pajamų mokesčius sumažinti;

Nuo seno amžiaus nepabėgusime. Statistika rodo, vienam iš 3 asmenų reikės slaugos namų patarnavimo. Kodėl nepasirūpinti pačiu saviu arba savo artimu?

Jonas V. Šimkus

Lietuvių slaugos namų komiteto pirmininkas

Kanados Ontario provincijos piliečių ministrė ELAINE ZIEMBA kalba Lietuvos respublikos ministro pirmininko Gedimino Vagnorio priėmimo Priskelimo parapijos salėje 1991.IV.19

Nuotr. Stp. Varankos

1991 m. VIETINIS GYVENTOJŲ SURAŠYMAS

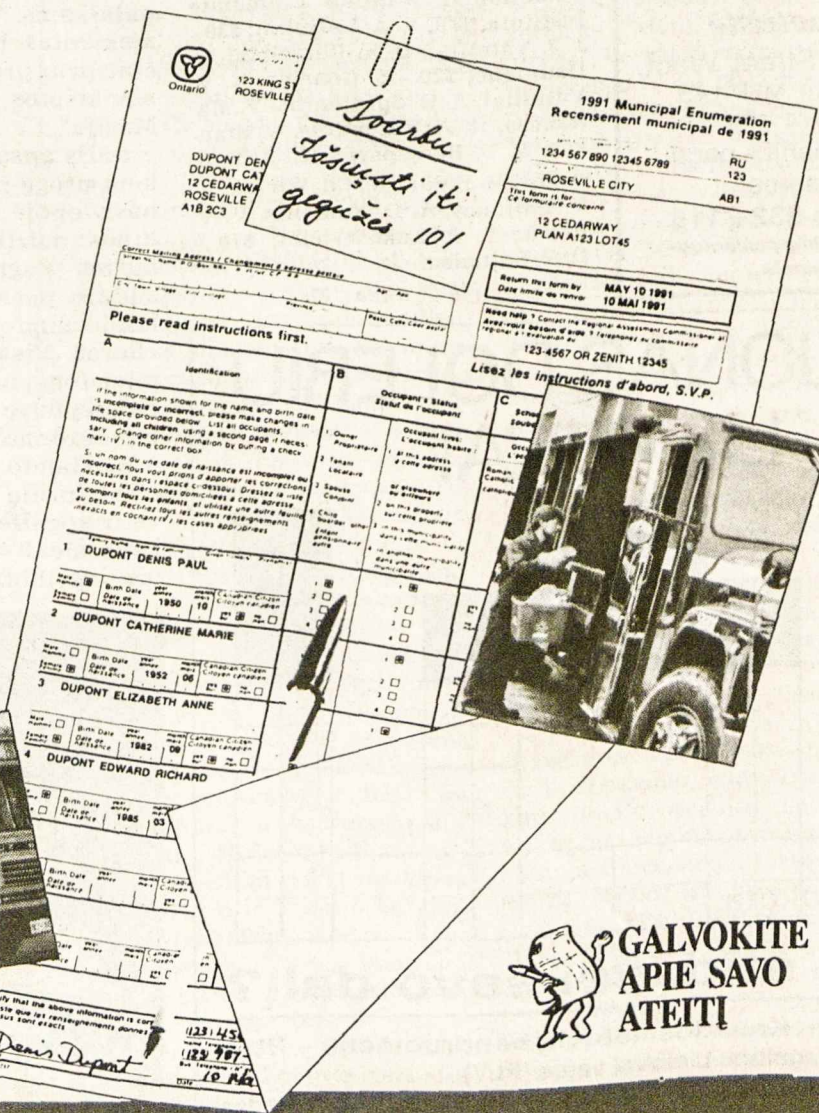
LENGVA!

Yra lengva užpildyti vietinių gyventojų surašymo blanką, kurį mes jums neseniai nusiuntėme.

- Jeigu duomenys jūsų blanke yra tikslūs, tik pasirašykite ir mums gražinkite.
- Jeigu duomenis reikia ištaisyti, mes jums pridėjome knygelę su paaiškinimais, kuri jums padės.
- Jeigu jums reikalinga pagalba, užpildant šį blanką, prašome kreiptis į Regional Assessment Commissioner (vietinį nuosavybės įvertinimo atstovą), kurio telefono numerį rasite ant blanko, arba skambinkite nemokamai (angliškai ar prancūziškai):

1-800-668-FORM

Užpildydami šį blanką, jūs užsitikrinsite savo teisę balsuoti už vietinės valdžios atstovus. Jūsų balsavimas turės įtakos mokykloms, gyvenamųjų namų statybai, poilsiui vietoms, susisiekimo priemonėms ir visoms visuomeninėms paslaugoms.

GALVOKITE
APIE SAVO
ATEIT!

Panevėžio liaudies dainų ir šokių ansamblis "Ekranas" atlieka programą Klivlando valstybiniame universitete
Nuotr. VI. Bacevičius

Scenoje sušvito "Ekranas"

Panevėžio liaudies dainų ir šokių ansamblio koncertai Klivlande

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Pavasariu pakvipsų balandžio 5 vakarą Klivlando valstybinio universiteto naujoje muzikos auditorijoje koncertas prasidėjo įspūdingai sugiedojus "Lietuviai esame mes gimę". Skoningai ir originaliai stilizuotais tautiniais drabužiais pasipuošę Panevėžio "Ekranas" gamyklos liaudies dainų ir šokių ansamblis linksmino publiką, kaleidoskopinės pynės grandimi sujungęs dainas, muziką ir šokius, pajavairintus vaidybiniu elementu. Koncerto programa pasižymėjo puikia režistūra ir iki šiol retai matomu humoru, vengiant mums įprasto sentimentalio, liūdesio ir patoso.

Vadovai ir atlikėjai

"Ekranas" ansamblis, įsteigtas 1968 m., puoselėja Lietuvos liaudies tradicijas, išlaikydamos savo tautinį charakterį. Jis yra dainų konkursų laureatas, garsino Lietuvos vardą užsieniuose ir ruošiasi koncertuoti Brazilijoje. Ansamblio meno ir choro vadovas yra Virgilijus Kazlauskas, o orkestro vadovauja Virgilijus Lelys. Leokadija Dabušinskaitė, tautinių šokių specialistė, jau 16 metų dirba su ansambliu, paruošdama šokius ir režisuodama.

Ansamblių sudaro įvairaus amžiaus dainininkai, šokėjai ir instrumentalistai. Solistės – Elena Grumbinienė ir Loretta Urbonaitė su savo švelniais ir išlavintais balsais pasirodo su solo dainomis. Orkestras, kuris susideda iš dviejų kanklininkų, akordeonisto ir virtuozų lumdelininkų bei birbynininkų (viso 7 asmenys), taip pat pasirodo atskirai su nuotaikingais numeriais, nelikdami vien akompaniatorių vaidmenyje.

Koncerto metu buvo jaučiama tvirta ir sumani režisierės ranka, kai šokėjų, chorų ir or-

kestro pasikeitimas vietomis vyko beveik nepastebimai, į sceną plaukė ir iš jos dingę bangomis.

Pagal šokio nuotaiką ir pobūdį, šokėjai šoka labai gracingai ir oriai, temperamentingai ir dinamiškai, kartais sukeldami publikoje juoką, kai jauni vyrukai iš scenos ant rankų išneša besispardančias merginas.

Kitame šokyje dvi jaunos mergaitės sėdi ant suolo, laukdamos kvietimo šokti. Vienas po kito jaunikačiai ateina su gėlėmis rankose, jas paduoda vienai, bet... veda šokti kitą. Ir lieka mergaitė viena su didele puokšte gėlių, kol ateina pagyvenusi moteris. Jai mergaitė atiduoda savo gėles, ir ją pagaliau pakviečia šokiui vyrukas, neradęs kitos. Sėdint sėdi patenkinti, glostydami ir uostydami gėles, bet kai prisiartina pagyvenęs vyras ir ją pakviečia šokti, ji išdidžiai atsisako ir atmetus galvą, išslygusio iš scenos. Nusiminęs senis, negavęs šokėjos, pagriebia suoliuką, jį apkabina ir įsisuka į šokėjų būrį...

Šokiai ir muzika

Šokiai, preciziškai ir profesionaliai paruošti, buvo atliekami su šypsena, lengvai ir gracingai, nerodant pastangų ar įtampas, ir pasižymėjo turinio bei choreografijos įvairumu. Grakštūs vyrukai, balerinas primenančios merginos skraidė po sceną. Matėme flirtuojantį, šelmišką jaunimą, triukšmingus šokius su klumpėmis, su skrybelėmis, o tarpais vyresnės poros grakščiai šoko valsą.

Koncerto muzika nesiribojė aranžuotomis liaudies dainomis ir melodijomis, buvo grojami ir dainuojami šių laikų lietuvių kompozitorių kūriniai – J. Gaizausko "Jurginų valsas", J. Tamulionio "Kilk saulele", Bražinsko, J. Švedo ir kitų.

Antras koncertas ir vaišės

Klebono kun. Gedimino Kijausko kvietimu ir Čiurlionio ansamblio iniciatyva antras ir neplanuotas "Ekranas" koncertas įvyko Klivlando Dievo Motinos parapijos auditorijoje balandžio 9 vakare. Nors ant radienio vakaras nėra palankus pramogoms, bet susirinko gausus publikos būrys, koncertą daug kartų pertraukęs triukšmingomis ovacijomis, į galą pagerbdamas "Ekraną" audringais plojimais ir atstojimu. Čiurlionio ansamblio pirminkas Vladas Plečkaitis pasveikino svečius, o merginos vadovus apdovanojo gėlėmis.

Po koncerto parapijos jaukioje kavinėje buvo paruoštos vaišės. Jas parūpino Čiurlionio ansamblis, kurį praėjusios vasaros gastrolių metu Lietuvoje karališkai priėmė, vaišino ir linksmino "Ekranas" savo kultūros rūmuose Panevėžyje. Vaišių metu buvo puiki proga Klivlando lietuviams arčiau susipažinti su "Ekranu" nariais ir pasidalinti įspūdžiais.

Viešbutyje ir šeimose

Didelę dalį "Ekranas" narių į savo namus buvo pakvietę vietiniai lietuviai, nes "GT International" kelionių agentūra ansamblių apgyvendino vakarinėje miesto pusėje kukliame viešbutyje, į kurį nuvykti rytinėje Klivlando dalyje susikonsultavusiems lietuviams reikėjo arti valandos laiko. Lietuviškas vaišingumas neleidžia, kad tarp penktadienio ir sekančio trečiadienio tolimi ir brangūs svečiai liktų vieni be globos, lietuvių draugystės ir neturėtų progos susipažinti su miesto įžymybėmis. Klivlando lietuvių parapijos, gražūs Lietuvių namai su "Gintaro" restoranu ir vaišių patalpomis yra rytinėje miesto pusėje. Svečių atvykimo vakarą Lietuvį namuose Čiurlionio ansamblis buvo paruošęs susipažinti su miesto įžymybėmis. Klivlando lietuvių parapijos, gražūs Lietuvių namai su "Gintaro" restoranu ir vaišių patalpomis yra rytinėje miesto pusėje. Svečių atvykimo vakarą Lietuvį namuose Čiurlionio ansamblis buvo paruošęs susipažinti su miesto įžymybėmis. Klivlando lietuvių parapijos, gražūs Lietuvių namai su "Gintaro" restoranu ir vaišių patalpomis yra rytinėje miesto pusėje. Svečių atvykimo vakarą Lietuvį namuose Čiurlionio ansamblis buvo paruošęs susipažinti su miesto įžymybėmis.

"Į laisvę" žiemos numeris

ALFONSAS NAKAS

Tikslesnė metrika: Rezistencinės minties ir politikos žurnalas *Į laisvę* (IL) nr. 110 (147), 1990-91 žiema. Triskart metuose leidžiamas Lietuvių fronto bičiulių.

Pirmuose puslapiuose – rūpestis Lietuva po kruvinojo sekmadienio, 1991 m. sausio 13-sios. Stambia antrašte "Lietuvos respublika gyva!" prabyla kreipimasis į Lietuvos ir išeivijos žmones. Rašytas tuoj po skerdynių, išspausdintas sausio 14, laikraštys *Laisvasis Kaunas* (nes Vilniuje tą dieną laisva spauda neįėjo), pasirašytas "Į laisvę" fondo lietuviškai kultūrai ugdyti Lietuvos filialo penkių tarybos narių. Dviejų autorių vedamasis ("Naujam pavojui Lietuvą ištikus") ir tragediją pažinti iš kelių taškų: primena akciją, kad niekas nieko veltui neduoda, o laisvę reikia iškovoti krauju; kad kraujas Vilniuje gal sugriau Vakarų iliuzijas; kad Vilniaus įvykiai gal pažadins ukrainiečius; kad išeivijos pagalba tautai nepakankama, kad reikia bent 20 milijonų dolerių fondo ir būrio kompetentingų darbuotojų.

Tai vedamojo pirmojo autoriaus mintys. Antrasis gėrisi Lietuvos žmonių rezistencinė dvasia. Rezistencinės dvasios, kad ir daugiausia partizanai, veikiant, randa ir išeivijos jaunime, bet jos pasigenda tarp vyresniųjų. Kviečia nepasikėti kasdieniniuose rūpesčiuose bei prabangoj ir teikti pagalbą kovojantiems broliams.

Trečias vedamasis kalba apie Bažnyčios ir valstybės santykius. Teigiama, kad kardin. Vincento Sladkevičiaus pareikšima spaudoje, kad ruošiamas įstatymas santykiams su religija turėtų lygiai traktuoti visas konfesijas, kaip to reikalauja Vatikanas II dvasia. Ta proga su pagarbą prisimena Antaną Maceiną, kuris pirmas siūlė mintį, "jog Bažnyčia ir valstybė turi būti atskirtos pačia geriausia prasme", bet kad nuširdžiai bendradarbiautų.

Šio 72 psl. "IL" numerio rašiniai trumpi, po kelis ar tik porą puslapių, tad ir autorių, su vedamųjų rašytojais, apie tuziną.

Editos Nazaraitės poros puslapių Vyt. Landsbergio vizito Kanadoje komentaras truputį apvylė. Pasigedau Nazaraitei būdingo karingumo ir naujos minties.

Ką sovietų žurnalistai galvo-

tais Klivlande, Čikagoje, ir Niujorke. Reikia turėti viltį, kad ir kitose vietovėse bus suorganizuoti nenumatyti koncertai...

Taisytinis tekstas

Deja, į pabaigą "Ekranui" reikia padaryti mažytę, bet svarbią pastabą: prieš vykstant į kurį nors svetimą kraštą, to krašto kalbos programos tekstą yra būtina duoti patikrinti kalbos žinovui. Kai kurie dainų ir šokių pavadinimai yra stačiai juokingi, o kiti ir nesuprantami. Ką reiškia "The Brothers ar mourning"? Tokio žodžio nėra jokiam žodyne... Originalas "Pjaun broliukai" – turbūt norėta pasakyti "mowing"... Ir vietoje "I" (aš) yra rašoma "y"... "they said y was such". Kai tai suprasti? Ar nebūt geriau "they gossiped about me"? Iš 33 dainų pavadinimų be klaidų yra tik du... Be to, visi dainų pavadinimuose esantys daiktavardžiai ir veiksmazodžiai privalo būti rašomi iš didžiosios raidės... Ir gražiau būtų gaidį pavadinti "rooster" negu "cock"... "Cock" turi daug įvairių, net ir nešvankių prasmų, kai tuo tarpu "rooster" yra tik gaidys. Neužsigaukite, bet toji pastaba yra pakankamai svarbi, kad į ją būtų atkreiptas tinkamas dėmesys prieš tolimesnės gastroles.

ja apie savo šalies ateitį? "IL" redaktorius keturių nuomones nusirašė iš "Laisvosios Europos" radijo biuletenių. Ogi visų keturių prognozės visiškai skirtingos, prieštaringos, nuo status quo išlaikymo, iki visiško žlugimo. Ar ne gražu? Dar 1988-jų pradžioje visi keturi būtų skelbė "šviesų rytojų"...

Alfredo Smailio studijėlė "istorinės Lietuvos misija" (perspausdinta iš 1990 m. *Žaltvykslės* nr. 4) į tautų bei valstybių būdą ir jų reikšmę pažiūri iš jų santykio su vandenimis, ypač okeanais ir jūromis, bet taip pat ir didelėmis upėmis. Toliau pavyzdžiais įrodo (pavardėmis išskaičiuoja), kiek daug mokslams bei menams mažosios tautos yra davusios. Galiausiai siūlo, kad ateities Lietuvai eiti į konfederaciją su abiem Pabaltijų kaimynėn, Skandinavijos ir Rytų bei Vidurio Europos valstybėm.

"IL" redaktoriaus pokalbis su Vidmantu Valiūšaitiu pradeda apie laikraštį Lietuvoje perteklių (registruota net 700 pavadinimų). Tešiamas apie "Į laisvę" fondo lietuviškai kultūrai ugdyti filialo veiklą Lietuvoje (V. Valiūšaitis kaip tik ta veikla rūpinasi), apie padėtį po 1990 kovo 11, dar apie šį ir tą. Ameriką lankęs, su išeivija susipažinęs, į klausimus atsakinėdamas jis labai taikliai pasisako ir apie išeiviją, nepagalvėdamas kritikos žodžių.

Juozas Kojelis "prisiminimų nuotrupomis" išryškina Vlado Nasevičiaus (1909-1986), laisvės kovotojo, Sibiro kankinio asmenybę. Prisiminimų autorių rankoje laiko siūlo galą – kontaktą su velionies šeima, tad galety pasakyti daug pilnesnės velionies biografiją.

Algirdo Statkevičiaus filosofinis svarstymas, pavadintas "Žmonijos tikslas: kultūros kūrimas" ilgai galynėjasi su žodžio *kultūra* aptarimu, pasiunkviedamas daugybę šviesiųjų, pradedant Sokratu, Aristotelium bei Platonu, baigiant mūšiu E. Lauminskaitės, Arvydu Šliogeriu ir B. Genzeliu. Nuo visų filosofinių bei sofistinių aptarčių pavargęs, sustoja prie *bendražmogiškos* kultūros, kurios kūrime gražiai reiškiasi ir Lietuva.

Vidmantas Valiūšaitis aptaria Joną Grinių kaip lietuviškojo integralizmo pradininką, 10-mečio nuo jo mirties proga. Vispasiškas J. Grinių kūrybos aptarimas dar laukia gero autoriaus. Henrikas Kudreikis, rašinio antrašte parafrazuodamas Maironį ("Už Raseinių ant Dubysos saulės netekėjo"), aprašo šurpius sovietinio genocido darbus 1944 m. ir vėliau, o atskirais skirsneliais bei pridėtomis nuotraukomis pagerbia du partizanus – Povilą Andrikį bei Antaną Gudžiną.

Pats didžiausias ir nepaprasto įdomumo – Juozas Šaltenio referatas ekonominiais klausimais "Kapitalo investavimas". Tai antra svarstybų dalis trijų dalių cikle, pavadintame "Lietuvos valstybės ekonominis atkūrimas". Įvardytos įvairios investavimo rūšys bei šakos, sklandžiai paaikškinta kurios ir kodėl pelningos ar ne.

Paskutiniuose keliuose žurnalo puslapiuose išspausdinta minčių apie pilnutinę demokratiją Lietuvoje (aut. V. Valiūšaitis) bei pilietinės demokratijos valstybės projekto metmenys (aut. Arvydas Juozaitis). J. Kojelis "miestui ir pasauliui" primena, kad Los Angeles lietuvių 25-rius metus be spragos rengė literatūros vakarus ar dienas ir įvardija jose dalyvavusius visus literatus.

Paties "IL" redaktoriaus rašytame trumpame kun. Viktoro Dabužio nekrologe apgaillama, kad Patersono, NJ, lietuviškos parapijos Šv. Kazimiero šventovėje, kurios Jis dirbo pastoracine darba, per pamaldas už jo vėlę daugiausia vartota anglų kalba, esą vyksupai taip patvarkius.

"Ekranas" instrumentalistai papildo programą atskiru pasirodymu Klivlando žiūrovams
Nuotr. VI. Bacevičius

Po koncerto Bostone. Iš kairės: muz. VYTENIS VASYLIŪNAS, sol. DAIVA MONGIRDAITE ir sol. LILIJĄ ŠUKYTĘ
Nuotr. K. Daugėlos

Lilijos Šukytės koncertas

Naujosios Anglijos amerikiečių-baltų draugija užbaigė trisdešimt antrą baltiečių koncertų serijos sezoną. Gražioje Bostono vidurmišcio šventovės saleje lietuviai, latviai ir estai pasikeisdami atliko instrumentalistų ir solistų programas. Į jas atsilankė ne tik baltiečiai. Išprusę didžiosios amerikiečių spaudos muzikinių programų vertintojai, pasiklausę baltiečių menininkų, nesidrovėjo juos pagirti ar papeikti.

Po kovo 24 d. sol. Lilijos Šukytės ir akompanuotojo Vytenio Vasyliūno koncerto lietuviai galėjo didžiuotis jau sekančią dieną didžiuojamame "The Boston Globe" laikraštyje skaičiuojami Richard Dyerio recenziją – "Žavus ir nuostabus sopranas".

Šukytės-Vasyliūno koncerto programa buvo sudaryta pagal tradicinę kamerinės muzikos reikalavimus. Pasirinkusi J. Brahmsio kūrybą, L. Šukytė padainavo šio kompozitoriaus penkių dainų muzikinį ciklą vokiečių kalba. Tą patį ji padarė ir su Francis Poulenc penkiomis kompozicijomis, padainuotomis prancūzų kalba. Toks programos sudarymas bostoniečiams pažįstamas iš ankstesniųjų koncertų, rengtų a.a. smuikininko

Iz. Vasyliūno ir kompozitoriaus J. Kačinskio.

Antrąją koncerto dalį solistė pradėjo su Juliaus Juzeliūno kantata "Gėlių kalbėjimas" (balsui ir vargonams), parašyta 1984-88 m. pagal poetinį Jono Meko tekstą ir dedikuotą Lilijai Šukytei. Solistė šį veikalą yra dainavusi Lietuvoje ir Vokietijoje su perdirbta styginių kvartetu palaida. Veikalas parašytas moderatoje dvilikos tonų sistemoje, nevengiant modalinės sistemos ir senovinių liaudies intervalų. Šis 20 minučių be pertraukos kūrinio atlikimas reikalauja gerai išlavinto solisto ir vargonininko. Melodijos neremia viena kitos. Veikalas modernus ir gali būti sunkiau suprantamas tiems, kurie pripratę prie XIX š. operinių kompozicijų skambesio.

Ketvirtoje koncerto programos dalyje solistė pasirinko Vlado Jakubėno keturias kompozicijas ir dar kelias dainas priedui.

"The Boston Globe" kritikas R. Dyer mano, kad L. Šukytės balsas yra "nuostabus instrumentas su pilnu svyrumu, neįprastu pas lyrinį sopraną. Ji didžiuojasi valdydama dinaminę kontrolę ir žino kaip paskirstyti jausmus balse".

K. Da.

Baigė septyniasdešimtuosius

JURGIS JANUŠAITIS

Prieš keletą metų, sulaukęs palaimintų poilsio dienų, saulėtuose kalneliuose – Sunny Hills Floridoje gražiai įsikūrė vienas aktyviausių plunksnos darbininkų *Alfonso ir Bronė Nakai*, didelę savo gyvenimo dalį praleidę triukšmingame Detroite.

Ir poilsio dienomis žurnalistas Alfonso Nakas nesispaus minkštą suolį, bet domisi lietuviškojo pasaulio aktualiausiomis problemomis tėvynėje ir išeivijoje.

Ir taip per gyvenimą besiriant, štai mūsų mielas uolusis spaudos darbininkas, žurnalistas Alfonso Nakas š.m. kovo 3 d. tyliai užsklėdė savo prasmingo gyvenimo septyniasdešimtąjį lapą.

Jeigu mes dažnai prisimename kultūrinius, visuomeninius, jos panašius sukaikėjus progomis, juo labiau turime prisiminti ir spaudos darbininkus, kurių plunksna kasdien kalba mūsų tėvynės, tautos ir išeivijos rūpesčiais.

Tad miela kolegą Alfonso Naką sveikiname šio prasmingo gimtadienio proga su linkėjimais – dar daugelį metų nepadėti objektyvios ir aštrios plunksnos.

Žurnalistas Alfonso Naką plačioji išeivija JAV, Kanadoje, Australijoje ir Europoje, neaplenkiant ir tėvynės, gerai pažįsta iš jo gausių raštų lietuviškoje spaudoje. Jis jau penktą dešimtmetį turina išeivijos spaudą savo raštams, spalvingu stiliumi, gyviausiomis aktualijomis. Jo raštų tematika plati – korespondencijos, reportažai, knygų bei žurnalų apžvalgos, kelionių įspūdžiai, teatro spektaklių recenzijos, žymieji asmenys, seimai, suvažiavimai ir savo gyvenvietės visokeriopa veikla. Jis bendradarbiavo lietuvių enciklopedijoje, prel. J. Prunskio redaguotose knygose – "Žurnalistikoje" ir "Bėgome nuo teroro". 1984 m. suredaguavo gerą VII tautinių šokių leidinį.

Per ilgametę spaudos darbuotę žurnalisto Alfonso Nako raštai dažnai pasirodydavo tuometinėse "Naujienose", "Drauge", "Tėviškės žiburiuose", "Darbininke", "Nepriklausomoje Lietuvoje", "Keleivijoje" ir įvairiuose žurnaluose. Kas suskaitys šio darbštaus vyro gausius raštus – jų suteiktą gal keliolika tūkstančių.

Tad šios, kad ir kuklios, sukaikties proga išeivija lieka nepaprastai dėkinga žurnalistui Alfonso Naki už jo didelį įnašą į mūsų spaudos kultūrą ir spausdinto lietuviško žodžio gyvastį išlaikymą.

Žurnalistas ALFONSAS NAKAS

Šia proga grįžtelėkime į šio darbštaus tėvynainio nuskubėjusius metus. Jis gimė 1921 m. kovo 3 d. Rudžių kaime, Kamajų valsč. Rokiškio apskr. Mokslus pradėjo Rokiškyje Tumo Vaižganto gimnazijoje, 1944 m. baigė Vilniaus suaugusiųjų gimnaziją. 1946-47 m. studijavo teisę Unroos universitete Muenchene. Pergveno sovietų ir vokiečių okupacijas. 1941 m. dirbo Vilniaus baltikos konservų fabrike ūkio vedėju, 1942-44 m. – Vilniaus geležinkelio valdybos priešlėktuvinės apsaugos inspektorius.

1944 m., raudonajai armijai grįžtant į Lietuvą, jaunas Alfonso Nakas drauge su tūkstančiais tėvynainių pasirenka tremtį ir nežinomą likimą.

Mokario metais Vokietijoje, Muenchene, aktyviai įsijungia į akademinio jaunimo sambūrį "Šviesa". 1949 m. atvyksta į JAV ir, gyvendamas Detroite, įsijungia į visuomeninę veiklą, plačiai atsiskleidamas ir spaudos darbe. Žiemos ir vasaros stovyklose redagudavo satyrinius laikraščius. Nuo 1950 m. lietuvių socialdemokratų sąjungos 116 kuopos narys, vėliau sekretorius ir atstovas lietuvių organizacijų centre Detroite. Tai trumpos enciklopedinės žinios, tačiau iš tikrųjų žurnalistas Alfonso Nakas daug spalvingesnė asmenybė.

Kai skaitome jo raštus, jaučiame autoriaus susirūpinimą išeivijos ir Lietuvos problemomis, mūsų visuomeninio bei kultūrinio gyvenimo ateitimi. Jis rašo atvirai, nevengia kritiškų pastabų, tačiau neužgaus, visada toleruoja ir kitų nuomonę, įžvalgiai stebintis aplinką, organizacijų veiklą.

Tikiu, mielas Kolega, kad Tavo našiais darbais džiaugiasi spaudos skaitantioji visuomenė ir atitinkamai įvertins. Gražiausių, Alfonsai, gyvenimo metų!

Pagalbos Lietuvai vajeaus aukos

St. Catharines apylinkėje: \$1000 – Jurgis Gudinskas; \$500 – Petras Balsas, Stasys Janušonis, J. P. Kaliniai, Pranas Meškauskas, Pranas

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal susitarimą

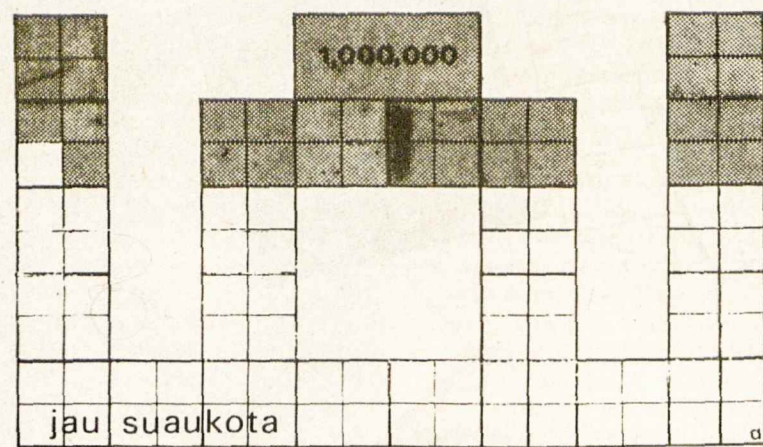
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

nas Gabrėnas, Aleksandras Paulionis, Viktoras Ruzgys, Petras Sukys.

A. a. Algirdo Šukio atminimui: \$100 – A. S. Kazlauskas, D. Viskontienė; \$50 – J. A. Zubrickas, J. B. Tamulionis, Kipling Collegiate Institute, TCI, V. A. Valiulius; \$30 – J. J. Valiulius, D. K. Dervaičiai, L. Daunienė; \$20 – S. Guarino, V. V. Valiulius, A. G. Sprainaitis, V. Matulaitis, R. A. Kalendros, G. Stankus, M. P. Besąpariai, R. A. Zubrickas, M. Balaišytė, Ch. Wiefse, V. V. Baliūnai, A. D. Kamaitis, V. V. Rovas, I. P. Lukoševičiai; \$10 – D. V. Šaltmirai.

Dekojame už aukas. M.

MILIJONAS DOLERIŲ LIETUVAI

ar jau atidavei savo dalį?

Čekius rašyti: Kanados lietuvių bendruomenė – PLV
Aukos siųsti: Pagalbos Lietuvai vajus (PLV),
1011 College Street, Toronto, Ontario M6H 1A8 Canada.

Toronto jaunimo ansamblis "Gintaras" instrumentalistai Ontario Londone atlieka Vasario 16 minėjimo programą. Jų metinis koncertas įvyks š.m. gegužės 5, sekmadienį, Anapilio salėje, Mississauga. Nuotr. R. Paulionio

Atviras laiškas Lietuvos rašytojams

"Egzodo literatūros atšvaitai" arba kūrybą deformuojantis veidrodys

ANATOLIJUS KAIRYS

1990 metų pradžioje Amerikos kontinentą pasiekė "Vagos" leidyklos Vilniuje 1989 m. pabaigoje išleista stambi 668 pusl. antologija "EGZODO LITERATŪROS ATŠVAITAI" – IŠEIVIŲ LITERATŪROS KRITIKA, 1946-1987". Ją sudarė ir įvadą parašė Čikagoje gyvenantis Liūtas Mockūnas, redagavo "Vagos" leidyklos vyr. redaktorius Aleksandras Krasnovas. Tiražas – 9000 egz.

(Pastaba: praėjusiais metais buvau užsiėmęs ilgesniu kūriniu, todėl šis leidinys į mano rankas pateko tik tai š.m. pradžioje).

Šie keli puslapiai nėra ELA formali kritika. Rašau, viena, jausdamas moralinę pareigą atsiliepti į kai kuriuos knygoje liečiamus asmenis, Liūto Mockūno neobjektyvumą antologiją sudarant, ir, antra, reikala painformuoti Lietuvos skaitančią inteligentiją, kuriai šis veikalas yra skiriamas.

Pirma. Antologijoje pirmieji du kritiški Leono Miškino straipsniai – "Palaužtų sparnų poezija" poeto St. Santvaro adresu, ir "Benio Rutkūno poezijos pulsas", liečianti prieš 15 metų mirusį poetą Benediktą Rutkūną, paimiti iš mano redaguoto žurnalo "Tremtinių mokykla" 1946 m. Vokietijoje. Šiuos abu straipsnius Liūtas Mockūnas yra priskyresį Alfonsui Nykai-Niliūnui, tačiau Nyka-Niliūnas niekada nėra pasakėlis viešai, kad jis yra anuometinis Leonas Miškinas – tik aš vienas žinau šito slapvardo žinio savininką. Tai viena. Antra, 1946 metais, redaguodamas minėtą žurnalą, neturėjau galimybės kur nors ieškoti ir gauti "Copyrights" teisių žurnale spausdinamai medžiagai, nebuvo nė tokio reikalo. Tačiau ir be oficialaus "Copyright" leidėjai ir redaktoriai supranta, o ir spaudos etika reikalauja, kad norint straipsnį ar jo dalį perspausdinti, reikia gauti sutikimą iš žurnalo, kuriam tasai straipsnis buvo pirmą kartą paskelbtas. Tai aksioma. Sunku tikėti, kad Liūtas Mockūnas to būtų nežinojęs. Tačiau į mane Liūtas Mockūnas nesikreipė ir tokio sutikimo neprašė. Todėl abu šiuos straipsnius, kaip paskelbtus po 45 metų be mano sutikimo, laikau negaliojančiais.

Antra. 1946 m. St. Santvaras išleido savo poezijos knygą "Laivai palaužtom būrėm". Tuo laiku poetas buvo savo kūrybos pradžioje. Net jei antologijai imtume kaip kritikos meno veikalą, tokia jos negalima laikyti: per siaura, per neobjektyvi ir per vienašališka. Vos 16-17 asmenų kalba visos išeivijos vardu už keturių dešimtmečių kultūrą ir kūrybą! Ir kalba vien apie savo draugus, idėjiškai artimus – pozityviai, o ne draugus – negatyviai.

Yra išimčių, bet jos nežymios (Skrukselytė, Girmius, Maceina). Susidaro įspūdis, kad tai ne egzodo literatūros atšvaitai, o "Mutual Admiration Society" metraštis, mažo būrelio jokiū būdu neatstovau-

Dr. KATARINA (CATHY) JUOZAITYTĖ, Albertos ir Rimvydo Juozo Juozaičių duktė, 1991 m. kovo mėn. geriausias pažymiais baigė Toronto medicinos fakultetą. Gilius studijas vadaus ligų specialybės diplomu įsigyti. Po studijų numaciūsi savo kabinetą atidaryti Toronte.

rybos pradžioje. Smarkiai kritiškos Leono Miškino recenzija buvo visiškai vietoje, nors griežta ir daug reikalaujanti, tačiau ir pamokanti, ugdati kūrybinį pajėgumą. Aš ją be rezervų spausdinau.

Poetas Stasys Santvaras labai skaudžiai tą atvejį pergyveno, jo draugai bei gerbėjai užstojo, man, kaip redaktoriui, rašinėjo užgaulius laiškus, papiekimus ir pan. Poetas, baigęs 89-sius metus, mirė Bostone 1991.IV.12. Jis yra Lietuvos rašytojų draugijos (išeivijoje) garbės narys, daugelio premijų laureatas, vertingų knygų autorius, nusipelnęs lietuvių literatūrai ir apskritai kultūrai asmuo: kas tiko apie jo kūrybą rašyti prieš 45 metus, nebetinka dabar. Taip užgaulios kritikos pakartojimas po tiek metų jau eina ne kaip vienos knygos vertinimas, o aiškiai kaip visos jo kūrybos paneigimas: "palaužtos būrės" – palaužto kūrybinio užmojo sinonimas. Tai jau netiesa, neužtarnauta ir visuomenę klaidinanti pažiūra. Prieš 45 metus išspausdinta recenzija šiandien yra nustojusi savo pirmąsias reikšmes.

Klausimas žymiai liūdnas Benio Rutkūno atveju. Poetas B. Rutkūnas mirė 1975 m. visai paliejęs, susirgęs nepagydoma liga, buvo kalbama, kad šioji Leono Miškino recenzija ir buvo jo nervinės ar protinės ligos priežastimi, įtraukusi jį į juodą depresijos duobę, iš kurios jis nepajėgė iškilti.

Koks yra tikslas tokią recenziją spausdinti dabar? Nebent norėta parodyti, koks "gabus" ir virtuoziškas kritikas Leonas Miškinas. Benys Rutkūnas mirė prieš 15 metų, palikęs aiškius savo kūrybos pėdsakus, o štai, vietoje pagerbimo 15-kos metų mirties proga, jis gauna per galvą sena recenziją, gal net atėmusia jo gyvenimo 25 metus – jis susirgo 1950 metais. Ar taip privalo būti gerbiama nusipelnę mūsų literatūrai poetai? Į klausimą galėtų atsakyti tik vienas Liūtas Mockūnas.

Panašiai tenka išsireikšti ir A. Antačiaus adresu – jo recenzija apie Aloyzo Barono romaną labai neigiama. Pernai šventėme dešimties metų šio žymaus beletristo, "Draugo" redaktoriaus, daugelio premijų laureato, ryškaus išeivijos kultūrininko mirties sukaktį. Vietoje pagarbaus nekrologo antologijoje randame "meškos patarnavimą", dar gi iš asmenų, kurių A. Baronas daug padėjo redaguodamas "Draugą". Apie mirusius kalbama gerai arba nieko – sena taisyklė. Šitokiu savo elgesiu antologijos sudarytojas Liūtas Mockūnas parodė ne tik blogą skonį, bet ir tendencingą valią.

Trečia. Net jei antologijai imtume kaip kritikos meno veikalą, tokia jos negalima laikyti: per siaura, per neobjektyvi ir per vienašališka. Vos 16-17 asmenų kalba visos išeivijos vardu už keturių dešimtmečių kultūrą ir kūrybą! Ir kalba vien apie savo draugus, idėjiškai artimus – pozityviai, o ne draugus – negatyviai.

Yra išimčių, bet jos nežymios (Skrukselytė, Girmius, Maceina). Susidaro įspūdis, kad tai ne egzodo literatūros atšvaitai, o "Mutual Admiration Society" metraštis, mažo būrelio jokiū būdu neatstovau-

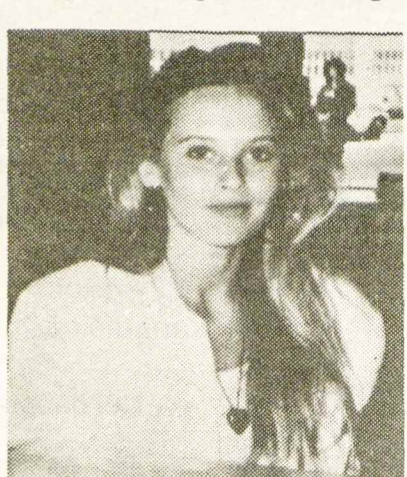
jančio išeivių literatūrinės slinkties beveik penkių dešimtmečių laikotarpyje. Tai "mes, liberalai" grupės atstovai, kalbą vien savo vardu.

Antologijos nugaraulį sudaro dar siauresnis autorių ratelis: Niliūnui duota net 10 straipsnių, Šilbajoriui šeši, Nagiui ir keliems kitiems po tris ir t.t. Savieji aptaria savuosius: Nagys rašo apie Bradūną, Bradūnas apie Nagį, Blekaitis apie Ostrauską, Keblys apie Škėmą, Kelertienė apie Landsbergį, Jonynas apie Gustaitį, Vaškelis apie Katiliškį ir v.v. – visi artimi bičiuliai, intymūs draugai, lankininkai arba žemininkai (jei tokių yra), palaiminti santariečių-šviešiečių priesaikomis ir t.t. Rašo taip idealiai, kad "kritika" virsta panegirika prieš skaitančiojo akis! Ir priešingai, krikščioniškos ideologijos rašytojus – Santvarą, Rutkūną, Baroną, Brazdžionį, Kralikauską... nutrenkia į giliausias žemumas, tarytum jie būtų ne savo tautos, o pragaro auklėtiniai!

Tokia "literatūros kritika" gali patikėti tikrai Lietuvos inteligentija (kuriai šis veikalas ir skirtas), nežinanti ir nepajįstanti išeivijos rašytojų nuotaikos ilgų metų eigoje susiskaldymo, susiskirstymo į brolius ir pusbrolius, pravar-džiavimo, aršios pasaulėžiūrės kovos. Ta praraja ir dabar gilinama Liūto Mockūno ir į jį panašių.

Nedviprasmiškai yra pasakęs mūsų poezijos Maestro Bernardas Brazdžionis: "Abiejų literatūrų (Lietuvos ir išeivijos, A.K.) subalansavimas kol kas tėra tik paviršutinis, atsiktinis, partizaninis. Dar blogiau – naudojamas tik tais aptarimais ir įvertinimais, kuriuos pasiskubino kai kurie išeivijos agresyvesni "ambasadoriai" Lietuvos kultūrininkams po ranka pakišti ir kaip reprezentacinę kūrybą rekomenduoti. Rezultatai matyti iš spaudos ir iš užprogramuotų išleisti veikalų. ... dažnai vienašališkai mūsų pakraipos autorius – genijus, o ne mūsų – nevertas nė minėti. O jei ir minimas, tai tik iš neigiamos pusės. Tuo vykdomas abiem pusėm nenaudingas, skaldytas, žalojantis rašytoją ir kūrybą ir... apgaudinėjantis skaitytoją". ("Draugo" kult. priedas, 1991.IV.6, pusl. 3).

Akis įskaudina dūmai ir migla, kai imame studijuoti straipsnių parašymo datas. Iš 620 puslapių, skirtų literatūriniam tekstui, apie trečdalis vietos užima straipsniai, parašyti prieš 35-45 metus! Per tiek laiko gyvenimas pralenkė daugę

KRISTUTĖ VALIŪTĖ, Ontario meno mokykloje baigusi projektavimo ir vaizduojamojo meno 4 metų kursą. Lankiusi Maironio mokyklą. Dirba "Cottage Life" žurnalo leidyboje.

"Neužmirštuolė ir dulkės"

Neužmirštuolė, kaip švelniai tu virš dulkų švieti (97 p.)

Danutė Žilaitytė yra poetė ir prozininkė. "Neužmirštuolė ir dulkės" yra antroji jos eilėraščių knyga (pirmoji – "Pabudėk su manim" – 1988 m.).

Rašo lengvai, bet kiekviena eilutė prasminga – minties ar grožio simbolių atžvilgiu. Panaši jos ir proza: lakoniškas situacijos ar charakterio apibūdinimas, mintis, grožio spindulys; ne siužetas, ne intriga.

"Neužmirštuolė ir dulkės" – mažo formato 160 puslapių knygelė, o eilėraščių daug: sudėti į tris skyrius: "Šviesi tyla" – filosofiniai, "Akimirkos" – daugiau patriotiniai, "Dejuoju kaip balandė" – religiniai. Daugelis eilėraščių tokie trumpučiai, kad gal tinkamai būtų pavadinus poetinė fraze, o ne eilėrašciais. Pavyzdžiui:

Aš viena miške.
Tur būt dėl to
ir taip liūdna. (116 p.)

Rožė,
mano vienintele drauge,
ir tu nužydėjai. (120 p.)

Tylų vidurdienį
krinta ant kapų
vyšnių žiedeliai. (101 p.)

Dail. REGINOS ŽIURAITIENĖS kūriny "Ištraukiant tinklus", aliejinė tapyba. Jos darbų paroda vyksta Oakvilles McLaren-Barnes Gallery patalpose balandžio 28 – gegužės 17 d.d.

li rašytojų, kritikų ir patį Liūtą Mockūną, aklinau užsidariusį liberalinės-radikalinės kultūros labirintuose.

Šiandien išeivijos kultūrinė bei kūrybinė judėjimą formuoja visai kiti idealai bei varikliai, kitokios pažiūros ir kiti žmonės: objektyvūs, tiesūs, atviri kitų pažiūroms ir nuomonėms.

Liūtas Mockūnas bijo dr. Jono Griniaus labiau negu velnias kryžiaus. O kodėl? Antologijos pobūdis aiškiai reikalauja bent vieno straipsnio, griežtai priešingo užimtai linijai, bet tokio antologijoje nėra. Jei L. Mockūnas būtų objektyvus, jis būtų įdėjęs Griniaus straipsnį pvz. apie Antaną Škėmą, vietoje žymųjų literatūros ir meno kritikų žemėnės ir niekinės. Ar tai būtų pakenkę šios knygos veidui? Absoliučiai ne. Plūstis sugeba kiekviena kaimo bobelė, bet ar tinka plūstis Liūtui Mockūnui taip, kaip jis plūstasi savo įvade, aptardamas dr. J. Grinių? (žiūr. 9-10 pusl.).

Taip ir lieka neatsakytas klausimas, kuris tiksliau supranta modernizmą kūryboje: L. Mockūnas ar dr. J. Grinius. Kada nėra "kūrybinio balanso", skaitytojas pastatomas prieš literatūrą deformuojančią veidrodį. Vaizdas – varlė pučias prieš jautį, tardama: "Aš daugiau sveriu".

"Egzodo literatūros atšvaitai" atidengia mažą ir nežymią dalį išeivijos kūrybinio lobių, sukurto praeitimi, labai jau giliai, turintį tiek vertės, kiek apskritai jo turi istorija. Nei daugiau, nei mažiau. Daugumą išeivijos rašytojų ir kultūrininkų šis leidinys nuteikia gana liūdnei, jei ne įžėdžiančiai, nes kalbama visų vardu.

Be abejonės, tiesa šaukiasi būti išgirsta – reikia antro tomo, tokio, kuris atsvertų šį, "mes, liberalai" iššūkį. Tur būti išklausa ir antroji pusė – dešinioji, krikščioniškoji, tautiškai patriotinė, veikliausia išeivijoje pasireikšusi. Kol to nebus padaryta, "mes,

Kaip aptarti šios knygos įspūdį? – Malonus! Kaip dailininkės V. Vyšniauskienės viršelis – melancholiškas, impresionistinis (tamsiai žalias, šešėliuotas, – antkapio, religinės statulos impresijos...), taip ir Danutės Žilaitytės – iš pačios širdies išimti žodžiai, mintys. Perskaičius verčia stabtelėti, pamąstyti, dar kartą paskaityti.

Stebiu praeinantį gyvenimą.
Nematau sielos pėdsakų... (67 p.)

Papasakok, mėnesėli,
apie Šiaurės kapus.
– Žolelė neželėja.
Žemelė sunki.
Sunki ir skaudi. (42 p.)

Sode
su raudonu obuoliu
rankoj
vaikštinėja senelis.
Apie ką taip galvoji, seneli?
Apie Igarkos kapus. (31 p.)

Bet kurį puslapį atsivertus, netenka gailėtis.

Danutė Žilaitytė, NEUŽMIRŠTUOLĖ IR DULKĖS. Eilėraščiai. Išleido "Vaga". Dailininkė – Volanda Vyšniauskienė. Vilnius, 1990 m., 160 psl.

A.R.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Septintąjį Vytauto Volerto romaną "Vilkas iš Galų" išleis Lietuvos kultūros klubas Čikagoje. Romanas yra įjungta Galuose gyvenusios lietuvių ūkininko Vilko giminės istorija. Ankstesnių šešių romanų sąrašą sudaro: "Upė teka vingiais" (1963), "Gyvenimas dailus" (1964), "Samokslas" (1968), "Pragaro vyresnysis" (1971), "Greitkelis" (1981) ir "Jaučio ragai" (1985). "Draugo" konkursus yra laimėję romanai "Samokslas" ir "Pragaro vyresnysis".

Septintojoje JAV ir Kanados lietuvių dainų šventėje Čikagoje dalyvaus ir Klivlande veikiantis M. K. Čiurlionio ansamblis, prieš 50 metų Vilniuje įsteigtas kompozitoriaus Alfonso Mikulskio, mirusio Klivlande 1983 m. spalio 14 d. M. K. Čiurlionio ansamblių penkiasdešimtmečio sukakčiai pernai paruošė ir jo koncertinei viešnaigij Lietuvoje vadovavo Lietuvos konservatorijos fakultetų Klaipėdoje docentas Gediminas Purlys. Š. m. vasario 3 d. jis grįžo Klivlandan ir M. K. Čiurlionio ansamblių dabar ruošia sparciai artėjančiai dainų šventei. Septintoji JAV ir Kanados lietuvių šventė, įjungta į Lietuvių muzikos festivalį, įvyks gegužės 26 d. Ilinojaus universiteto paviljone. M. K. Čiurlionio dabartinis vadovas Gediminas Purlys yra vienas įvyksiančios dainų šventės dirigentų.

Mariaus Katiliškio (1914-1980) kūrinį popietę jo mirties dešimties metų proga vasario 24 d. Lietuvių dailės muziejuje Lemontė surengė direktorė Dalia Šlenienė, Čikagos "Antro kaimo" aktorai Julius Lintakas, Vida Gilvydytė, Alida Vitaitė ir jų neįsivaikščiusios vadovas Algirdas Titus Antanaitis. Pastarasis, dalydamasis savo ir kitų atsiminimais, popietės dalyvių supažindino su amžinybės iškeliausiu rašytoju M. Katiliškiu, plačiau paliesdamas mums jo paliktus kūrinius, iš kurių tebetrykšta graži lietuviška autorius kalba. Tai liudijo aktorės A. Vitaitės paskaitytas jaunos merginos monologas iš M. Katiliškio novelės "Apyausrė", įjungtos į novelių romaną "Užuovėja", ir kitų aktorių skaitomos jo kūrinio ištraukos. Popietę papildė iš Lietuvos gauta vaizduojamųjų iškilmes vėlonies rašytojo gimtojoje sodyboje, kurios pastatų jau nebėra, bet išliko tie patys senieji medžiai. Prie jų Čikagoje mirusio M. Katiliškio atminimui dabar buvo pastatytas ir pašventintas lietuviškas kryžius, klube surengtas literatūros vakaras. M. Katiliškis grįžo gimtinėn.

XXXVIII-ji Europos lietuvių kūrų studijų savaitė šią vasarą įvyks liepos 28 – rugpjūčio 4 d. Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje, 6840 Lampertheim-4. Tel. 06256-322. Vienos dienos pragyvenimas dalyviui kainuos 60 DM, registracijos mokestis – 100 DM (jaunimui – 50 DM). Savaitės dalyvių registruoja Alina Grininė, Diamantstr. 7, 8000 Muenchen 50. Tel. 089-1504471. Registracijos mokestį jie prašomi siųsti XXXVIII ELS savaitės banko sąskaiton: Volksbank Kreis Bergstrasse, Kt. No. 8, 9340.02, BLZ 50991400, 6840 Lampertheim. Savaitės organizacinė komisija – Alina Grininė, inž. Richardas Hermanas ir Aida Ivinskienė. Jos moderatoriai – dr. Kęstutis Girmius, Gebelstr. 13, 8000 Muenchen 80, ir dr. Kęstutis Ivinskis. Paskaitas jau išpareigojo skaityti: inž. Pilypas Narutis – apie 1941 m. sukilimo penkiasdešimtmetį, Lietuvos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Voldemaras Katkus – apie jos užsienio politiką, bibliotekininkas Artūras Hermanas ir Lietuvos sąjūdžio seimo tarybos pirm. Juozas Tumelis – istoriniais klausimais, Vincas Natkevičius – apie poetą Bronių Krivicką, dr. Jonas Norkaitis – apie Lietuvos ekonomiką, Vincas Bartusevičius – Vokietijos politiką su Lietuva. Tikimasi, kad galės atvykti Lietuvos ministeris pirm. Gediminas Vagnorius ir padaryti pranešimą apie Lietuvos ūkį. Diskusijos švietimo klausimais kalbės Lietuvos kultūros ir švietimo ministeris Dalius Kuolys, PLB vicepirmininkė švietimo reikalams Milda Lenkauskienė ir Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius Smitas. Koncertą surengs miunchenietė Violeta Hermanaitė-Sarbach, mezo-sopranas, ir vilnietis tenoras Gintaras Vyšniauskas. Bus tradicinė "Tėvynės valandėlė", Lietuvos dailės ir spaudos parodos, ekskursijos į Heidelbergą ir Mainą.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

į vktst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 8 1/2 %	Asmenines paskolas
180-185 d. term. ind. 8 1/2 %	nuo 12 1/4 %
1 metų term. indėlius 8 1/4 %	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 8 1/2 %	nuo 12 1/4 %
3 metų term. indėlius 8 1/2 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. .. 9 1/4 %	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. .. 9 1/2 %	1 metų 10 1/2 %
3 metų GIC-met. palūk. .. 9 1/2 %	2 metų 10 1/4 %
1 metų GIC-mėn. palūk. .. 8 1/2 %	3 metų 11 %
RRSP, RRIF ir OHOSP ... 8 1/2 %	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 9 1/4 %	1, 2 ir 3 metų 10 1/2 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 9 1/2 %	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 9 1/2 %	<i>Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėry, čekių ir taupymo sąskaitose.</i>
Taupomąją sąskaitą 7 1/2 %	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 8 %	
Kasd. pal. čekių sąsk.iki ... 5 1/4 %	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir keliomis čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 48 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
2239 Bloor Street West. Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas:
sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia jūsų namo vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS
an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857

233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Mississauga, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

41-jų metinių žaidynių metu Čikagoje posėdžiavę ŠALFASS-gos vadovai. Pirmoje eilėje iš kairės: Algirdas Bielskus, Rimantas Dirvonis, Valdas Adamkus (ŠALFASS-gos ir IV-jų PLS žaidynių JAV išvykos komiteto pirmininkas), Algimantas Tamošiūnas, Zigmas Žiupsnys, Aleksas Lauraitis. Antroje eilėje iš kairės: Rimas Miečius, Audrius Šileika, Algis Rugienius, Sigitas Krašauskas, Pranas Mickevičius ir Pranas Gvildys

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

ŠALFASS žaidynės Čikagoje

41-sios metinės Šiaurės Amerikos lietuvių žaidynės įvyko Čikagoje 1991 m. balandžio 13-14 d. Jose dalyvavo apie 400 sportininkų. Baigimines rungtynes stebėjo apie porą šimtų žiūrovų.

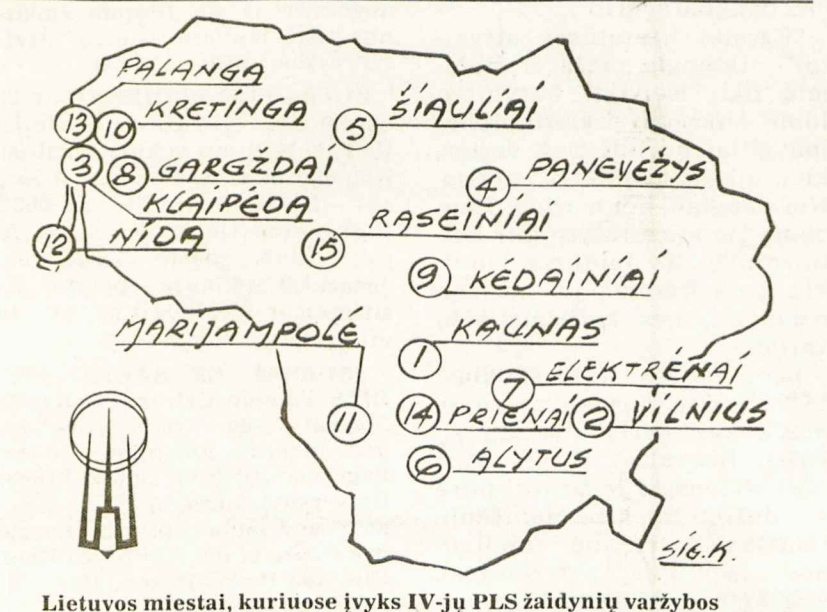
Krepšinio varžybose, vyrų A klasėje dalyvavo 6 komandos: Niujorko "LAK", Čikagos "Neris" ir "Lituanica", Toronto "Aušra" ir "Vytis", Hamiltono "Kovas". Pusiauslaimėje pirmojo kėlinio žaidime pergale pasiekė 64:53 prieš Toronto "Vytį". Čikagos "Neris", taip pat sunkiai iškovojusi laimėjimą prieš Čikagos "Lituanicą" 56:52, baigėme susitikimą su Niujorko "LAK". Šias rungtynes užtikrintai laimėjo niujorkiečiai net 92:66 rezultatu ir tapo šių metų ŠALFASS-gos meisterais. Ši titulų Niujorkas išsikovojo jau trečietai iš eilės. Be abejonės, jų komandos Rikardas Šimkus, Jurgis Šimko, Mikalauškas, Kristoforas Schaefer, buvę "Vejo" išvykos dalyviai 1989 m. Lietuvoje, vėl pasižymėjo geru žaidimu.

Vyrų B klasėje varžėsi net 13 komandų: Niujorko "LAK", Floridos "Perkūnas", Toronto "Vytis", "Aušra" ir "Perkūnas", Londono "Tauras", Čikagos "Neris" ir "Lituanica", Hamiltono "Kovas", Klivlando "Žaibas", Detroito "Kovas", Cicero "Ateitis" ir Kauno "Pluoštas". Svečių komanda, iškviesta Prano Gvildžio, Niujorko "LAK" pirmininko pastangomis dalyvavo varžybose lygiomis teisėmis su vietinėmis komandomis. Šioje klasėje prasteses varžybos dviejų minusų sistema buvo gausiausias rungtynėmis. Ši klasė turėjo gerų žaidynių. Pvz. Detroito "Kovas", žaidynėse neišstotęs komandos A klasėje, pirmosios komandos Antaną Racką ir kt., registravo B klasėje. Klivlando "Žaibas" pasižymėjo savo judrumu, greičiu, triuškių metimu. O svečiai iš Lietuvos nepasirūšėjo ugū, tačiau vedė tvarkingą žaidimą ir taip prisyrė iki finalų, kuriuose nepajėgė atsispirti Klivlando "Žaibui" (86:51). "Žaibas" tapo ŠALFASS-gos 1991 m. meistriu, svečiai iš Lietuvos vicemeistrais ir trečią vietą užėmė Detroito "Kovas".

Jaunių A klasėje dalyvavo 4 komandos: Čikagos "Neris", Detroito "Kovas", Hamiltono "Kovas" ir Lemonto "Aitvaras". Žaista – kiekvienas su kiekvienu (Round Robin) sistema, ir čia Čikagos "Neris" pasipuošė meistrų titulu. Tenka apgailestauti, kad kai kurie klubai savo jaunių nepasistengia nuvežti į žaidynes kaip komandą. Keletą iškilnių, prisijungę prie B klasės komandos, veža ir leidžia jiems žaisti. Kiti tačiau, palikti namuose, neturi progos dalyvauti žaidynėse, pajusti var-

HALLING ELECTRICAL (Estonian)

- Visų rūšių atnaujinimai
 - AC langai ir sienų sekcijos
 - Vėsintuvai
 - Garažo durų atidarytojai
- Tel. 762-9190

žybines nuotakas lietuvių šventė. Toks nekreipimas dėmesio į tą jauniausią atžalyną yra nedovanotina klaida, kurią daro kai kurių klubų vadovai.

Tinklinio varžybose dalyvavo 5 komandos ir tiksliai vyrų klasėje: Los Angeles "Banga", Toronto "Perkūnas", Čikagos "Neris", Detroito "Kovas" ir Klivlando "Žaibas". Pusiauslaimėje, "Neris" nugalėjo "Kovą" 15:3, 15:7 ir "Bangai" – "Žaibą" 15:8, 15:7, laimėtojai žaidė finalines rungtynes, ir "Neris" pasirodė žymiai pranašesnė, rungtynes laimėdama 15:7, 15:6 prieš "Bangą". "Neris" tapo 1991 m. ŠALFASS-gos metinių žaidynių meistriu. (Apie ledo ritulio ir kt. varžybas, vadovus, kurių pastangomis žaidynės buvo sėkmingai pravestos, paminėsime sekančią kartą. Red.)

Balandžio 13, šeštadienio vakarą Jaunimo centro vyko sportininkų šokiai, ir tuo pačiu laiku atskiroje patalpoje ŠALFASS-gos darbuotojai buvo susirinkę posėdžiui. Jų susirinko nemažas būrys ir svarstė temą – IV-sios PLS žaidynės Lietuvoje. Posėdžiui pirmininkavo pats ŠALFASS-gos ir JAV išvykos į PLS žaidynės komiteto pirmininkas Valdas Adamkus. Buvo svarstyta daug klausimų ryšium su kelione į Lietuvą. Valdas Adamkus uoliai visa žymėjosi ir žadėjo Lietuvoje išsiaiškinti (šiuo metu jis jau yra Lietuvoje ir ten išbus iki gegužės 4 d.). Grįžęs informuos Amerikos ir Kanados klubus, taip pat šią informaciją paskelbs ir spaudoje. Kiek teko patirti šiam posėdyje, klubai stropiai ruošiasi išvykai į Lietuvą. Iš Kanados vykstanti grupė sportininkų ir turistų jau siekia šimtinę. Sig. K.

IV-jų PLS žaidynių programa

1. Kaunas: atidarymo iškilmės (liep. 27), krepšinis (liep. 28 – rugpj. 3), šaudymas (liep. 30 – rugpj. 3), tenisas (liep. 28 – rugpj. 3).
2. Vilnius: uždarymo iškilmės (rugpj. 4), beisbolas (liep. 28 – 30), plaukimas (liep. 30 – rugpj. 3), fechtavimas (liep. 31 – rugpj. 2), lengvoji atletika (rugpj. 1 – 3).
3. Klaipėda: futbolas (liep. 28 – rugpj. 3), tenisas (liep. 28 – rugpj. 3), sportiniai šokiai (liep. 30 – rugpj. 1).
4. Panevėžys: tinklinis (vyr., liep. 28 – rugpj. 3), biliardas (liep. 29 – rugpj. 1).
5. Šiauliai: dviračių sportas (rugpj. 2 – 3), tinklinis (mot., liep. 28 – rugpj. 3), tenisas (liep. 28 – rugpj. 3).
6. Alytus: stalo tenisas (liep. 28 – rugpj. 3), aviacijos sportas (liep. 28 – rugpj. 3).
7. Elektrėnai: ledo ritulys (liep. 29 – rugpj. 3).
8. Gargždai: futbolas (liep. 28 – rugpj. 3).
9. Kėdainiai: badmintonas (liep. 30 – rugpj. 2).
10. Kretinga: futbolas (liep. 28 – rugpj. 3).
11. Marijampolė: šachmatai (liep. 28 – rugpj. 3).
12. Nida: buriavimas (liep. 28 – rugpj. 3).
13. Palanga: tenisas (liep. 28 – rugpj. 3), futbolas (liep. 28 – rugpj. 3), sportiniai šokiai (liep. 30 – rugpj. 1).
14. Prienai: aviacijos sportas (liep. 28 – rugpj. 3).
15. Raseiniai: jojimas (liep. 31 – rugpj. 2).
16. Kaukazas: kalnų slidinėjimas (liep. 28 – rugpj. 3).
17. Himalajai: kopimas į Everestą (rugšėjis-spalis). Inf.

Skautų veikla

• Lietuviškosios skautybės fondo pranešimu, 1976-1989 m. laikotarpyje skautų veiklai palūkanų paskirta \$105.328.52. Didžiausioji dalis teko skautiška spaudai, kiek mažiau – vadovų lavinimui. Daugiausia suaukota 1980 ir 1985 metais. Fondo kapitalas peržengė \$172.400 sumą. Kreipiamasi į skautų vadovus, tėvus ir rėmėjus aukomis prisidėti prie Fondo stiprinimo. Kanados rajono atstovas v.s. V. Skrinškas, 116 Wincott Dr., Weston, Ont., tel. (416)-249-4591.

• LS seserijos Kanados rajono vadeive 1991-93 metų kadencijai paskirta s. Asta Saplienė, 54-3050 Orleans Rd., Winston Pk. Manor, Mississauga, Ont., tel. (416)-569-6979. S.

• Visuotinės korporacijos "Romuva" narių susirinkimas – gegužės 5, sekmadienį, po 10.15 v.r. Mišų, Prisiškėlimo parapijos muzikos studijoje. Kviečiami visi nariai, skautai vyčiai, vyresnės kartės ir tėvai šiame susirinkime dalyvausi. "Romuvos" valdyba

• Romuvos stovyklos reikalai vėl bus aptariami gegužės 14, antradienį, 7.30 v.v. skautų būkle. Vieni vadovai-vės kviečiami. A.B.

• Šv. Jurgio šventę "Rambyną" ir "Šatrijos" tuntai atšventė pakilij nuotakoj. Sueigos komendantai I. Balsytė vadovaujant, buvo įneštos ir pagerbtos vėliavos. Minutės tyla prisiminti iškilniavė amžinybės skautai-tės. Trumpai apibūdintas šv. Jurgis ir papasakota legenda apie jį.

Buvęs Kanados rajono vadeiva s. fil. dr. A. Dailydė perskaitė L.S.B. V.S. įsakymus, pagal kuriuos apdovanoti: s. Kastytis Batūra Lelijos ordinu, K. Asevičius Už nuopelnus su rėmėjo kaspinu, o paskilintinkiai Linas Narušis ir Petras Steponaitis Pažangumo žymeniu. "Rambyną" tunto įsakymais, kuriuos skaitė j.b. v. vl. S. Namikas, sk. v. sl. A. Paškus pakeltai į vyr. sl. laipsnį, o j. s. Vyt. Keturakis paskirtas tuntininko pavaduotoju. "Šatrijos" tunto adj. ps. J. Melnikaitė skaitė sesių įsakymus. Buvo įžodis. Į vsl. pakeltos sl. A. Puzerytė ir L. Mockutė. Tuntininkas paskelbė darbų Romuvoje datas ir kitus tuntu liečiančius reikalus. Sueiga baigta Lietuvos himnu ir vėliavų išnešimu. Iškilmingose pamaldose sėdės ir broliai dalyvavo su Kanados, Lietuvos, Islandijos ir tuntu vėliavomis, tuo pagerbiant ir šventovėje esantį Lietuvos ministerį pirm. su palyda. Mišias atnaušavo prel. dr. Pr. Gaida, patarnavo 7 skautai, skaitinius skaitė prit. sk. A. Paulionytė, v. sk. v. sl. Lina Mockutė ir valt. Z. Gurklytė. Pamokslą pasakė kleb. kun. J. Staškus, primindamas, kad parapijoje esanti dviguba šventė: skautai mini šv. Jurgį ir Mišiose dalyvauja Lietuvos min. pirmininkas. Iškilmingumą didino gražiai giedantis parapijos choras su sol. R. Paulioniu, palydint vargonais muz. J. Goveđui. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu ir vėliavų išnešimu.

Po to skautai su kitomis organizacijomis ir vėliavomis dalyvavo Lietuvos ministerio pirmininko sutikime didžiojoje Anapilio salėje. M.

OVERSEAS VIDEO TAPE

Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už \$45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemos į kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video. KODĖL MOKĖTI DAUGIAU! Skambinkite tel. 244-1822.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

8.25% už 90 dienų term. indėlius
8.25% už 6 mėnesių term. indėlius
8.25% už 1 m. term. indėlius
8.50% už 2 m. term. indėlius
8.50% už 3 m. term. indėlius
8.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.
9.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
9.50% už 2 m. GIC invest. pažym.
9.50% už 3 m. GIC invest. pažym.
8.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
9.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
9.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
9.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
8.25% už namų planą - OHOSP (variable rate)
7.50% už taupymo sąskaitą
8 % kasd. pal. sąsk. virš 10,000
6 % už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo 12.25%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10.50%
2 metų 10.75%
3 metų 11 %
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 10.50%
(variable rate)

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 84 milijonus dolerių

MasterCard Kredito kortelė

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

1211 Gorham St. Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1,
Telefonai: (Toronto linija) 416-773-9591,
(Newmarket linija) 416-836-1415.

Alfonsas Garbenis, jn. savininkas
Namų įkainojimo skyrius
YORK SIMCOE APPRAISAL CORPORATION

1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.
Telefonas (Toronto linija):
416-773-3779 FAX 1-416-836-1029
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI
STASYS JOKUBAITIS.
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707. Savininkas – Tom Thompson

JŪS GALITE PAGELBĖTI!

Jeigu jūs norite pagelbėti savo giminėms, draugams dovanokite automobilį Lietuvoje ar Sovietų Sąjungoje

Mes siūlome įvairių modelių automobilius, pagamintus Sovietų Sąjungoje:
Lada 2104, Samara 2108, Samara 2109, Niva, Tavria, Luaz.

TAVRIA – 5 greičių \$5,944 kanadiškais

LUAZ JEEP 4x4 \$6,996 kanadiškais

SAMARA 1.5-5 greičių \$9,000 kanadiškais

Dėl daugiau informacijų prašome kreiptis pas mus

LADACANADA INC

1790 Albion Road, Rexdale, Ontario M9V 4J8
Telefonas: (416) 748-2100 FAX: (416) 748-2107 TELEX: 06-989241

MYLIMAI TETAI

A+ LEVUTEI ANDRIULIONIENEI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą VINČĄ, dukrą DALIĄ, sūnų ALGĮ, jų šeimas bei kitus artimuosius –

Aldona ir Vladas Našlėnai

Audronė, Andrius ir George Kairiai

Vytautas ir Lusia Našlėnai

Toronto universiteto lietuvių studentų klubo vasario 15 d. Nepriklausomybės šventės proga suorganizuota parodėlė universiteto patalpose

ginkliam, išdidžiam, jokių išlygų nepripažįstančiam pasipriešiniui. Senos kaimo moterys išstia naktį stovi, lyg akmeninės statulos, prieš parlamentą. Kai vienai jų pasiūliau puodelį kavos iš termos, koki valandą šiltam kambary, atrėžė net nepažvelgdama į mane – „ne to atvažiuavau“. Kitos maldžiai, klūpodamos lyg prieš katedrą.

Čia vyksta ir tikros pamaldos, o tą siaubo naktį tūkstančiams susirinkusiųjų buvo suteiktas nuodėmių atleidimas per garsiakalbį skaitomose priešmirtinėse maldose. Buvo kreiptasi į jaunus moteris ir merginas, kad eity į mažiau pavojingas vietas, prašė likti tik tuos, kurie tikrai apsisprendę tverti iki galo. Buvo laukiama, kad po TV bokšto skerdynių ir studijos Konarskio gatvėje užgrobimo, nusiaubimo, masinio ten buvusių žmonių sužalojimo, ateis parlamento eilė. Taip ir buvo numatyta, bet aplinkui zujantį tankus vis tik sulaukė tie dešimtys tūkstančių žmonių. O galvoje (galvažudžiai), kad po anų akcijų, po kurtinano šūvių griauždėjimo visi išlakstys. Stebėjosi vienas norvegas: „Kas per žmonės, jie ne nuo tankų, o į tankus bėga!“

N. N., Vilnius

LIETUVOS HIMNO REIKALU

Ačiū gerb. Pauliui Šiukšdiniui už taiklias pastabas „TŽ“ 1991 m. 7 nr.

Tautietėms ir tautiečiams, kurie religijos vardan norėtų pakeisti Lietuvos himne žodį „saulė“ į žodį „Dievas“, turiu vieną klausimą: ar jau išplėst iš maldaknygų Mergelės Marijos litanijos žodžius: Dovydo bokšte, Rožė paslaptingoji, Aukso namai ir t.t.? Gal manykite, kad esu autorė giesmės „Nenuženk nuo akmenų“, kuri giedama Amerikoje daugelyje lietuviškų šventovių (dabar jau ir Lietuvoje). Giesmė skirta Šiluvos Marijai, kuriai melodiją parašė kompozitorius Alfonsas Mikulskis. Kaitalioji kito autoriaus žodžius teisės nėra. Juo labiau, kad pats autorius miręs ir negali apginti savo kūrinio. Jam to ir nereikia. Dr. V. Kudirkos parašytas Lietuvos himnas yra visos tautos nuosavybė. Panašiai, kaip ir Marijos litanija, visos žmonijos Dievo Motinai skirta tikinčiųjų tarpe.

Saulė... kuo gi ji bloga? Juk ji paties Dievo dovana žmogui, gyvenančiam šioje ar kitoje planetoje. Toji saulė labai skiriasi nuo bulvės. Bulvė mus maitina, o saulė teikia šviesą. Himno autorius tai suprato ir įreminė ją savo kūrinio centre. Tardami: „tegu Dievas Lietuvos tamsumų prašalina“, užmirštame, kad pirmiausia patys turime juos šalinti, nežiūrint kieno jie buvo atnešti. Šiuokime kiekvienas iš savo kiemo raudonąsias dulkes ir svetimą purvą. Saulė – tai simbolis, didingas ir gražus.

Rašytojas-poetas V. Kudirka ir

Aukojo „Tėviškės žiburiams“

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė

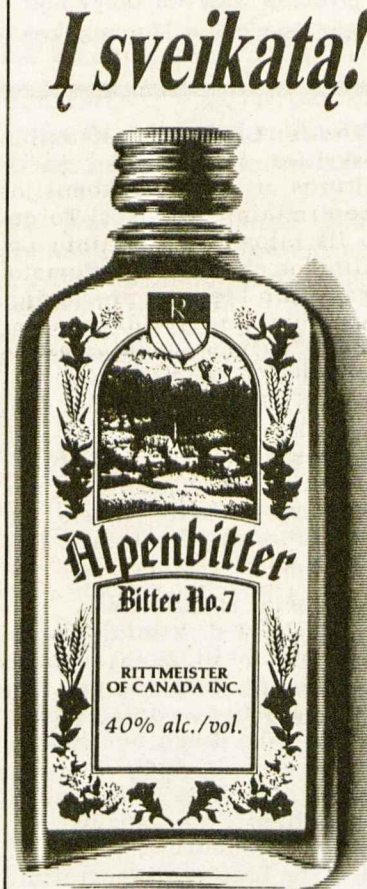
\$47 – E. Bartminas, R. Kazlauskas, V. Karasevičius, V. Svirplys, S. Vaičekauskas, M. Ragauskas; \$46 – V. Kulikauskas; \$45 – K. Kudirka, E. Vieškalnis, P. Kuzma; \$42 – S. Gaidauskas, M. Kupris, P. Žemaitis. \$40 – A. Kalūza, V. Stropus, S. Kiršinas, A. Prackys, J. Kšivickis, P. Abartis, E. Blumas, J. Budnikienė, B. Blekys, V. Lapaitis, J. Mackevičius, J. Romikaitis, V. Normantas, O. Spidell, P. Bigauskas, A. Kalendra, A. Kairys, A. Janušonis, L. Stanevičius, A. Obcarkis, L. Klevas, J. Mackevičius, J. Morkūnas, M. Meiliūnas, L. Matukas, J. Narušis, B. Krutytė, A. Krausas, T. Blinstrubas, A. Masionis, S. Mykolaitis, V. Dailė, J. Butkus, V. Banelis, kun. K. Balčys, N. Ardavičius, dr. S. Cepas, V. Mačiūnas, G. Klorikaitis, V. Juška, A. Kazanavičius, J. Karnilavičius, K. Janeliūnas, L. Kunnapu, V. Augėnas, M. Ambrozaitis, P. Gustas, J. Juška, V. Bruzgis, A. Klemka, P. Putrius, R. Otto, M. Prikoekis, V. Endzelis, V. Galeckas, A. Viliūnas, dr. B. Vidugiris, J. Vingelienė, T. Tarvydas, V. Žalnierius, S. Žilevičius, D. Žemaitis, D. Šablinskienė, H. Sakalauskas, S. Sinkus, G. Šutas, R. Strimaitis, J. Šeidy, E. Schachow, J. Pažemeckas, S. Druskis, M. Gudjurgis, J. Deveikis, A. Arelis, St. Catharines tėvai pranciškonai, Z. Čekauskas, A. Bersėnas, V. Jakovickas, J. Aušrotas, T. Janel, J. Stonkus, R. Šomkaitė, J. Strodmskis, S. Stanaitis, J. Valiulis, J. Waitschat, J. Vaskas, G. Balanda, B. Jurgutis, A. Čerškus, R. Pleinytė, K. Pabedinskis, R. Mitalas, S. Starkutis, B. Bagdonas, F. Galdikas, V. Šalvaitis, dr. R. Barakauskas, J. Kulikauskas, M.

naudoja šį simbolį. Jis pats carinės Rusijos spaudos metu ėjo iš kalėjimo į kalėjimą valdžios teisiamas. Ir į kapą nuėjo bešalindamas Lietuvos tamsumų, būdamas tik 40 metų. Ar mes tai jau pamiršome? K. Grigaitytė-Graudienė

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave.,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

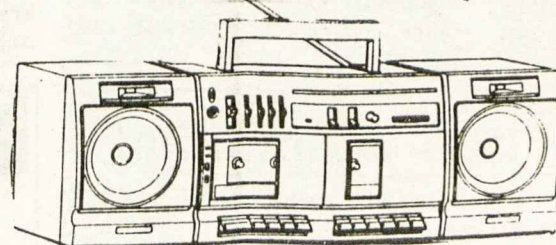
Turner & Porter

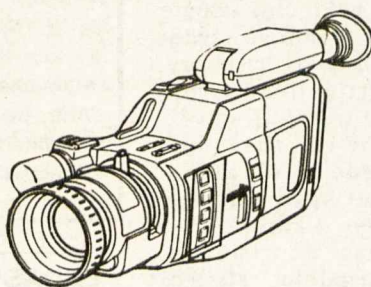
Alpenbitter yra pagamintas tik su geriausiais importuotais prieskoniais pagal specialų Alpen receptą, bet paruošdamas vietinėmis kainomis.

PANASONIC & HITACHI
Video kameros
nuo – \$1199.99

Prašome atsinešti šio skelbimo iškarpą ir gausite NEMOKAMAI vieną video kasetę E120, vienam pirkėjui – kasetė

Radio su kasetėmis
nuo – \$39.99

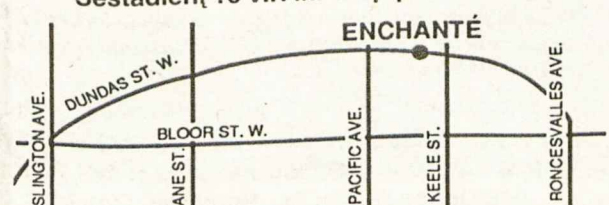

Mes taip pat pakeičiame video juostas iš PAL į NTSC ir iš NTSC į PAL
Speciali kaina 3v. tik \$30.

Taisome ir turime naujų dalių Vilniuje, Lietuvoje

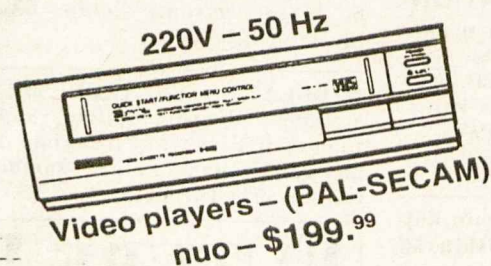
Audio kasetės 90 minučių tik \$0.75

Atidaryta
Pirmad. ir antrad. 10 v.r. iki 6 v.v.
Trečiad. ketvirtad., penktad. 10 v.r. iki 8 v.v.
Šeštadienį 10 v.r. iki 4 v.p.p.

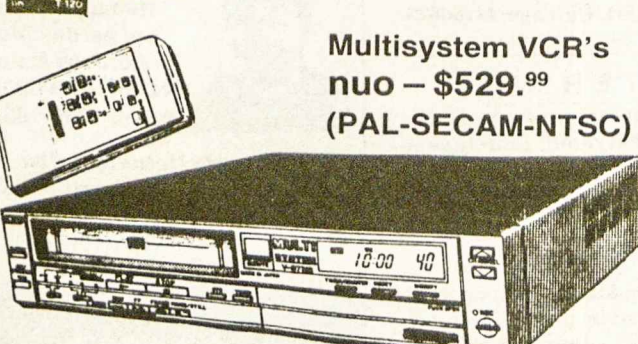
ENCHANTE INC.
IMPORTERS EXPORTERS

110220 V • MULTI-SYSTEM • TV • VIDEO • AUDIO • APPLIANCES • CRYSTAL & CHINA
TEL: (416) 769-0631 2938 Dundas Street West,
FAX: (416) 769-0586 Toronto, Ontario, Canada
M6P 1Y8

Video players – (PAL-SECAM)
nuo – \$199.99

Video kasetės (PAL-SECAM) E120 \$2.60

Multisystem VCR's
nuo – \$529.99
(PAL-SECAM-NTSC)

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Telefonai:

Bloor ir Jane gatvių kampas

(staigos (416) 762-7393

Toronto, Ontario M6S 4W3

namų 233-0303

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Tel. 240-0594

Weston, Ontario M9N 1J2

(24 valandas)

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio

bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200

Telefonas

prie Windermere Ave.

(staigos (416) 763-3362

Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonai – (416) 864-2734

1-800-387-1883 (toll free)

Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą

investicijų srityje

Asmeniškai pataria apie "T-Bills",

"Canada Savings Bonds", RRSPs,

"Mutual funds", auksą ir sidabrą

Sąžiningai patarnauja lietuviškai

arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

EDMUNDAS M. PAKŠTAS

Namų pirkimo ir pardavimo atstovas

Toronte ir Wasagoje

Tel. 534-7788

431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N3

Fax 534-8953

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west

toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285

Tel. 233-3334

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.

Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.

Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkū) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480

Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

TORONTO

Anapilio žinios

— Balandžio 28 d. mūsų parapijoje Pirmąją Komuniją priėmė: Danielius Kaknevičius, Steponas Kaknevičius, Jesika Kaknevičiūtė, Andrius Krakauskas, Aras Marijošius, Andrija Miliauskaitė, Adomas Nielsen, Erikas Nielsen, Audra Pacevičiūtė, Andrius Povilaitis, Renata Ramanauskaitė, Bernadeta Ramanauskaitė, Audra Renyi, Aleksandra Valadkaitė ir Aleksas Zimnickas. Per iškilmes giedojo muz. Dalios Viskontienės vadovaujamas Maironio mokyklos choras.

— Pakrikštyta Kazimiero ir Irenos (Sankauskaitės) Paznėkų dukrelė Daiva-Joana.

— Tuoktis ruošiasi: Mykolas Petronis su Barbara Harasinski; Cynthia Strimaitytė su John Rui Rego.

— Ateinantį sekmadienį bus renkama antroji rinkliava popiežiškai labdarai.

— Motinos dienos pietūs Anapilyje bus gegužės 12, sekmadienį, 1 v.p.p. Įdomią programą atliks jaunimas. Pietus gamins J. Gurklėnė. Rengia mūsų parapijos taryba. Bilietai gaunami sekmadieniais parapijos salėje po pamaldų ir pas R. Celejenską tel. 231-8832.

— Mišios gegužės 5, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Izabelę Prasauskienę, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Adelę ir Petrą Kežėną.

Išganytojo parapijos žinios

— Gegužės 5, sekmadienį, 9.30 v.r. pamaldos šventovėje su šv. Vakarėne. Kiekvienas yra kviečiamas dvasiškai susijungti su Išganytoju. Po pamaldų bus pakrikštytas Petras-Andrius Stauskas, Pauliaus ir Dianos Rutos Stauskų sūnus.

— Gegužės 4, šeštadienį, įvyks parapijos šventės ir jos kiemo valymas. Pradžią – 9 v.r. Prašome parapijiečius prisidėti.

Lietuvių namų žinios

— Motinos dienos pietūs gegužės 12, sekmadienį, 11.30 v.r. – 2.30 v.p.p. Rengėjai – LN vyras.

— LN vyrų būrelis ir tautinių šokių grupės "Atžalynas" gegužės įvyks liepos 14 (ne liepos 7), sekmadienį, Boyd Conservation vietovėje prie Woodbridge miesto tarp Islington ir greitkelio nr. 7.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 300 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: R. Rulevičiūtė, dr. A. Tupčiauskas iš Vilniaus; M. Gedgaudienė, B. Ruginiene, R. Visockienė iš Klaipėdos; D. Mašanaukaitė iš Kuno; P. Petrulienė iš Panevėžio; J. M. Hogener iš Čikagos; A. Balčiūnienė iš Winnipeg, Man; J. Vysniauskas iš St. Catharines, Ont.; R. Steplaitis iš Barrie, Ont.; J. Janaitienė iš Stayner; H. Kančaitis iš Wassaga Beach, Ont.

Aukos Lietuvių slaugos namams

\$800 – A. J. Zakai; \$500 – A. S. Danaiciai, Ottawa, Ont.; \$300 – kun. P. Rosettis; \$100 – V. Daugelavičienė, S. Dūda, Los Angeles, CA, JAV, P. Gabrėnas, St. Catharines, Ont., J. Juodikas, H. K. Norkai, Hamilton, Ont., I. J. Nacevičiai; Hamilton a.a. Arturo Grabošio atminimo žmona Janina auکوjo \$150; \$100 – J. Rinkūnienė savo vyro Antano atminimui; \$50 – V. Rugienis, Livonia, MI, JAV, L. Rugienė, Warren, MI, JAV, a.a. P. Pranašaitis atminimui; \$20 – V. P. Gudaiciiai a.a. G. Kuzmarskienės atminimui.

— Iš viso statybos fonde yra \$427,315. Aukos priimančios "Paramos", Priskelimo parapijos ir "Talkos" kredito kooperatyvuose. Aukos atleidžiamos nuo valstybinio mokesčių. Aukos galima siųsti ir tiesiogiai šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

IŠNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvė vedusių porai ar pavieniams asmenims vasaros sezonui ant ežero kranto Wasagoje-Springhurst. Skambinti vakarais tel. 416-239-7268.

IMOKĖJUS PINIGUS į paslaugos "Rūta" sąskaitą, jūs galite apgriūti Lietuvoje savo gimnazičius, draugus, senelius ir vaikus namus šviežia skerdiena – 70 kg (\$130), rūkytos mėsos gaminių – 20 kg (\$150), sausos maisto rinkinių – \$150. Visi užsakymai pristatomi į namus. Teirautis tel. 1-(416)-536-4742, Toronte.

Gėlių parduotuvė "Victoria"

416 Roncesvalles Ave. (prie Turner & Porter laidotuvių namų). Paruošiamės gėles įvairioms progoms - vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Priimanamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai. Skambinti tel. 536-1994.

EURO-GIFT

GREITAS TRANSATLANTINIS PATARNAVIMAS - DOVANŲ PINTINĖ

Dovanas pristatome jūsų draugams ir giminiams Lietuvoje per 48 valandas! Gera galimybė apdovanoti artimuosius bet kokia proga! Nereikia rūpintis - pristatome asmeniškai. Dovanų pintinėje (gift basket - \$150.) siunčiame: Gėles, kvepalus (Nina Ricci), kavą (Nescafe), rūkytą kumpį, medų, alų, riešutus, šokoladą.

Pasiteiraukite apie Motinos dienos, vestuvių ir kitų sukačių dovanas.

EURO-GIFT

Tel. 416-234-5842

2645 Bloor St. W., Suite 403, Toronto, Ont., Canada M8X 1A3

VISUS! VISUS! VISUS! DIDELIUS IR MAŽUS!
Kviečiame į Toronto lietuvių jaunimo ansamblio

"Gintaras" metinį

KONCERTĄ

"GINTARINIS VĖRINYS"

1991 m. gegužės 5, sekmadienį, 5 v.p.p., ANAPILIO salėje.

Bilietai gaunami pas J. Vingelienę tel. 233-8108.

"Gintaro" tėvų komitetas

IŠKILMINGI MOTINOS DIENOS PIETUS

įvyks 1991 m. gegužės 12, sekmadienį, 1.00 v.p.p. Anapilyje. Įdomią programą atliks jaunimas.

Pietus gamins J. Gurklėnė.

Bilietų kainos: suaugusiems – \$14, jaunimui nuo 8-12 m. amžiaus – \$8, vaikams iki 8 m. – nemokamai. Bilietai gaunami sekmadieniais Anapilio parapijos salėje po pamaldų ir pas R. Celejenską tel. 231-8832.

Lietuvos kankinių parapijos taryba maloniai kviečia jus atsilankyti ir pagerbti savo motinas

Š. m. gegužės 7, antradienį, 7 v. v., Toronto Lietuvių namuose Vilniaus technikos universiteto rektorius prof. dr. E. K. ZAVADSKAS skaitys

PASKAITĄ

"Lietuvos universitetai ir studentai – sausio trylikta ir šiandien"

Svečias aktyviai dalyvauja akademikų ir studentų veikloje, įtvirtinant Lietuvos nepriklausomybės siekius. Bus atsakoma į klausimus. Įėjimas – laisva auka.

Rengia LN kultūros komisija

Vitolis Laumakys, Kėdainių apskrities savivaldybės narys, kultūros ir švietimo komisijos vicepirmininkas, lankosi Toronte.

Jis taipgi yra Kėdainių poliklinikos chirurgas – stomatologas. Kaip Lietuvos provincijos gyventojas ir Sąjūdžio narys atimtai pažįsta Lietuvos kaimo gyvenimą. Š. m. gegužės 1, trečiadienį, 7.30 v.v., Toronto Lietuvių namuose skaitys paskaitą "Sąjūdis, atgimimas ir lietuviškas kaimas". Paskaitoje bus svarstoma Lietuvos kaimo padėtis dabartinės sąlygose. Bus atsakoma į klausimus. V.K.

Vilniečių suvažiavimas. 1991 m. birželio 1 d. Vilniuje, buvusios Vytauto Didžiojo gimnazijos salėje (A. Jakšto 9) prasidės Pasaulio lietuvių vilniečių suvažiavimas. Tą dieną bus veikėjų pasisakymai ir Rytų Lietuvos reikalų aptarimas. Birželio 2 d. (sekmadienį) bus Mišios Vilniaus arkikatedroje, o nuo 15 val. Rytų Lietuvos etnografinių ansamblių festivalis. Birželio 3, 4 ir 5 dienomis bus ekskursijos į Pelėšą, Dieveniškes, Geručius, Druskininkus ir į Lomžą, kur bus susitikta su Šv. Tėvu Jonu-Paulium II.

Norintieji gauti iškviatimus yra prašomi rašyti šiuo adresu: 232600, Vilnius, A. Vienuolio 5-32, Lietuvos kultūros fondas, J. Lasauskui. Tel. 61-76-34 ir 46-91-53. Reikia nurodyti savo pavardę, vardą, pilietybę, gimimo datą, paso nr. ir adresą. J.B.

Atitaisymas. Užuojautoje "TŽ" 17 nr. vėlionės Juozo Mikalauko, mirusio Winnipeg, artimiesiems įvyko korektūros klaida. Vietoj Algio Balčiūno turėjo būti Algis Balčiūnas. Atsiprašome už klaidą.

PASLAUGA "RŪTA". Gegužės mėnesį važiavo į Lietuvą. Galėsiu nuvežti savo klientams vaistus, pinigų, laiškus. Teirautis tel. 1-(416)-536-4742, Toronte.

JAUNA MOTERIS iš Lietuvos ieško darbo. Galėtų prižiūrėti vaikus ir padėti namų ruošoje. Skambinti tel. 282-4402.

Paslaugų biuras "Žemaitija"

pasiruošęs jums padėti bet kokiais klausimais, susijusiais su giminėmis Lietuvoje, pavyzdžiui:

- pasiųsti jiems pinigų (JAV dolerių);
- saugiai nuvežti į Lietuvą įvairius daiktus, kurių nerizikuojate siųsti paštu;
- pristatys giminėms Jūsų užsakytas dovanas (automobilius "Lada", šaldytuvus, skalbimo mašinas, televizorius ir kt.);
- informuos apie parduodamus namus ir butus Lietuvoje;
- pasveikins gimnaitčius įvairiomis progomis ir įteiks Jūsų nurodytas dovanas.

Skambinkite! "ŽEMAITIJA" atlieka daug paslaugų.

Kreiptis į R. Mačiuką tel. 1-416-385-3453 vakarais 6 v.v.-10 v.v. Hamiltone arba rašyti P.O. Box 20161, 865 Upper James St., Hamilton, Ont. L9C 7M5

Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaras" metinis koncertas įvyks gegužės 5, sekmadienį, 5 v.p.p. Anapilio salėje.

Programoje – dainininkės, instrumentalistai ir visos šokėjų grupės. Po programos bus vakaronė, kurią praves gintariečiai, įjungdami ir svečius. Dėl bilietų prašome teirautis pas J. Vingelienę tel. 233-8108 arba prie įėjimo. Kviečiame visus gausiai dalyvauti. G.

Toronto tautinių šokių ansamblio "Atžalynas" balandžio 27 d. koncertu, baliumi ir šokių vakaru atšventė dvidešimt metų veiklos sukaktį. Koncerto programą atliko dviejų veteranų grupių, studentų, vidurinėsios grupės, jaunų ir vaikų šokėjai. Šventėje su programa dalyvavo svečiai iš Lietuvos Vilniaus technikos universiteto ansamblio "Vingis". Plačiau kitame numeryje.

Toronte balandžio 18 d. laidoje rašo, kad premjeras B. Rae Ontario parlamente prisiminė diskriminacijos aukas. Jis priminė, kad praėjusiais metais su žmona Arlene lankėsi Lietuvoje ir buvojo Židikuose, kur gimė jo žmonos motina ir seneliai. Jie užsukę į vieną gyvenvietę, kur 80 metų senutė puikiai atsiminė, kas Židikuose vyko prieš 50 metų.

Kai 1941 m. vokiečiai užėmė Lietuvą, minimos vietovės žydai buvo tuoj pat surinkti ir suvaryti į sinagogą. Trijų dienų eigoje buvo pakrauti į traukinį, nuvežti į Mažeikius ir visi sušaudyti. Bob Rae ir Arlene norėjo aplankyti kapines, bet buvo viduržiemis, daug sniego, o kapinių per 50 metų niekas neprižiūrėjo. Lietuviai pasižadėjo atsiųsti nuotraukas. Jos ir buvo atsiųstos. Tai buvęs ypatingas momentas. Premjeras pareiškė, kad geriausias būdas pagerbti diskriminacijos aukas yra statyti kraštą, kuris būtų laisvas nuo neapykantos. A.

A.a. Genovaitės Kuzmarskienės atminimui vietoje gėlių Liudai ir Ada Monstvilai "Tėviškės žiburiams" auکوjo \$50.

A.a. Algirdo Šukio atminimui, užjausdama liūdningą žmoną Vidą, studijų dienų draugę, šeimą bei artimuosius, Ramūna Papiuskaitė-MacDonald "Tėviškės žiburiams" auکوjo \$30.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatui į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygnę.

EUROPEAN CATERING Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.

Toronto tautinių šokių ansamblio "Atžalynas" balandžio 27 d. koncertu, baliumi ir šokių vakaru atšventė dvidešimt metų veiklos sukaktį. Koncerto programą atliko dviejų veteranų grupių, studentų, vidurinėsios grupės, jaunų ir vaikų šokėjai. Šventėje su programa dalyvavo svečiai iš Lietuvos Vilniaus technikos universiteto ansamblio "Vingis". Plačiau kitame numeryje.

Toronte balandžio 18 d. laidoje rašo, kad premjeras B. Rae Ontario parlamente prisiminė diskriminacijos aukas. Jis priminė, kad praėjusiais metais su žmona Arlene lankėsi Lietuvoje ir buvojo Židikuose, kur gimė jo žmonos motina ir seneliai. Jie užsukę į vieną gyvenvietę, kur 80 metų senutė puikiai atsiminė, kas Židikuose vyko prieš 50 metų.

Kai 1941 m. vokiečiai užėmė Lietuvą, minimos vietovės žydai buvo tuoj pat surinkti ir suvaryti į sinagogą. Trijų dienų eigoje buvo pakrauti į traukinį, nuvežti į Mažeikius ir visi sušaudyti. Bob Rae ir Arlene norėjo aplankyti kapines, bet buvo viduržiemis, daug sniego, o kapinių per 50 metų niekas neprižiūrėjo. Lietuviai pasižadėjo atsiųsti nuotraukas. Jos ir buvo atsiųstos. Tai buvęs ypatingas momentas. Premjeras pareiškė, kad geriausias būdas pagerbti diskriminacijos aukas yra statyti kraštą, kuris būtų laisvas nuo neapykantos. A.

A.a. Genovaitės Kuzmarskienės atminimui vietoje gėlių Liudai ir Ada Monstvilai "Tėviškės žiburiams" auکوjo \$50.

A.a. Algirdo Šukio atminimui, užjausdama liūdningą žmoną Vidą, studijų dienų draugę, šeimą bei artimuosius, Ramūna Papiuskaitė-MacDonald "Tėviškės žiburiams" auکوjo \$30.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatui į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygnę.

EUROPEAN CATERING Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.

EUROPEAN CATERING Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.

Century 21 OFFORD REALTY LTD. Member Broker

1531 Mosley St., Site 311, Box 79, Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitę, B.A., pirkimo ir pardavimo atstovę. Ji mielai jums patarnaus. Darbo tel. (705) 429-2121, namų tel. (705) 429-6428.

MONTREAL

Lietuvos ministerį pirmininką Gediminą Vagnorių su palyda balandžio 16 d. Mirabel orauostyje pasitiko būrelis lietuvių su tautinėmis vėliavomis. Po trumpo pasisveikinimo visi svečiai automobiliais išvyko į Otavą. Idomu, kad juos lydintis Kanados raitosios policijos narys pasisakė esąs lietuvių kilmės. Tas pats asmuo lydėjo ir Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininką Vytautą Landsbergį.

Motinos Dienos minėjimą rengia Kanados lietuvių jaunimo sąjungos Montrealio skyrius gegužės 12 d. Aušros Vartų parapijos salėje.

Praeitų metų pabaigoje buvo įsteigta Kvebeko lietuvių gydytojų sąjunga, kurią sudaro devyniolika šioje provincijoje gyvenančių gydytojų. Sąjunga yra pasiruošusi bendradarbiauti su lietuvių gydytojų organizacijomis kitose

Kanados provincijose, Lietuvoje ir užsienyje. Dabartinę valdybą sudaro pirm. Alenas Pavilanis, MD, vicepirm. Jonas Mališka, DDS, sekretorė Irena Danytė, MD, izd. Andrew Garfinkle, MD, ir mokslinių reikalų direktorius Vytautas Pavilanis.

Albertas Jonelis, besirūpinąs Vasario 16-osios gimnazijos piniginiu vaju, šiais metais surinko \$1600.

A.a. Marija Mališauskienė (Marlowe-Šakinskaitė) mirė balandžio 14 d. Po pamaldų Šv. Kazimiero šventovėje balandžio 17 d. palaidota Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi vyras, duklė, du sūnūs, dvi seserys ir kiti giminės.

A.a. Adelė Meistienė (Sarpalytė) mirė balandžio 16 d. Balandžio 19 d. palaidota iš Šv. Kazimiero šventovės. Liūdi duklė su šeima ir kiti artimieji. B.S.

Montrealio lietuvių kredito unijos "Litas" metinis NARIJŲ SUSIRINKIMAS

įvyks 1991 m. gegužės 25, šeštadienį, 4 v.p.p., Aušros Vartų parapijos salėje

1465 De Seve St., Montreal, Que.

Narių registracija 3 v.p.p. – 4 v.p.p.

Valdyba

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

JAU DIRBA 37 METUS

PRAŠOME pasinaudoti mūsų patyrimu.

ESAME pasiekiami bet kada – dieną, vakarą ar savaitgaliais.

ESAME šeimos verslo įstaiga.

DIRBAME kaip sau, galvodami apie jūsų gerovę.

JŪSŲ DRAUDIMO REIKALUS sprendžiame plačia prasme: žvelgdami į ateitį, stengiamės ją numatyti.

Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

TEIRAUKITĖS tel. 722-3545

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš \$28,000,000 REZERVAS – virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	9 1/4%	Taupymo – special.	6 %
Term. indėlius:		Taupymo – su gyv. dr.	5 1/2%
1 metų	8 %	Taupymo – kasdienines	5 1/2%
180 d. - 364 d.	7 3/4%	Einamos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	7 3/4%	RRIF – RRSP – term.	9 3/4%
60 d. - 119 d.	7 3/4%	RRIF – RRSP – taup.	6 1/4%
30 d. - 59 d.	7 1/2%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 10 3/4%, asmenines – nuo 12 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

"LEDAS" REFRIGERATION

Taisau – visu rūšių šaldytuvus; automobilių vėsinimo sistemas; skalbimo bei džiovinimo mašinas. Darbas garantuotas, prieinama kaina.

RAIMONDA JARECKAS tel. (416) 536-8390 Toronte.

NORIU SUSIPAŽINTI su rimtu, kultūringu ir nerūkančiu vyriškiu, 58 m. amžiaus ar vyresniu. Esu rimta ir linksmo būdo, ūgis – 5'7", svoris – 140 sv., jau keletas metų atvykusi iš Lietuvos. Rašyti, pridėdant fotografiją, šiuo adresu: Renė Saulienė, 7228 S. Mozart, Chicago, IL 60629.

CATERING

Maistas gaminamas visom progom – vestuvėm, krikštynim, laidotuvių, parengimam. Skambinkite Vidai Šiaučiūnienei tel. (416) 626-5184.

GĖLĖS VESTUVĖMS

Meniskai paruošiamos gėlių puokštės visam vestuvių pulkui. Kreiptis į Valę Siminavičienę tel. 595-9761 Toronte.

MOTERIS IŠ LIETUVOS ieško darbo ir gali gyventi vietoje. Skambinti tel. 452-9761.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staltiesius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

FUTURE.I REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė verslo 769-3300 namų 769-1835

• Patarnauja lietuvių kalba.

• Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue, Toronto, Ontario M6S 2X9

Pirkite namus geresnei savo atečiai